

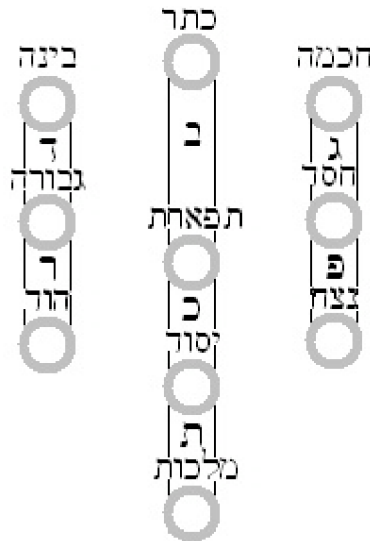
ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

Chapter Four

פרק רביעי

Chapter of Seven Guests

פרקא דשבעא אושפיזכתא

Preface to Chapter 4

In this chapter the seven letters, representing the vertical pathways between the Sephirot, will be explained. Just as the three mother letters, *Alef*, *Mem* and *Shin* represent horizontal pathways from *Chokhma* - Wisdom to *Binah* - Understanding, from *Hesed* - Lovingkindness to *Gevurah* - Might and from *Netzach* - Victory to *Hod* - Beauty, as was explained above, (Ch. III. Mishna 1, cit. loc. Sealed). The difference between the three mothers and the seven double letters is the aspect of evil to be found in the double letters that is not present in the three mothers. The mystery of the doubles is taught in the Midrash, (Gen Rabba 4:6) Why is the phrase, 'And God saw that it was good,' not written about the second day of Creation? R. Hanina says, 'Because division was created on that day, as it is written, 'God said, "Let there be firmament in the water, dividing between water and water."' R. Tivyumi says, 'If division for the sake of fixing the world to make it habitable, is lacking in goodness, how much more so, division for the sake of disturbance and argument.' We read in the Mishna (Avot 5:17) 'Every division for the sake of heaven will find equilibrium in the end. But if it is not for the sake of heaven, it will never find equilibrium.' From that Mishna it would appear that even though the world cannot exist without divisions and distinctions, they are never good.

פתיחה לפרק ד'

בפרק זה יבואר שבע אותיות שהן נתיבות בין הספירות מלמעלה למטה. כמו ששלש אמות אמ"ש הן נתיבות מימין אל שמאל, בין חכמה ובינה, בין חסד וגבורה, בין נלח והוד, כמבואר לעיל בפרק ג' משנה א' (ד"ה וחתום בשש טבעות). החילוק בין שלש אמות לשבע כפולות הוא תכונת הרע שיש בכפולות, מה שאין כן אלל השלש האמות. וסוד כפולות למדנו במדרש (בראשית רבה ד' ו') למה אין כתיב בשני כי טוב וכו' בא"ד רבי חנינא אומר שבו נבראת מחלוקת שנאמר ויהי מזדיל בין מים למים א"ר טביומי אם מחלוקת שהיא לתקונו של עולם ולישבוו אין זה כי טוב מחלוקת שהיא לערבוו על

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(2)

אחת כמה וכמה, ע"כ. והוי מושג הבדלה כעין מושג המחלוקת. ואיתא (אבות ה' י"ז) כל מחלוקת שהיא לשם שמים, סופה להתקיים. ושאינה לשם שמים, אין סופה להתקיים וכו'. ומשמע שאע"פ שא"א להעולם להתקיים בלי הבדלה ומחלוקת עכ"ז טוב לא קרינן ליה.

Just as each of the mother letters has its particular aspects and characteristics, breath, water and fire, so do each of the double letters, - בג"ד כפר"ת - *Beth, Gimel, Dalet, Chaf, Peh, Resh and Tav* have their particular characteristics. And just as the three mothers have corresponding personalities, Eve, Sarah the Matriarch and Miriam the Prophetess, so too the seven doubles described in this chapter have theirs. They are, Jocheved, (mother of Miriam, Aaron and Moses) Ruth, (great grandmother of King David) Rebecca the Matriarch, Leah the Matriarch, Rachel the Matriarch, Tamar (daughter in law and wife of Judah) and Queen Esther. Each of them also represents an element of Creation, as will be explained.

וכמו שיש לכל אחת משלש אותיות אמ"ש תכונה מיוחדת, רוח מים ואש, כן יש לכל אחת משבע אותיות הכפולות בג"ד כפר"ת תכונה מיוחדת, חיים, עושר, חן וכו'. וכמו שיש לשלש אותיות הנקראות אמות אישיות מקבילות, היינו חוה ושרה אמנו ומרים הנביאה, כן לשבע האותיות המבוארות בפרק זה יש אישיות מקבילות, היינו יוכבד, ורות, ורזקה אמנו, ולאה אמנו, ורחל אמנו, ותמר, ואסתר המלכה. ולכל אחת מהן יש יסוד כמו שיתבאר.

Mishna 1

Seven doubles, BG"D - KPR" T (*Beth, Gimel, Dalet - Kaf, Peh, Resh and Tav*) expressed with two tongues. Their elements are, Life, Peace, Wisdom, Wealth, Grace, Seed and Dominion.

משנה א'

שבע כפולות בג"ד כפר"ת מתנהגות בשתי לשונות, יסודן 'חיים' שלום³ חכמה⁴ עושר⁵ חן⁶ זרע⁷ ממשלה.

1. חיים: ויסודו (בראשית ז' ז') ויילר יהו"ה ה' את האדם עפר מן האדמה ויפה באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה וגו'. שאע"פ שבסיפור מעשה בראשית כבר השתמש במושג החי והחיה, עכ"ז במושג ובמלת חיים לא השתמש. כי כמו שהאיש נלחם כי חלק אלוה ממעל הוא, כמו כן החיים עלמם נלחמים הם. ומשום זה לא השתמש במלת חיים עד שברא את האדם, כדי להדגיש הענין. ולעיל (פרק א' משנה ח') ביארנו חיים פי' אמנעות ומשאב לתכלית הפקת הרצון הפשוט, וכל תולאה ועלול שנלך למטרה היא קרוי חיים. ופי' רוח אלהים חיים היינו הופעה מן קמיה קצ"ה, שכל הופעה בצחי' רוח אלהים חיים עיי"ש.

Life: Its source is the verse, (Gen. 2:7) "God formed man of dust from the earth, breathing into his nostrils the breath of Life. Man became a living soul." Although the concept of life and living are referred to previously in the story of Genesis, the word - חיים - *Chaim* - Life does not appear until this verse, for just as humans are eternal by virtue of the divine soul inside us, so too, Life itself is eternal for the same reason. That's why the text does not use the word - חיים - *Chaim* - Life until the creation of Adam, to emphasize this point. Above, (Ch. I. Mishna 8) it was explained that Life is the vehicle and medium through which the Simple Desire is fulfilled; that every effect and consequence necessary to achieve that purpose is called Life. (Ibid. cit. loc Living) 'Breath of the Living God', means, that which begins with God. All manifestation comprises 'Breath of the Living God'.

2. שלום: ויסודו (בראשית ט"ו ט"ו) ואתה תבוא אל אצתיך בשלום תקבר בשיבה טובה וגו'. ופרש"י (שם) אל אצתיך - אציו ע"ז והוא מבשרו שיבא אליו למדך שעשה תרח תשובה, ע"כ. ובפי' הכתב והקבלה (שם) ז"ל ואפשר לפרש שהשארות הנפש בנלחמותם אחרי חיי הבבל הלזו, ליהיות תכלית החפץ והרצון לכל המשתדלים בקנין שלמות נפשם, יקרא כאן אצתיך. ויהיה אצתיך שם מפעל אצו שהוראתו החפץ והרצון, וכבר מלאנו שם מזה השרש גם בכנוי כמו איוב (ל"ד) אצו יבחן איוב וגו', ע"כ ושם בא"ד וטעם תבא אל אצתיך, תבוא אל הנועם העליון הנלחם אשר אליו תתאווה נפשך ותשתדל לקרב אליו (ז"ל דיינען ערווישונגען) ע"כ. ומיסוד זו משמע שענין עשיית השלום אין פירושו לפשר בין אדמים המתחלקים זה על זה ולוחמים זה עם זה, אלא פירושו שיש כמה ברירות ואפשריות מה יהיה צעידה, אפשר תפתח ככה ואפשר ככה, כי העתיד אינה ברור, כמו שיארנו בפרק א' משנה א'. ועשיית שלום תהיה הבאת האדם והעולם להמטרה המבוקש דווקא. כמו רצון אברהם אבינו שתרם אצו יבא לדה האמת כמו שפרש"י. או שיבא אברהם עלמנו לתכלית חפצו ורצונו שכל חייו השתדל ואצו לו, כמו שפירש הכתב

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(2)

והקבלה.

Peace: Its source is the verse, (Gen 15:15) “And you will come unto - אבותיך - *Avoteicha* - your ancestors in peace, you will be buried at a ripe old age.” Rashi (Ibid.) comments, ‘Unto your ancestors - Abraham’s father was a pagan idol-worshipper and God breaks the news that he will be joining him? This must teach us that Terah, father of Abraham, repented of his idolatry.’ The commentary, *HaKetav V’Hakabala* (Ibid.) interprets the verse differently. ‘One might explain it thus: The persistence of the soul and its perpetuity after the passing of this mundane life is the goal of desire and purpose of everyone who struggles to achieve perfection of their soul. This desire is called - אבותיך - *Avoteicha* - Your Ambition. The word - אבה - *Avoteicha* - is derived from the verb - אבי - *Avoteicha* - Desire. We find such usage in the the book of Job, (34:36) “אבי - *Avoteicha* - I wish that Job were tried to the end.” So God’s promise to Abraham means, ‘You will brought to - אבותיך - *Avoteicha* - to the ultimate, perpetual and supernal delight for which your soul has longed and struggled towards all its life. The meaning of the phrase - אל - *Avoteicha* - then, is to that which you wish for yourself.’ If we extrapolate from this original use of the word - שלום - *Shalom* - Peace, wherein God promises Abraham he will achieve his goal in peace, it follows that making peace does not mean creating compromise between disputants and warring factions. It means that the future holds many options, choices and possibilities and it is impossible to predict with certainty which of them will evolve and happen. The future is never clear or certain, as was discussed in Ch. I Mishna 1. Making peace can now be understood to mean bringing a person or bringing the world precisely to that end or goal for which there was a longing and a struggle. For example, bringing about Abraham’s desire that his father realize the truth about God, that he repent of idolatry, as Rashi explained. Or that Abraham himself achieve the goal and ambition of his life’s work as explained in the *HaKetav V’Hakabala*.

3. חכמה: (שמות כ"ח ג') אשר מלאתיו רוח חכמה ועשו את בגדי אהרן וגו'. ומה ענין בגדים אלל חכמה, אלא כדאיתא בצראשית רבה (ס"ה כ"ג) ד"א וירח את ריח בגדיו ויצרכו, כגון יוסף משיחא ויקום איש לרורות. יוסף משיחא בשעה שצקשו שוגאים להכנס להר הבית אמרו יכנס מהם וזהם תחלה אמרין ליה עול ומה דאת מפיק דידך נכנס והוליא מנורה של זבא אמרו לו אין דרכו של הדיוט להשתמש בזו אלא עול זמן תנינות ומה דאת מפיק דידך ולא קיבל עליו א"ר פתחם נתנו לו מכס ג' שנים ולא קיבל עליו אמר לא דיי שהכעסתי לאלהי פעם אחת אלא שאכעיסו פעם שניה מה עשו לו נתנו אותו בחמור של חרשים והיו מנסרים צו היה מלווח ואומר ווי אוי אוי שהכעסתי לצוראי, ע"כ. והוי שלש אחיות בג"ד רמז דהא אפילו בריח בגדיו נכנסה ריח גן עדן, ודבר יהו"ה אל משה שיאזו על צללאל להכניס אותו ריח בגדיו אהרן הכהן ג"כ. וע"ע לעיל (פרק א' משנה ד', ד"ה עומק טוב ועומק רע)

Wisdom: Its source is the verse, (Ex. 28:3) “Whom I have filled with a spirit of wisdom, they will make - בגדי אהרן - *Bigdei Aharon* - Aaron’s vestments.” What is the connection between clothing and *Chokhma* - Wisdom? We learn in the Midrash, (Gen. Rabba 65:22) Another reading, (Gen 27:27) “He inhaled the aroma of his [Jacob’s] clothing and blessed him.” Don’t read it - בגדיו - *B’gadav* - His Clothing, rather, - בגדיו - *Bogdav* - His Betrayers, Isaac inhaled the aroma of Jacob’s betrayers, such as Yosef Meshita and Yokum of Tsrort. When the enemies wanted to violate the Temple Mount they said, “Let one other own perpetrate the first violation.” So they said to Yosef Meshita, “Enter. Whatever you find inside and bring out you will be allowed to keep.” He entered and brought out a gold menorah. They told him, “Loot of this quality is not for the use of a common man. [Leave this with us.] Go back inside again, and this time you can keep whatever you bring out.” He refused. R. Pinchas says they offered him three years of back-taxes but he refused. He said, “Is it not enough that angered my God once, that I should anger Him again?” What did they do to him, they nailed him a sawhorse, and he cried, “Woe, O woe is me that I angered my Creator.” The three letters of the word - בגד - *Beged* - Clothing and - בגד - *Boged* - Betrayal, hint at the fact that Isaac could smell in the clothing of Jacob the aroma of the worst of his descendants who still carried on them the aroma of Gan Eden. This was the instruction God commanded Moses, to instruct Betzalel that he put into the vestments of Aaron the High Priest precisely the same quality. (See Ch. I. Mishna 4 cit. loc. Depth)

4. עושר: ויכודו (צראשית ל"א ע"ז) כי כל העשר אשר הניל ה' מאזינו לנו הוא וגו'. איתא בגמ' (צבא מליעא נ"ט.) והיינו דאמר להו רבא לבני מחוזא חוקירו לנשייכו כי היכי דתתערו, ע"כ. כי העושר הוא הוא הכבוד. וטעמו רחל ולא שמטעם אציהם לבן שנהג בהן דרך ציון ולא כצדן, ממילא גם העושר אינה שייכת ללבן כלל.

Wealth: Its source is the verse, (Gen 31:16) “For all the wealth which God has taken away from our father, it is ours, and our children’s.” We learn in the Talmud, (Bava Metzia 59a) This is what Rava told the people of Mechuza, “Honor your wives, that way you will become wealthy.” Wealth is honor. The argument Rachel and Leah were putting forward to Jacob was that since Laban their father had treated his daughters disrespectfully, forcing Jacob to labor to earn them as brides, rather than providing them with dowries as they deserved, therefore any wealth Laban

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(ד)

had was not deservedly his.

5. חזן: ויסודו (בראשית ו' ח') ונח מלא חן בעיני יהו"ה וגו'. וזא ענין חן עד תכליתו צסוד אסתר המלכה כד"א (אסתר ז' ע"ו) ותהי אסתר נשאת חן וגו'.

Grace: Its source is the verse, (Gen. 6:8) "And Noah found grace in the eyes of God." The final mention of grace in Scripture is in the Book of Esther. (2:15) Esther was favored with grace in the eyes of all who saw her.

6. זרע: ויסודו (בראשית א' י"א) ויאמר ה' תדשא הארץ דשא עשב מזריע זרע וגו'. ויש צחי' אחרת ג"כ נקרא זרע והוא ענין צנים כד"א (שם ד' כ"ה) ותלד בן ותקרא את שמו שת כי שת לי אלהי"ם זרע אחר תחת הבזל וגו'.

Seed: Its source is the verse, (Gen 1:11) "God said, 'Let Earth produce vegetation: plants bearing seeds.'" There is a similar idea associated with the word seed, (Ibid. 4:25) "She brought forth a son, and called his name Seth, saying: God hath given me another seed."

7. ממשלה: ויסודו (מיכה ד' ח') וצאה הממשלה הראשנה ממלכת לבת ירושלם וגו'.

Dominion: Its source is the verse, (Micha 4:8) "To you it will come, yes, the former dominion will come."

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(ה)

Preface to Mishna 2

Since the seven doubles each have a second and distinct nature, they have the capacity for evil, because diametric opposites can be extreme. The opposites in our Mishna however are not extreme, merely substitutions, as will be explained in the Mishna.

פתיחה למשנה ב'

ואחרי שיש לשבע כפולות תכונות שניות והבדלה יש להן גם אפשרויות להרע, כי ההפכים נמשכים מן הקלה אל הקשה. אכן התכונות ההפכיים שבמשנה זו לא באים מן הקלה אל הקשה, אלא תמורות, כמו שמפרש במשנה.

Mishna 2

And expressed in two tongues, *Beth Veth, Gimel Jimel, Daleth Tahleth, Kaf Chaf, Peh Feh, Reish Reish* and *Tav Thav*. Soft and harsh, strong and weak; doubles that are also substitutes. Substituting life, death. Substituting peace, evil. Substituting wisdom, folly. Substituting wealth, poverty. Substituting grace, ugliness. Substituting seed, desolation. Substituting dominion, slavery.

משנה ב'

ומתנהגות⁸ בשתי לשונות ב"ב ג"ג ד"ד כ"כ פ"פ ר"ר ת"ת, רך וקשה, גבור וחלש, כפולות שהן תמורות, תמורת חיים מות¹⁰,

8. בשתי לשונות: קשה ורפה, דרך עליה ודרך ירידה.

In two tongues: Hard and soft; rising and falling.

9. תמורת חיים מות: להבין סוד החיים והמות הלא איתא (פסיקתא רבתי פרשה י"ד) ויקחו אליך פרה אדומה וכו', אמר לו הקדוש ברוך הוא משה לך אני מגלה טעמי תורה אבל לאחרי חוקה וכו', ע"כ. ושמעתי ממורי ר' שלמה ז"ל שמשום שמשנה רבנו לא טעם טעם ע"ז מימיו, שאפילו להניק חלב משדי אשה עכו"ם לא בא לטעום, ולא נכשל במעשה עגל, גלל כן היה טועם טעם חיים גם באפר פרה. ואע"פ שלנו פשוטי עם אין טעם באכילת אפר כידוע, הלא החסרון הוא בנו, ואילו לא פגמנו בטעום טעם ע"ז לא היה נעלם ממנו טעם זו. ובפרה אדומה עמיר סוד החיים והמות ששניהם כאחד אשליה. ובאמת אין מיתה, כמו שאיתא בספ' מי השילוח (חלק א' פ' חקת) וז"ל ויקחו אליך היינו למדרגות משה רבינו ע"ה הנמלא בכל ישראל, כי מרע"ה הוא שורש החכמה של כל ישראל, ולו נחבר טעם פרה אדומה כי פרה רומז על חיים מצוררים. אדומה מורה על תקיפות. תמימה היינו תמימה באדומימות היינו שלא נחלש שום אבר מכה תקיפות שיש בה. אשר אין בה מוס, היינו שאין בחכמת ישראל שום חסרון רק היא חכמה מצוררת. אשר לא עלה עליה עול, היינו שמעולם לא היו תחת שום שבד רק הש"י מושל עליהם לבדו, וכמ"ש (זכריה י' ו') והיו כאשר לא זנחיתם. זה יתברר כמשל יוסף אם האחים אף שהיה להם זעיר ואח"כ נודע להם שהיה אחיהם ונחבר להם שלא היו צנער לעולם אך להם היה זעיר לפי שעה, ולעתיד יברר הקצ"ה שגם לפי שעה לא היה זעיר לשום נפש מישאל, ע"כ עיי"ש. זאת אומרת שעוד יש בנו נקודה חכמה שורש מרע"ה שבכל אחד מישאל, שעוד טועם טעם החיות שבחי, להבין מהק טעם צפורה אדומה. זה פי' תמורת חיים מות, שאינם הפכים ומתנגדים זה לזה. אלא מי שמת אז פתאום נפתחים עיניו כאילו הסירו מעל פניו ויואל מעולם החשך עלמא דסקרא לעולם האור עלמא דקשוע הוא עולם האמת.

Substituting life, death: To explain the secret of life and death, we learn in the Pesikta (Rabati 14) It is written, (Num.19:1-2) "This is the statute of the Torah. Speak to the Children of Israel and they shall bring you a perfect, red heifer, without blemish that has never borne a yoke." God said to Moses, "To you I reveal the reasons for Torah, but to all others it will remain a statute." I heard from my teacher, Reb Shlomo, that it was because Moses had never tasted the taste of idolatry in his life; he had even refused to nurse at the breast of a pagan wetnurse and took no part in worshipping the golden calf, that's why he could taste the life even in the ashes of the red heifer. The fact that we cannot taste life in ashes is not because there is no life therein, but because we have damaged our own palate, our own tastes by tasting idolatry. The secrets of life and death are hidden in the chapter of the Red Heifer, where it may be seen that both are illusory. The truth is that there is no such thing as death, as we learn in the *Mei Hashiloach*, (Vol. I. *Chukat*) "They shall bring you," i.e. to the level of Moses [*Chokhma* - Wisdom] that exists inside every Jew, because Moses is the root and source of Wisdom of all Israel. To Moses the reason for the red heifer was perfectly clear, because the concept of 'Cow' hints at Life in its purest form. 'Red' hints at the power of the Life-force. 'Perfect' means perfectly red, i.e. the Life-force has not been damaged or weakened by its own vigor. 'Without blemish' means that there is nothing lacking in the wisdom of Israel, it is the purest wisdom. 'That has never borne a yoke' means that they have never been enslaved, but have always been ruled solely by God alone, as it is written,

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(1)

¹¹תמורת שלום רע¹², ¹³תמורת חכמה אולת¹⁴ ¹⁵תמורת עושר עונני¹⁶, ¹⁷תמורת חן כיעור¹⁸, ¹⁹תמורת זרע שממה²⁰, ²¹תמורת

(Zech. 10:6) "They will feel as though I had never abandoned them." This will be acted out in a manner similar to the denouement of the story of Joseph and his brothers, where although they some had pain for a time, they discovered it was their brother they'd been dealing with all that time, and they were never in any real pain, so the pain they had suffered was a temporary thing. Similarly, in the future, God will show how even temporarily, no Jewish soul was ever in any real pain." What the *Mei Hashiloach* is saying is that we each of us still have inside us a spark of Moses, the source of the *Chokhma* - Wisdom inside every Jew which can still taste the taste of real Life and comprehend the sweetness of the 'reason' for the Red Heifer. (the Hebrew word, - טעם - *Ta'am* means both reason and taste) This is the meaning of our Mishna. The substitution for life is death. They are not opposites. Dying is simply to have one's eyes suddenly open, to have all the veils and shutters removed; to change from darkness into light, and to pass from the world of illusion into the world of truth.

10. חיים מות: צחי' רות.

Life, Death: This is the level Ruth.

11. תמורת שלום רע: ולא שתמורת שלום קטטה, כי אין דנין צמשנתו צמושגים הפכים. ופירושו צירוף מה שציארנו צמשנה הקדם שטייט שלום היא הצאת האדם והעולם להמטרה המצוקה דווקא. כמו רצון אצרהם אציו שחרה אציו יצא לדת האמת כמו שפרש"י. או שצא אצרהם לתכלית חפצו ורצונו שכל חייו השתדל ואצב לו.

Substituting peace, evil: Not that the substitute of peace is strife, for here in our Mishna we are not dealing with opposites. With what was said in the previous Mishna, that making peace means bring the person or the world to the conclusion most desired, e.g. achieving Abraham's longing for his father to come to the truth of God's Oneness, as Rashi explained. Or Abraham himself achieving the goal for which he strove his whole life.

12. שלום רע: צחי' תמר.

Peace, Evil: This is the level of Tamar.

13. תמורת חכמה אולת: הנה שמעתי פעם מחכם אחד פי' מלת אולת. אחד יולא מציתו ונפל לתוך צור צרשות הרצים ר"ל. שצו עוצר עליו וקם ממטחו לולע על יריחו וילא מפתח מציתו ונפל עוד הפעם לתוך אולתה הצור צרשות הרצים. חודש ימים עוצרים עליו והוא על ערש דוי, והנה קם והתהלך צחון על משענתו ויולא לרשות הרצים ונפל עוד הפעם לצור ההיא. ושואל האיש צצבי תמוריס, למה קרה לי מקרה כזאת! למסתכלים עליו צרור שאולת האיש פשע היא. עכ"ז האיש ההוא אינו מרגיש שום אחריות למצבו ודן עצמו לשוגג. הלא אולת כזאת צלתי בגיון והשכל הוי צחי' יש מאין, תמורת החכמה שצו.

Substituting wisdom, folly: I once heard a definition of folly from a wise man: A man leaves his house and falls into an uncovered manhole on the sidewalk.. A week passes, he gets up from his sickbed and, limping his way out onto the street, falls into the same hole again. A month passes, he has endured bone traction and muscle therapy and is out in the fresh air walking with the aid of crutches, when he falls into the same hole again. Turning to his friends in despair, begging them to listen to his woes, he wails, "Why is this happening to me?" Anyone looking at him can see that his folly is criminal, deliberate and purposeful, nevertheless the man himself cannot see it and feels no responsibility for the bad things happening to him. He feels the victim of an unfortunate string of accidents. Such inexplicable, astonishing folly appears to come from nowhere. It seems to spring - יש מאין - *Yesh Mi' Ayin* - Something from Nothing, which is where *Chokhma* - Wisdom also has its source.

14. חכמה אולת: צחי' יוכבד

Wisdom, Folly: This is the level of Jocheved.

15. תמורת עושר עונני: הלא דרשה בן זומא (אצות ד' א') איזבו עשיר השמה צחלקו, ע"כ. לא שיש לא הרבה נכסים הלא שממה צמה שיש. והיא תמורת העוני, לא שאין לו וחוכר נכס, הלא שיש לו ואינו שמה צחלקו כדצרי המשנה.

Substituting wealth, poverty: Ben Zoma (Mishna Avot 4:1) taught, 'Who is rich, who rejoices in his lot.' Not that wealth requires much property but that the person be content and rejoice with what he has. This is the substitute for

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(1)

ממשלה עבדות²².

poverty, which is not caused by a lack of things or want of property, but by a person's feelings of sadness and sense of deprivation.

16. עושר עוני: בחי' רחל.

Wealth, Poverty: This is the level of Rachel.

17. תמורת חן כיעור: החן והכיעור הן מן הדברים הסגוליים שא"א להתווכח עליהן למדוד אותן או להגדירן, כי מי שלבו נוטה לאיזה דבר מאלה חן באותו דבר, וכן להיפך.

Substituting grace, ugliness: Grace and beauty belong to that category of personal preferences about which it is fruitless to argue or attempt to create definitions, rules or measurement. The heart is drawn or repelled by something, and only the individual can decide what finds favor with him and what is ugly.

18. חן כיעור: בחי' רבקה.

Grace, Ugliness: This is the level of Rebecca.

19. תמורת זרע שממה: ויסודו (שמות כ"ג כ"ט) פן תהיה הארץ שממה ורבה עליך חית השדה וגו'. ופרש"י (שם) שממה - ריקנית מבני אדם לפי שאתם מעט ואין צבא כדי למלאות אותה, ע"כ. והוי משמעות זרע כמו התקוה לעתיד שיפרח וירצה, והשממה כמו הייאוש.

Substituting seed, desolation: Its source is the verse, (Ex. 23:29) "Lest the land become a desolation and the beasts of the field become too numerous for you." Rashi, (Ibid.) explains ' - שממה - *Sh'mama* - Desolation specifically as a place once inhabited that has become empty of humans, when there are not enough people to populate it.' Seed, may be extrapolated to mean the expectancy and hope of growth and increase, while desolation is the despair of hope.

20. זרע שממה: בחי' לאה.

Seed, Desolation: This is the level of Leah.

21. תמורת ממשלה עבדות: ועיין רמב"ם יד החזקה - הלכות חמץ ומצה נוסח ההגדה וז"ל, עבדים היינו לפרעה צמלרים ויולאנו ה' אלקינו משם ביד חזקה ובזרוע נטויה ואילו לא הוליא הקדוש ברוך הוא את אבותינו ממלרים עדיין אנו וצנינו וצנינו משועבדים היינו לפרעה צמלרים וכו', ע"כ. וקשה הלא כבר מזמן נבוכדנצר מלך בבל גורשו פרעה וכל המלרים ממלרים, ואיך היינו עוד עבדים לו. ופשוט שלא מדובר על עבדים שעבדנו למלך זה או לאומה זאת. כי מי מלך גדול מדוד ששצח את עממו באמרו אני עבדך בן אמתך, הלא העבדות והחירות באדם עממו הן.

Substituting dominion, slavery: See, Maimonides' (Laws of Chametz and Matza) text of the Passover Haggadah, 'We were slaves to Pharaoh in Egypt when the Lord our God took us out of there with a strong hand and outstretched arm. But had God not taken our ancestors out of Egypt, then we, our children and our children's children would be enslaved to Pharaoh in Egypt, etc.' The question is this, everyone knows that the indigenous Egyptians have been dispersed since the time of Nebuchadnezzar King of Babylon in the 6th cent BCE, and neither the Pharaohs nor their descendents occupy the throne of Egypt. How could we still be enslaved to him or them? The answer is that the text of the Haggadah is not referring to our enslavement to a specific king or nation. And who could be more noble than King David who praised himself, saying to God, "I am Your slave, son of Your maidservant." Obviously, slavery and freedom apply to a person's selfhood and their dominion over or enslavement to Self.

22. ממשלה עבדות: בחי' אסתר.

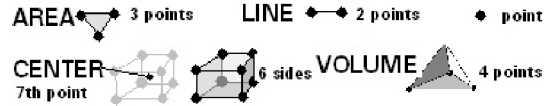
Dominion, Slavery: This is the level of Esther.

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(ח)

Preface to Mishna 3

In this Mishna the distinction among the six directions first mentioned at the end of chapter 1, will be explained. Originally they were referred to as height and depth, left and right, etc. In this Mishna the concept of space is discussed.

פתיחה למשנה ג'

במשנה זו מוסבר החילוק שבין שש קלוות מוזכרות בסוף פרק א'. כי שם מדובר על המושגים של רום ותחת, ימין ושמאל וכו', ומשנתנו מדברת בענין המקום.

Mishna 3

Seven doubles, BG"D - KPR" T (*Beth, Gimel, Dalet - Kaf, Peh, Resh and Tav*). Seven and not six, seven and not eight. Six sides in six arrays corresponding to the seven ends. Six of the ends are top and bottom, east, west, north and south. The holy temple is exactly centered, sustaining them all. Blessed is the Glory of God from His place.

משנה ג'

²³ שבע כפולות בג"ד כפר"ת, ²⁴ שבע ולא שש, ²⁵ שבע ולא שמונה. ²⁶ שש צלעות לששה סדרים כנגד ²⁷ שבע קצוות, מהן שש

23. שבע כפולות: בצורה שכל אות מהשבע אותיות היא נתיב בקצב נמשך מלמעלה למטה.

Seven doubles: Each of these letters represents a vertical pathway between the Sephiroth.

24. שבע ולא שש: אל תחשוב שיש למעלה מכתר עוד שביל ונתיב נמשך ממנו ית'. לא כן הוא, אלא רולנו הפשוט מופיע תיכף ומיד בעשר ספירות ואין אמנעות אחרת. (ועיין לעיל פרק א' משנה ב' ד"ה עשר ספירות)

Seven and not six: Don't think there exists a higher path above the Sephira of *Keter* - Crown, through which passes the Creator's will. It is not so. His Simple Desire manifests immediately in the Ten Sephiroth, without other means or media. (see Ch. I. Mishna 2 cit. loc. 10 Sephiroth)

25. שבע ולא שמונה: אל תחשוב שהשביל ונתיב שבין ספירת המלכות, היא כנסת ישראל, לשאר מערכות שמים וארץ איננה כל כך חזק ומפולש כמו השביל ונתיב שבין כתר לתפארת, דהא בזה תליא ואין בזה אלא מה שיש בזה, ואין בזה מה שאין בזה. ואע"פ שכה הקשר והחיבור בזה מכה רולנו שיתפשט רולנו ית' בעולם ואיך נדמה כחו לכחו. לא כן הוא. אלא נעון סופן וכו' כדפרישיה לעיל (פרק א' משנה ו').

Seven and not eight: Don't think that the pathway between the Sephira of *Malkhut* - Sovereignty, represented by *K'neset Israel* - Congregation of Israel, and the other nine, upper Sephiroth and all their constellations of heaven and earth is a weak, tentative or insubstantial path; that it does not compare with the pathway between *Keter* - Crown and *Tifferet* - Glory. Each depends upon the other, and one cannot be wider or more open than the other. And although the connection from *Malkhut* - Sovereignty to the higher Sephiroth is maintained by our will and desire for the the Will of God to be spread and apparent in the world, and how could we compare our power to the power of God maintaining the other Sephiroth. It is not so, for their ends are inserted into their beginnings, as was explained above.

(Ch. I. Mishna 6)

26. שש צלעות: כד"א (בראשית ב' כ"א) ויקח אחת מללעתיו ויסגר בשר וגו'. וכפרש"י (שם) מללעותיו - מסטריו כמו (שמות כ"ו) וללע המשכן וכו' ע"כ. וקרא אותו ללעות כדי להדגיש הרעיון שיש ביניהם ובאמנעם לב הנקרא היכל הקדש מכון באמנע.

Six sides: As it is written (Gen. 2:21) "He took one of his ribs and closed up the flesh in its place." Rashi (Ibid.) translates - מצלעותיו - *MiTsilotav* - not as 'One of his ribs', but 'From his side.' Similar to the word, (Ex. 26:20) - ולצלע - *U'leTsela* - 'To the side of the sanctuary.' The Mishna calls the walls - צלעות - *Tsalot* - to emphasize that there is

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(ט)

קצוות מעלה ומטה מזרח מערב צפון ודרום, והיכל הקדש מכוון באמצע, והוא נושא את כולן.³⁰ ברוך כבוד ה' ממקומו.

a heart situated between them precisely at the center, called the holy temple.

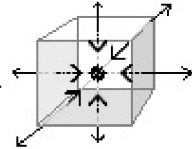
27. שבע קצוות: ויסודו (שמות כ"ה י"ח) משני קצות הכפרת וגו'. ופי' כל נקודה משש נקודות מרוחק מחזרותיה בתכלית הריחוק מן הקצה אל הקצה.

Seven ends: Its source is the verse (Ex. 25:18) "From the two ends of the lid." What it means is that the points are as distant from each other as is physically possible, from one extreme to the other.

28. והיכל הקדש מכוון באמצע: כלומר שכל נקודה ונקודה שבכל מקום זה בצדו שש קצוות שבאמצע נקודה שביעית.

The holy temple exactly centered: Meaning that every point in space is also exact center of six directions. So that

everywhere is sustained by the imaginary seventh point, whose dimensions are infinitely small.

29. והוא נושא את כולן: פי' הנקודה האמצעית דחינו השביעית שהיא ספי' המלכות נושא את כל המערכת. והמלכות מכו, ומה מכותה. וזו סוד ויסוד כל היסודות, היא האמונה.

Sustaining them all: The center point, the seventh, referring to the Sefira of *Malkhut* - Sovereignty sustains the entire apparatus. And what is *Malkhut* - Sovereignty, the holy temple? This is the most fundamental of all basics, what sustains everything is Faith.

30. ברוך כבוד יהוה ממקומו: כד"א (יחזקאל ג' י"ב) ותשאני רוח ואשמע אחרי קול רעש גדול צרוך כבוד יהוה ממקומו וגו'.

Blessed is the Glory of God from His place: As it is written, (Ezek. 3:12) "The wind lifted me up, and I heard behind me the voice of a great thunder, saying, 'Blessed be the Glory of God from His place.'"

ספר יצירה ע"פ הא לכה זרע

(c)

Preface to Mishna 4

We read in the Midrash, (Lev. Rabba 29:11) 'All sevenths are preferred. The seventh is preferred among the seven heavens; *Shomayim, Sh'may HaShomayim, R'kia, Sh'chakim, Z'vul, Ma'on* and *Aravoth*, as it is written (Psalm 68:4) "Extol Him who rides upon the *Aravoth*, whose name is Y" H." Among earths the seventh is preferred, *Eretz, Adama, Arka, Gei, Tsia, No'shia* and *Tevel*, as it is written, (Ibid 9:9) "He will judge *Tevel* (the world) with righteousness, and administer justice to nations equitably." Among generations sevenths are preferred, *Adam, Seth, Enosh, Kainan, Mebalalel, Jared* and *Enoch*, as it is written, (Gen 5:22) "And Enoch walked with God." Among the patriarchs the seventh is preferred, *Abraham, Isaac, Jacob, Levi, Kevat, Amram* and *Moses*, as it is written, (19:3) "And Moses went up to God." Among sons the seventh is preferred, as it is written, (I Chr. 2:15) "David is the seventh." Among kings the seventh is preferred, *Saul, Ish Bosheth, David, Solomon, Rehaboam, Abiah*, and *Asa*, as it is written, (II Chr. 14:10) "And Asa called upon God." Among years the seventh is preferred as it is written, (Ex 23:11) "But on the seventh year you shall let it rest and lie fallow." Among fallow years the seventh is preferred, as it is written, (Lev 25:10) "And you shall sanctify the fifteth year." Among days the seventh is preferred, as it is written, (Gen 2:3) "And God blessed the seventh day." Among months the seventh is preferred, as it is written, (Lev 23:24) "In the seventh month on the first day." The Midrahs enumerates ten sevenths, 1.) heavens, 2.) earths, 3.) generations, 4.) patriarchs, 5.) sons, 6.) kings, 7.) years, 8.) fallow years, 9.) days and 10) months. 2 are obviously connected to *Olam* - World, 4 to *Nefesh* - Soul and 4 to *Shana* - Year. It is possible however that the Sabbath day is not just a fixture in *Shana* i.e. in time, but also in *Olam* i.e. in space. And while kingdom, majesty and sovereignty is understood to be a function of the monarch *Nefesh* - personhood, it may also be a property of *Olam* i.e. Earth.

Generations	<i>Nefesh</i> - soul
Patriarchs	<i>Nefesh</i> - soul
Sons	<i>Nefesh</i> - soul
<i>Olam</i> - world	Kings <i>Nefesh</i> - soul
<i>Olam</i> - world	Heavens
<i>Olam</i> - world	Earths
<i>Olam</i> - world	Days <i>Shana</i> - year
	Months <i>Shana</i> - year
	Years <i>Shana</i> - year
Fallow years	<i>Shana</i> - year

פתיחה למשנה ד'

חיתא במדרש (ויקרא רבה כ"ט י"ח) כל השביעין חביבין לעולם למען השביעי חביב שמים, ושמי השמים, ורקיע, ושחקים, זבול, ומעון, וערבות, וכתיב (תהלים סח) סולו לרוכב בערבות ציה שמו. בארלות שביעית חביב ארץ, אדמה, ארקא, גיא, ליה, נשיה, תבל, וכתיב (שם לו) והוא ישפוט תבל בצדק ידיו לאמים צמישרים. צדורות שביעית חביב אדם, שת, חנוש, קינון, מהללאל, ירד, חנוך, וכתיב (צראשית ה) ויתהלך חנוך את האלהים. בארות שביעית חביב אברהם, ילחק, ויעקב, לוי, קהת, עמרם, משה, וכתיב (שמות יט) ומשה עלה אל האלהים. צבנים השביעי חביב שנאמר (ד"ה א' צ' ט"ו) דויד השביעי. צמלכים השביעי חביב שחול, איש צושת, דוד, שלמה, רחבעם, אביה, אסא, וכתיב (ד"ה צ יד) ויקרא אסא אל ה'. צבנים שביעי חביב שנאמר (שמות כג) והשביעית תשמטנה ונטשתה. צשמיטין שביעי חביב שנא' (ויקרא כה) וקדשתם את שנת החמשים. צימים שביעי חביב שנאמר (צראשית צ) ויברך אלהים את יום השביעי. צחדשים שביעי חביב שנא' (ויקרא כג) צחדש השביעי צאחד לחדש, ע"כ. והם עשר שביעין. א' (למען צ. ארלות ג. דורות ד. אבות ה. צנים ו. מלכים ז.)

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(*)

שנים ח. שמיטין ט. ימים י. חדשים. שנים בעולם, ארבעה צנפשי, וארבע צנפה. ויש לאמר שיום השבת שייכת גם בעולם ולא רק בזמן דהיינו שנה. ועוד יש לאמר שמלכות שייכת גם בארץ ולא רק באנשים דהיינו נפש.

Mishna 4

Seven doubles, BG"D - KPR"T (*Beth, Gimel, Dalet - Kaf, Peh, Resh and Tav*). He carved them, hewed them, combined them, weighed them, substituted them and formed with them the stars in *Olam - World*, days in *Shana - Year* and openings in *Nefesh - Soul*. From them He carved the seven heavens, seven lands and seven sabbaths, therefore the sevens are preferred beneath the heavens.

משנה ד'

שבע כפולות בג"ד כפר"ת, ³¹חקקן ³²חצבן ³³צרפן ³⁴שקלן ³⁵והמירן ³⁶וצר ³⁷בהן ככבים בעולם וימים בשנה ושערים 31. חקקן: עיין לעיל (פרק ג' משנה א' ד"ה חקק, ושם משנה ו') שחקיקה צחי' ספי' מלכות. ופי' לחרון חריליס בדבר כמו כתיבה על לוח אבן, באופן שזיור החקיקה מאוד חשוב ומדוקדק, צחי' מלכות.

Carved them: See above, (Ch. III Mishna 1 cit loc. Carved. ibid. Mishna 6) Carving represents the Sefhira of *Malkhut - Sovereignty*. It requires carving in a very precise fashion, e.g. writing on a tablet of stone, so that the finished carving is exactly done, i.e. *Malkhut - Sovereignty*.

32. חצבן: עיין לעיל (פרק ג' משנה ו') וע"ע (פרק א' משנה ט' ד"ה וחלצ צהן) וע"ע (בפרק צ' משנה צ' ד"ה חלצן) ביתר הרחבה שפי' להסיר החומר לגמרי. לא כמו הלוח שכותבים עליה ע"י חקיקה מדוקדקת, אלא הצור שלורת החקיקה אינה מעבדת כל כך. והוא כמו הכשרת אצרהם אצינו להולדת זרע של קימה בהסרת הערלה צחי' יסוד.

Hewed them: See above, (Ch. III Mishna 1 cit loc. Ch. I. Mishna 9 cit. loc. And hewed. Ch. II Mishna 2 cit loc Hewed) where hewing is discussed at greater length. It requires the complete removal of material. Unlike the tablet being written upon by carving. More like the cistern being excavated, the manner and precision of the extraction is not the important issue. Like the preparation of Abraham for the raol of fathering Isaac by the removal of his foreskin, i.e. *Yesod - Fundament*.

33. צרפן: עיין לעיל (פרק צ' משנה צ' ד"ה צרפן) וע"ע (פרק ג' משנה ו') שם ביארחי פי' צרפן שעשה אותן כלי לזרף צהן התשוקה, צחי' תפארת.

Combined them: See above, (Ch.II. Mishna 2 Ch. III. Mishna 6) where the concept of *Tz'iruf* - creating the vessel for refining silver - which represents longing - is explained at length. i.e. *Tifferet - Glory*

34. שקלן: עיין לעיל (פרק צ' משנה צ') ושם ביארחי ענין השקלים ששקל אצרהם לעפרון שם קנטרין, כדברי רש"י.

Weighed them: See above, (Ch. III Mishna 2) where the concept of weighing and Abraham's interaction with Efron it is explained at length.

35. והמירן: עיין לעיל (פרק צ' משנה צ') מגזרת (צראשית כ"צ צ') ולך לך אל ארץ המריה והעלהו שם לעלה וגו' ופי' המירן זו תחת זו כמו תמורת ילחק אצינו צחי' גבורות ודין עיי"ש.

Substituted them: See above, (Ch. II Mishna 2) where the root of the word is traced to the verse, (Gen 22:2) "And go the the Land of Moriah" Because Moriah was the place where a ram was substituted for Isaac, who represents *Gevurah - Judgement*

36. וצר בהן: עיין לעיל (פרק צ' משנה צ' ד"ה וצר צהן) וע"ע (פרק ג' משנה ו') ופי' וצר צהן שיש בכל האותיות כחות הפכיים לחתוך כחצר חד ולרפאות כאחת, והוא ענין זכר ונקבה.

Formed with them: See above, (Ch. II Mishna 2 cit loc. Formed. Ch. III Mishna 6) where it is explained that all the letters contain opposing strengths; the power to wound as well as the power to heal. Corresponding to male and

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

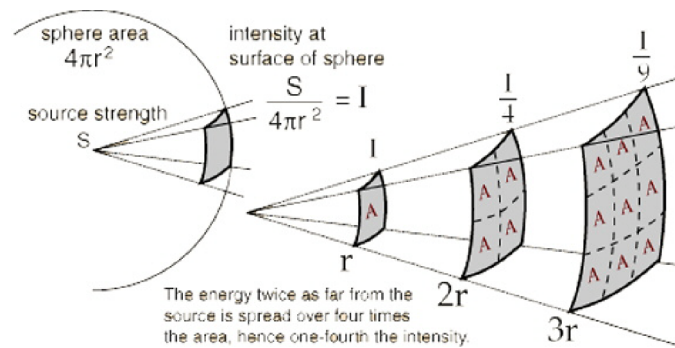
(ב')

בנפש, ומהן חקק שבעה רקייעים ושבע ארצות ושבע שבתות, ולפיכך³⁸ חיבב השביעי תחת השמים.

female.

37. ככבים בעולם: היינו שזעה כוכבי לכת. ומשום הליכתם שאינם שוקטים רגע רק תמיד רליס לעשות רלון קוגס נקראים כוכבי לכת. ויסוד העיקרי בהצגת ז' כוכבי לכת היא הידיעה שמתחסיים זה עם זה, ופועלים אלו באלו זכח חומריותן, שכל שני דברים חומריים מתחסיים זה לזה ומשפיעים זה על זה בחלל העולם. ואין חילוק בין קרובים בין רחוקים. ואפשר לתאר פעילותם זה בזה באמלעת נוסח חשבוני כזו:

Stars in the *Olam* - World: Stars mentioned in this Mishna are traditionally known as, 'Seven Moving Stars'. In modern terms they are, in fact, stars, only the Sun is a star, and not all the remaining six are planets of the solar system, the moon is a planet of Earth. They are known as 'Moving Stars' because they appear to be in constant motion, running to do the will of their Creator. The important principle to remember is that they interact with one another, obeying the inverse square law. Any two physical bodies of any size interact with one another across space, no matter how close or how far apart they are.

38. חיבב השביעי: מן האותיות הכפולות והיינו אות תי"ו. וכן איתא בספ' מי השילוח (חלק א' פ' גח) וז"ל כי השי"ן היא אחרונה שבא"ב כי סוד התי"ו הוא כמום לעוה"ב ע"כ.

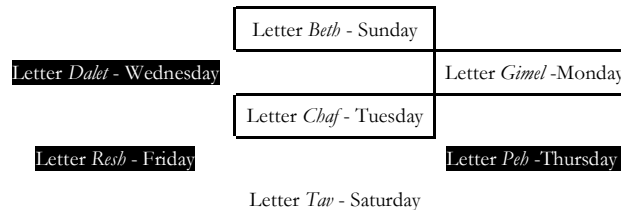
Preferred the sevenths: Of the seven double letters, the seventh, the letter - ת - *Tav* is preferred. We read similarly in the *Mei Hasbiloch* (Vol. I. Noach) Shin is the last of the hebrew alphabet, for mystery of the letter *Tav* is hidden for the World to Come.

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(*)

Preface to Mishna 5

Here the text begins to explain the essence of each of the seven double letters one by one. Each of them has the triplicate form of *Olam* - World, *Shana* - Year and *Nefesh* - Soul described in previous chapters. Each is associated with a particular day of the week, a 'star' from the seven moving stars and an orifice in the human head. The letter - ת - *Tav* is explained first because of its importance and association with the World to Come and Shabbat, although it is the last letter in the order, as will be explained.

פתיחה למשנה ה'

מתחיל לבאר ענין האותיות אחת אחת, לשלשם בסוד עולם נפש ושנה. לכל אחת יום בשבוע, כוכב משבע כוכבי לכת, ושער משבע שערים צראש האדם. וקדם אות תי"ו משום חביבתה, שהיא מעין עולם הבא היינו שבת כמו שיתבאר.

The letter - ת - *Tav* is situated on the pathway between the Sephirot of *Yesod* - Fundament and *Malkhut* - Sovereignty. This where Queen Esther - who brought salvation to the world when she came to the king - is situated. It was because of Esther's unshakeable faith, and most especially her faith in the wisdom of Mordechai, her belief and trust in his every word, and her obedience to his instructions which brought before the king, King of Kings, in the mystery of the phrase, (Esth. 4:16) "And thus will I come to the king." As we read in the book *Tola'at Ya'akov*, (*Sod Hat'filla Rosh Hashana*) This is the secret of the three prayers in the *Amida* meditation beginning - ובכן - *Uv'Chein* - And thus. The word - ובכן - *Uv'Chein* - is one of the Names of God among the mysteries of the 72 Names that are derived from the three verses in Exodus (14: 19-21) "The angel of God, who had been going before the camp of Israel, moved and went behind them; and the pillar of cloud moved from before them and stood behind them. So it came between the camp of Egypt and the camp of Israel; and there was the cloud along with the darkness, yet it gave light at night. Thus the one did not come near the other all night. Then Moses stretched out his hand over the sea; and God swept the sea back by a strong east wind all night and turned the sea into dry land, so the waters were divided." Each verse has precisely 72 letters. The first letter of the first verse, the last letter of the second and the first of the third make one of the 72 Names. The second letter of the first verse, the second to last letter of the second and the second letter of the third combined, make the second of the 72 Names, and so on. The secret of the word - ובכן - *Uv'Chein* is wrapped up in the mystery of the 72, it is the secret of *Chesed* - Lovingkindness, *Rachamim* - Compassion and *Gevurah* - Judgment within the three verses. Correspondingly the sages established the liturgy containing the three repeating prayers beginning with the word, - ובכן - *Uv'Chein*. In the Midrash of R. Shimon Bar Yochai, (*Zohar* Vol. II 52a) we read, "R Yaisa said, 'I found this secret in the *T'kiyah* Shofar blasts of Rav in Babylon. Three times - ובכן ובכן ובכן - *Uv'Chein Uv'Chein Uv'Chein*, corresponding to those three, and in this order.' The reason is this; It is with this Name that the Glory rises upwards to the infinite, as it is written, "- ובכן - *Uv'Chein* - And thus will I come to the king." Queen Ester is connected above to beg of the King for her People, for her compassion is kindled for her children. And she refuses to leave that place until God promises to tear up the decree." Esther wanted

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

to know how could she be instrumental in bringing salvation to the Jewish People; how was it possible for her to be the conduit for redemption when it is well known that the conduit through which the divine flows needs to be holy and undefiled? As we find with Joseph who had to remain in his sanctity in order to become the conduit for the divine. This is the challenge of *Yesod* - Fundament. She was concerned that if she allows Achasuerus to defile her she would disqualify herself from being the vehicle for salvation. Her decision was based on the prophetic teaching recorded in the Talmud, (Makot 24a) "Micha came and stood them on three principles, (justice, love and modesty) etc. Isaiah came and stood them on two principles, (justice and charity) etc. Habakuk came and stood them on a single principle, (faith) as it is written, (Hab 2:4) "And the - צדיק - *Tzadik* - Righteous by his faith lives." *Tzadik* always represents the Sefirah of *Yesod* - Fundament. The living referred to in the verse represents the flow of the divine Simple Desire. The channel for the flow is faith. The word - צנור - *Tz'nor* - Conduit is constructed of the identical letters as - רצון - *Ratzon* - Desire. With Esther's simple faith in Mordechai the *Tzadik* and in his command to her to approach Achasuerus, to invite her own defilement - something she had avoided up to that point in time - as though she were receiving any of the divine commandments of the Torah, made a tremendous impression in Heaven. Esther suddenly took on all the divine aspects of the Sefirah of *Malkhut* - Sovereignty, as it is written, (Est 5:1) "And Esther donned *Malkhut* - Sovereignty," the chief aspect of the Oral Torah, the faith we have in the words of our sages and their channeling of the divine, which was Esther's faith in Mordechai. The aspect of Oral Torah is the level of our matriarch Sarah who listened at the door to the tent, (Gen 18:10) for Abraham was at the level of Written Torah, as we read in Genesis, (15:5) "God took him outside and said, 'Look to the sky and count the stars, see if you can count the stars.' And he told him, 'Thus manifold will be your seed.'" It is as the verse says in Jeremiah (23:29) "Is not My word like fire?" declares God, "and like a hammer which shatters a rock?" 'My word like fire' represents the aspect of the Written Torah, while 'like a hammer' represents the Oral Torah. When God said to Abraham 'Thus manifold will be your seed,' it was as though God told him to read the sky, for it was written there in the stars like writing. But for Sarah it was enough to hear the word from the door of the tent, at the level of Oral Torah. This explains the Midrash, (Gen Rabba, Noah 3) "Rabbi Akiba was sitting, teaching when he observed that his public had fallen asleep. He wanted to wake them up, so he asked, 'What did Esther see to rule over 127 countries? But allow Esther, daughter of a daughter Sarah who lived 127 years to come and rule over 127 countries.'" In the Talmud (Megilla 15a) we read, (Est 5:1) "And Esther donned *Malkhut* - Sovereignty," the text ought to have said that she donned royal vestments, why does it say she donned majesty? This teaches that she wrapped herself in - רוח הקודש - *Ruach Hakodesh* - Holy Spirit." As was explained above, (Ch. II. Preface to Mishna 1) and as we learn in the Palestinian Talmud (Sotah 29a) R. Jochanan said in the name of R Elazar b. R. Shimon, 'We do not find that God spoke with any woman but Sarah.' In the Tamud we read, (Megilla 14a) "The verse says, (Gen 11:29) 'Father of Milka and father of Yiska.' R. Yitzchak says, Yiska was really Sarah, and why was she referred to as - יסכה - *Yiska*? Because she was - סכתה - *Sacha* - Envisioning using the Holy Spirit, as it is written, (Gen 21:12) "Everything Sarah your wife tells you, listen to her voice." It seems to me that the best way to understand this Talmudic text is as follows. Sarah, even as a child was a very gifted prophetess. Her nickname, Yiska, was given her because everyone knew her for a seer with Holy Spirit. There is one question. Why did R. Akiba phrase his teaching in precisely such a way - 'What did Esther see to rule over 127 countries? - making 'seeing' so important to the teaching? pivotal. It would have more grammatical sense to ask, 'In what merit did Esther rule etc?' To explain, we will first look at a quote from the book, *Noam Elimelech (Chayeh Sarah)* by R. Elimelech of Lyzensk. (Gen 23:1) "The life of Sarah was one hundred years and twenty years and seven years." Rashi explains that Sarah at 100 years of age was like a 20 year old in her

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(טז)

blamelessness, and at 20 of age she was like a 7 year old in her beauty. Now, what possible difference does it make to know that her beauty at age twenty was like her beauty at age seven? It seems to me that Rashi is hinting at two types of consciousness in which a person needs to live all his life. The first is to remember and to be extremely careful, to avoid sin of any kind. Not to transgress, God forbid, on any of the positive or negative commandments. The second is a level of awareness even in those things that are permitted, such as eating and drinking and wearing clothes, etc., everything has to be brought into holiness, to have the glory of heaven in mind, so that when a person dresses himself, or adorns himself, in clothing or jewelry, or beautiful things, his *kavanah* (intention) has to be to adorn the likeness of the Divine. As is explained in the Talmud (Shabbat 50b), and so in everything, his *kavanah* intention should be for the sake of Heaven. If a person accustoms themselves to live this way, then all his possessions whether money, clothing, will be sufficient and a person will rejoice in his possessions and his life is his own life. But if a person doesn't think this way and his *kavanah* is not for the sake of Heaven, then whatever he has is not enough, and can never obtain enough, and so, a.) his life is not a life and, b.) it's not his own life. This is the simple explanation of Rashi's meaning when she was 100, she was as 20. Because she had never transgressed either positive or negative commandments. (The Divine Courts of Law, the Heavenly Beth Din does not judge someone under the age of 20, Tr.) And when she was like 20 she was like 7 for beauty; this hints at the second level of awareness. Just like a child who dresses himself and adorns himself, has no concept of self-aggrandisement, and has no desire for more expensive jewelry, so was Sarah when she was 20, which is the age when a person experiences the greatest tendency to obsess about the way they look, and want to look beautiful, and so on, as it is in other matters of the world. But Sarah always had the *kavanah* - intention in all her adornments and beautifications, for the sake of Heaven. When the Midrash says that Sarah in her youth was used to prophesy and envision using her Holy Spirit; that she was known as Yiska, the Envisioner, it is referring to this gift Sarah had of looking at herself and seeing only the face of the divine, seeing her own beauty as God's beauty; so that when she adorned herself she was beautifying the image of God. This is the real meaning of *Ruach Hakodesh* - Holy Spirit. And this is exactly the quality displayed by Queen Esther who saw herself in garments of royalty already in her childhood in Mordechai's household. She dressed herself in order to beautify the Queen, i.e. the *Shekhina* - Divine Presence. When Achasuerus made her his queen of Persia-Media it was not anymore available to her than the queen she already had been. She enjoyed dressing up in vestments of royalty no more as queen than she did as a child in rags and glitter. The quality of *Malkhut* - Sovereignty was something she wore since childhood, she had always 'seen' herself as royalty; in the Image of God, just the way Sarah had seen herself, as explained by Rebbe Elimelech. And this explains R. Akiba's particular choice of phrase, 'What did Esther see etc.'

ואות תי"ו מקומה בנתיב אשר בין ספירת יסוד לספירת מלכות, וזאת בחי' אסתר המלכה שהביאה גאולה לעולם בבואה למלך דייקא. ע"י האמונה שהיתה לאסתר המלכה כיתד כל תמוט וצפרט אמונת חכמים שהאמינה כל דברי מרדכי ועשתה מאמרו לבוא אל המלך מלכי המלכים, צסוד וצכן אצוא אל המלך, כדאיתא בצספר תולעת יעקב - סוד התפלה של ראש השנה, סוד שלשה וצכן שצעמידה, וז"ל וצכן שם הוא צסוד שמו יתצרך צסוד ע"צ, כי סוד שם זה הוא היואל משלשה פסוקים שצתורה והם ויסע ויצא ויע (שמות י"ד י"ט-כ"א), וכו'. ואמנם סוד "וצכן" הוא ענין צסוד השם צע"צ והוא סוד החס"ד והרחמי"ם והגבור"ה צסוד שלשה פסוקים, וכנגדם תקנו לומר שלשה פעמים "וצכן". וצמדשו של רבי שמעון בן יוחאי ע"ה (זוהר ח"צ נ"צ). אמר רבי ייסא אשכחנא ברזא דא צתקיעתא דרצ צצבל תלת וצכן וצכן וצכן לקבל בני תלת וכך הוא סדורה. והטעם מפני כי צשם זה מתעלה בצצוד למעלה עד אין סוף כענין שכתוב (אסתר ד' ע"ז) וצכן אצוא אל המלך, ואסתר המלכה נקשרת למעלה לצקש מלפני המלך על עמה כי נכמרו רחמייה על צנייה ואינה זזה משם עד שקורעת גזר דינם, עכ"ל. וצקשה אסתר לדעת איך אפשר שהיא צעלמה תביי הלגור דרכה תושפע הישועה לישראל, הא קיימא לן שהלגור של שפע קדש חייב להיות קדש ומקודש גם כן, כמו שמלינו אלל יוסף הלדיק כמצואר צספה"ק. ואם

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(זב)

תעמא באחשורוש תפסול את עלמה מלכות לנור להשפע והגאולה. אלא כדאיתא (מכות כ"ד). צא חזקוק והעמידן על אחת שנאמר (חזקוק ז' ד') ולדיק באמונתו יחיה וכו'. לדיק היינו יסוד, יחיה היינו השפע. אמונה היינו הנור, ולנור היינו רזון בהיפוך אותיות. והאמונה פשוטה והחזקה שהאמינה אסתר במרדכי הלדיק ובלווי שהתיר לה לצא אל המלך ולעשות על פי דבריו כמוצא פי יהו"ה, עשה רשע עלום בכל העולמות. ונעשת אסתר צחי' מלכות, כד"א ותלצש אסתר מלכות, צחי' פה תורה שזעל פה, והיא האמונת חכמים שהיתה לה במאמר מרדכי. וצחי' תורה שזעל פה היא היא צחי' שרה שהיתה שומעת פתח האהל, שאברהם אבינו היה צחי' תורה שזכת, דכתיב (בראשית ט"ו ה') ויולא אתו החולה ויאמר הצט נא השמימה וספר הכוכבים אם תוכל לספר אתם ויאמר לו כה יהיה זרעך וגו'. ופי' כד"א (ירמיה כ"ג כ"ט) הלא כה דברי כאש נאם יהו"ה וכפטיש יפנץ סלע וגו'. כה דברי כאש היא צחי' תורה שזכת. וכפטיש יפנץ סלע היא צחי' תורה שזעל פה. שצחי' כה יהי' זרעך שאמר הקצ"ה לאצרים הי' צחי' תורה שזכת שבראה לו כמו זכת כחוצ על השמים. אבל לשרה היא שומעת זעל פה. וזה שאיתא במדרש (בראשית רבה פ' נח ג') רבי עקיבא היה יושב דורש והלבוש מתנמנם זקש לעוררן אמר מה ראתה אסתר שתמלך על שצט ועשרים ומה מדינה אלא תצא אסתר שהיתה צת צחה של שרה שהיתה ק' וכו' וז' ותמלך על ק' וכו' וז' מדינות, ע"כ. על פי מה שאמרו (מגילה ט"ו.) ותלצש אסתר מלכות בגדי מלכות מיציעא ליה כו', מלמד שלצעתה רוח הקודש עי"ש. וכמו שפרשתי לעיל (פרק ז' פתיחה למשנה א') וכדאיתא (ירושלמי סוטה כט.) רבי יוחנן צעס ר' לעזר צי ר' שמעון לא מלינו שדיבר המקום עם אשה אלא עם שרה בלבד וכו', ע"כ. וכדאיתא (מגילה י"ד.) אצי מלכה ואצי יסכה ואמר רבי ילחק יסכה זו שרה ולמה נקרא שמה יסכה שסכתה צרוח הקדש שנאמר כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקולה, ע"כ. ונ"ל פירוש המימרא שאף קודם שצגרה שרה עוד צקטן קטנותה כבר סכתה צרוח הקדש. כמו שיצא לקמן מדברי הרבי רבי אלימלך. רק לכאורה קשה לשון המדרש דצרי רבי עקיבא שאמר מה ראתה אסתר שתמלך וכו'. הלא יותר נכון הי' הלאשון למה זכתה אסתר וכו'. מה ענין ראייה לכאן. ולתרוץ אקדים מה שמפורש בספר נועם אלימלך (פ' חיי שרה) ויהיו חיי שרה כו' פירש"י צת ק' כצת ד' כו' כצת ז' ליופי. ולכאורה מה נפקא מינה שהיתה כצת ז' ליופי. ונראה דרש"י ז"ל כיון דצרי לרמוז על צ' מדרגות שמחויב האדם להתנהג בהם כל ימי חייו. דהיינו האחד להזכר ולהשמר במאוד מאוד מכל חטא ועון שלא יעבור ח"ו על שום מלכות עשה ולא תעשה. ומדרגה צ' דהיינו גם דברים המותרים כמו אכילה ושתייה ומלבושים וקישוטים יפים וגאים. יהיה כוונתו לקשט דיוקנא דמלכא כמבואר בגמרא. וכן צכל דבר יהיה כוונתו לשמים וכאשר יתנהג כך אזי כל מה שיהיה לו הן ממון והן מלבושים יספיק את עלמו צמה שיש לו וישמח בהם וחיו חיים שלו אלל אם אין כוונתו צכל הג"ל לשמים אזי תמיד יחסר לו ולא יהיה לו די וסיפוק לעולם. ונמצא חיו אין חיים ואין החיים שלו. וזה רמוז פשוט צת קו"ף כצת ד' שלא היה צה שום חטא ממלכות עשה ולא תעשה. וצת ד' כצת ז' ליופי ומדרגה צ' דהיינו כמו תינוק שהוא מקשט עלמו אין יודע להתפאר עלמו ולחשוך להתקשט צקישוט יקר כך היתה שרה כשהיתה צת כ' שאז הוא עיקר התגברות לאדם לתאוות ליפות עלמו ולהתקשט ושאר עניני עולם והיא היה כל כוונתה צכל קישוטה והתיפותה רק לשמים, עכ"ל. והיתה שרה צקטנותה סוכה צרוח הקדש היינו צת ז' ליופי כמבואר, שכוונתה לקשט דיוקנא דמלכא, ושרה ראתה דיוקנא דמלכא כשהצטיה על עלמה, וזהו צחי' רוח הקדש. והנה אותו מדה צדיוק היתה לאסתר. שראתה דיוקנא את עלמה צצגדי מלכות גם צילדותה צצית מרדכי, הילצישת והתקשטה כמלכה. וגם כשנעשתה מלכה על ידי אחשורוש לא היתה המלכה אללה יותר חשוב, וצגדי מלכותה לא חיצבה יותר ממה שחיצבן צלעירותה. והיתה מדת מלכות אללה דבר טבעי, שכשהצטיה ראתה את עלמה מלכה דיוקנא דמלכא ממש כמו שראתה שרה את עלמה צכל קישוטה והתיפותה כמבואר צנועם אלימלך.

Mishna 5

He enthroned the letter - ת - Tav and tied it a crown, combining them with one another and forming Saturn in *Olam* - World, Shabbat in *Shana* - Year, and Mouth in *Nefesh* - Soul.

משנה ה'

³⁹המליך אות תי"ו וקשר לו כתר וצרפן זה עם זה, וצר בו שבת בעולם, ⁴⁰ושבת בשנה, ⁴¹ופה בנפש.

³⁹. המליך אות ת': זו הנתיב שבין מלכות ויסוד.

Enthroned the letter *Tav*: This is the pathway between *Malkhut* - Sovereignty and *Yesod* - Fundament.

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(י')

40. שבת בשנה: כי השבת היא יום השביעי ושביעין חביבין, והיא פנימיות כל הימים.

Shabbat in Shana - Year: Because the Sabbath is seventh and sevenths are preferred, because it is the inside is all the six days.

41. פה בנפש: כי הפה היא מצוץ דרוחא ומפקנו דיליה כדפרישית לעיל (בפתיחה לפרק א' משנה ט' בשם הזוה"ק). ושלשה בחי' תשובה ותפלה ולדקה שהם שלשה בחי'. א. תשובה על העבר, והיא בטוי אמונה בהקצ"ה שהבטיח לנו על התשובה שתקבל. ב. תפלה שהיא התקשרות צו ית' בהכוה באמונה. ג. ולדקה תהיה לנו לעתיד, ומדובר על האמונה בחי' לדקה, כד"א (בראשית ט"ו ו') והאמן ציבורי ויחשבה לו לדקה וגו', והאמונה שייכת על העתיד. וכדאיתא במאמר פתח אליהו (תיקוני זוהר י"ז) פה מלכות תורה שבעל פה קריין לה ע"כ.

Mouth in Nefesh - Soul: The mouth is the fount a of the *Ruach* - Spirit and its source, as was explained above, (Ch. I. preface to Mishna 9 in the name of the Zohar) There are three aspects of *Teshuvah* - Repentance, *Tefilla* - Prayer and *Tzedaka* - Charity. The first is *Teshuvah* involving regret for the past, it requires the profession of faith in God who promised us that our *Teshuvah* would be accepted.. The second is *Tefilla* - Prayer, our connection with God in the present moment which assumes and proclaims our faith in Him right now. The third is *Tzedaka* - Charity which is associated with *Emunah* - Faith, as it is written (Gen. 15:6) "He had faith in God, and God considered it a *Tzedaka* - Charity on his part." Faith and charity are fundamentally inseparable, because they both express our acceptance of the future. And, as we read in Elijah's speech, introducing the Zohar, (*Tikuney Zohar* 17a) "The mouth is *Malkhut* - Sovereignty, also known as the Oral Torah."

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

Preface to Mishna 6

Next is the letter - ב - *Beit* whose position is in the pathway between the Sephiroth of *Keter* - Crown and *Tifferet* - Glory. This is where Rebecca, mother of Jacob (wife of Isaac) is situated. It is written (Gen. 25:22) "And the children thrashed around inside her [womb], and she said, 'If this is the case, why am I?' And she went to seek the God." The commentators, Rashi and Nahmanides argue over the exact nature of Rebecca's inquiry; whether she took the counsel of a prophet or whether she herself was an oracle. The Aramaic Targum of Onkelos is vague; merely translating the Hebrew as, 'She went to ask for a teaching from before God.' Whatever opinion is favored the question remains; Rebecca was living with a sage of the first rank in the same tent, why did she not ask her husband, Isaac? It was he who had prayed with Rebecca for her to conceive, he had as much invested in the pregnancy as she did, why not consult him? It seems to me that it may be explained with the following; we read in the Zohar, (Vol. I. 150a) (Gen 28:16) "Jacob awoke from his sleep and said, "Surely God is in this place, yet I did not know of it?" Was it some wonder that he had been unaware of it, why was he so astounded to find he had known of it? The phrase 'I did not know of it,' is similar to the verse (I Sam. 13:12) 'I said: Now the Philistines will descend upon me at Gilgal, and I have not appeased the face of God?' As thought to say, 'All this is revealed to me and I have not enough awareness to look for knowledge of - אנכי - *Anochi* - I. [The verse now reads, 'Can God be in this place and yet - אנכי - *Anochi* - I is unknown to me?' tr.] to climb up under the wings of the *Shechina* and become whole? Come see, it is written, (Gen. 25:22) 'If this is the case, why - אנכי - *Anochi* - I?' Everyday of her life, Rebecca saw the light of the *Shechina* - Divine Presence, because the *Shechina* - Divine Presence was there in her tent, and she prayed there. But when she saw that the child she was carrying in her womb was in distress, the text says, 'And she went to seek the God.' she climbed down from the level she had attained, the level of *Shechina* - Divine Presence,, and went to the level of *YHV"H*." The Zohar appears to be hinting at that Isaac was the *Shechina* - Divine Presence, as was stated above, (Ch. I. Mishna 6, cit. loc. For He) at the level of, (Gen 31:42) 'Terror of Isaac, because the birth of Isaac was the revelation of the *Shechina* - Divine Presence on Earth, something Abraham brought about with his life of worship and prayer. This is the meaning of the first - אנכי - *Anochi* - I, of the Ten Commandments, "- אנכי - *Anochi* - I am God your Lord, etc." It is God telling you He is your personal God, and that is why the First Commandment is written in the singular form, - אלהיך - rather than in the plural - אלהיכם - as though God says, I am inside each of you individually. This is what is meant by the explanation in the Talmud, (Shabbat 105a) of the word - אנכי - *Anochi* - I, 'R. Yochanan says, "I believe it is a *Notarikon* of the phrase, - אנא נפשאי כתיבת - *Ana Nafshai Kativit Yabavit* - I, Myself have written and given.' The reason is that the Written Torah is at the level of *Gevurah* - Might and Restriction, *Din* - Judgment and *Pachad* - Terror, because it consists of precisely numbered books, chapters, verses and words. One may not add or subtract a single solitary letter to or from the Written Torah. Doing so accidentally invalidates the Torah scroll, and it may not be used until it is fixed. Doing so purposely would invalidate the scribe as a heretic. So, when God said, 'I, Myself have written and given,' it was, as it were, as though God constricted His Glory and put it into His holy Torah, into writing. And, as has been said in the previous Mishna, Abraham represented the Written Torah, for when God took Abraham out of doors and told him to look at the Heavens, and said to Abraham, 'Thus manifold will be your seed,' it was as though God told him to read the sky, for it was written there in the stars like writing. And it was a consequence of that promise that Isaac was born into the world, was also a representation of the Written Torah, of God saying 'I, Myself have written and given,' because Isaac was the revelation of the *Shechina* - Divine Presence on Earth. This explains the Zohar we read above, 'Everyday of her life, Rebecca saw the light of the *Shechina* - Divine Presence, because the *Shechina* - Divine Presence was there in her tent, and she prayed there.' Because Rebecca lived in the tent with Isaac who represented the

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(ט)

Shechina - Divine Presence which is the - אנכי - *Anochi* - I, I, Myself etc. The Zohar continues, 'But when she saw that the child she was carrying in her womb was in distress, the text says, 'And she went to seek the God.' she climbed down from the level she had attained, the level of *Shechina* - Divine Presence,, and went to the level of *YHV"H*." Because Rebecca understood that the pain was coming from the - אנכי - *Anochi* - I, i.e. from the *Shechina*. That's why she said, 'If this is the case, why - אנכי - *Anochi* - I?' Prior to that time Rebecca had been under the impression that she had fixed the damage done our Mother Eve by the Serpent, as it is written, (Gen. 24:64) "And Rebecca raised her eyes and saw Issac and threw herself off the camel." That was the camel upon which the Archangel Samael rode when he infected her with corruption, as we read in the Midrash, (*Pirkei D'Reb Eliezer* Ch. 12). Rebecca thought that the pains were so great only because the *Shechina* - Divine Presence which is *Gevurah* - Might and Restriction, *Din* - Judgment and *Pachad* - Terror, was associated with her pregnancy, and so she went to seek *YHV"H*, leaving this level to go to another level, as the Zohar says. Rebecca herself was to source of the attribute of *Tifferet* - Glory associated with her son, Jacob who is its outer face, and Moses, who is its interior. When the children in her womb were thrashing about Rebecca did not understand why; why should it happen to her? Rebecca was the fixing of Eve who is called the Mother of all Life, about which we learn in the Talmud, (Ketubot 61a) "Her standard of living rises with her husband's standard, but does not have to go down when his goes down; R. Elazar says we learn it from this verse, (Gen 3:20) "He called her Eve, because she is the Mother of all Life." She was created for Life and not for Pain." According to the Talmud this is the chief lesson we learn from the name Adam gave Eve. So, when Rebecca thought that her pain was a result of her connection to Issac, the *Shechina*, etc., she asked herself, 'What does this have to do with me, I am the vehicle for *Tifferet* - Glory, and went to seek *the YHV"H*, the Divine Name associated with *Tifferet* - Glory. The verse does not say she went to inquire of *YHV"H*, rather, she went to look for the *YHV"H*. We can understand the secret hidden here with a teaching from the Talmud, (Pesachim 22a) "Shimon H'Amsuni was interpreting every time the word - את - *Et* - The, appears written in the Torah text, but when he reached the verse (Deut 6:13) "את יהוה אלהיך תירא - *Et Adonai Eloheicha Tira* - The God your Lord shall you fear." He stopped his exegesis. Until R. Akiba came and taught, the word - את - *Et* - The, comes to include fear of the Torah scholar." Rebecca knew she would be giving birth to the soul most associated with the characteristic of the Sefira of *Tifferet* - Glory, the soul of Jacob and Moses, she also understood and interpreted the phrase "את יהוה אלהיך תירא - *Et YHV"H* - The God, as an inclusive, meaning the embodiment of the Torah scholar. What she did not and could not know was that the inclusion of a person together with *YHV"H* would mean embracing Constriction, Awe, Judgment and Terror, as R. Akiba taught, because those are the attributes of awareness which come as a corollary of the *Shechina* - Divine Presence, because it arose thus 'In The Thought' to bear suffering, as R. Akiba taught.

פתיחה למשנה ר'

ואח"כ אות צי"ת ומקומה בנתיב אשר בין ספירת כתר לספירת תפארת, וזאת צחי רבקה. כתיב (בראשית כ"ב כ"ג) ויתרללו הבנים בקרצה ותאמר אם כן למה זה אנכי ותלך לדרש את יהוה וגו'. ונחלקו המפרשים, רש"י והרמב"ן על הדרישה עם שאלה בנביא או התפללה רבקה ליהוה. ואונקלוס תרגמו, ואזלת למיתבע אולפן מן קדם יי ע"כ. לכל הדעות קשה למה הלכה לדרוש את יהוה ולמה לא תשאל שאלת חכם לינחק הנה הוא צאהל, שנעתר לו יהוה לתת לרבקה הריון הלא הוא נוכח לה. ונ"ל לפרש על פי מה דאיתא (זוהר בראשית ק"ג) וייקן יעקב משנתו ויאמר אכן יש יהוה במקום הזה ואנכי לא ידעתי, וכי תוהא הוא דלא ידע, אלא מאי ואנכי לא ידעתי, כמה דאת אמר (שמואל א' י"ג י"ב) ופני יהוה לא חליתי, אמר וכי כל האי אתגלי לי, ולא אסתכלנא למנדע אנכי, ולמישל תחות גדפי דשכינתא למבוי שלי. תא חזי כתיב (בראשית כ"ב כ"ג) ותאמר אם כן למה זה אנכי, כל יומא ויומא חמאת רבקה נהורא דשכינתא: דהויא שכינתא במשכבה ולייתא תמן, כיון דחמאת עאקו דילה במעבה, מה כתיב ותלך לדרוש את יהוה, נפקת מדרגא דא לדרגא אחרא

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(2)

דאיכו הוי"ה, ע"כ. ונ"ל פי הזוה"ק שילחק היה צחי' השכינה הקדושה כמו שהסברנו בפרק א' משנה ו' (ד"ה יחיד הוה) צחי' פחד ילחק אצונו ע"ה שלידת ילחק היה התגלות השכינה הקדושה בעולם, שפעל אצרהם אצונו בתפלתו ועזרתו כל ימיו, וזהו צחי' אנכי הראשון שזעשרת הדברות שהקצ"ה הוא אלהי"ך צפרט (ולא כתיב אלהיכ"ס בכלל) כלומר בתוך קרב כל אחד ואחד. וזה גם פי' הגמ' (שבת ק"ה) רבי יוחנן דידיה אמר אנכי נוטריקון אגא נפשאי כתיבת יבצית, ע"כ. כי ענין תורה שכתב היא צחי' גבורות, שכל ספר ופרשה ושורה ומלה מלומס ומדוקדק עד אין חקר, ואסור להוסיף או ליגרע ממנה אפי' אות אחת. ופי' אגא נפשאי כתיבת שהקצ"ה כזיכול למס כזודו והכניסו כולו בתורתו הקדושה צחי' כתב. וכמו שהסברנו לעיל (בצחי' אסתר) שאצרהם אצונו היה צחי' תורה שכתב, דכתיב (בראשית ט"ו ה') ויולא אתו החול'ה ויאמר בצע נא השמימה וספר הכוכבים וגו', שצחי' כה יחי' זרעך שאמר הקצ"ה לאצרהם הי' כמו תורה שכתב שהראה לו כמו כתב כתוב על השמים. והנה מהבטחה זו שנתבשר אצרהם נולד ילחק, וגם הוא הי' צחי' תושב"כ, צחי' אגא נפשאי כתיבת יבצית, שלידת ילחק היה גלוי שכינה בעולם. וזה פי' הזוה"ק לעיל, כל יומא ויומא חמאת רבקה נהורא דשכינתא: דהויא שכינתא צמסנהא ולילאת תמן, ע"כ, שרבקה דרה צהאל עם ילחק צחי' שכינה, צחי' אנכי, צחי' אגא נפשאי וכו'. וזה פי' הזוה"ק כיון דחמאת עאקו דילה צמעבא, מה כתיב ותלך לדרוש את יהו"ה, נפקת מדרגא דא לדרגא אחרא דאיכו הוי"ה, ע"כ. שרבקה הצינה שהיסורים צאים לה מצחי' אנכי, צחי' שכינה, ותאמר עם כן למה זה אנכי דייקא. דהא מקדם חשבה שכבר תקנה פגם הנחש שצחור⁴² כד"א (בראשית כ"ד ס"ד) ותשא רבקה את עיניה ותרא את ילחק ותפל מעל הגמל וגו'. הוא הגמל שרחצ עליו סמאל כשהטיל צה זוכמא, כדאיתא צפרקי דרבי אליעזר⁴³ (פרק י"ב) וחשבה רבקה שהיסורים הם דווקא אותה צחי' שהשכינה נאחזת צהם, אז הלכה לדרוש את הוי"ה ולא השכינה צחי' ילחק, ונפקת מדרגא דא לדרגא אחרא דאיכו הוי"ה. כי רבקה מקור מדת תפארת, צחי' יעקב אצונו מלצר ומשה רצונו מלגא⁴⁴, וכשרנאו הצנים בצרבה לא ידעה ולא הצינה רבקה למה זה לה, הא לאו לזאת קיימת, כי היא צחי' חוה, צחי' אס כל חי⁴⁵,

42. ספר מגלה עמוקות על התורה - פרשת תולדות וז"ל ויאמר ה' לה דכוונתה שלא להתעבר רק פעם א' שניהם צאים צצ"א וצטוב כוונתה גרמה שגם עשו יהי מתוקן לע"ל גיים זה אנטונינוס ורבי כי לולי זה לא הי' תקומה בעולם ממנו. וכמו שסמאל רוכב על גמ"ל גר"ס מית"ה לעול"ס ורבקה צא לתקן זה הקלוקל והפילה מעל הגמ"ל כשראחה את ילחק שהוא צן זוגה לקביל אדם קדמאה לכן נפלה אז מעל הגמל לתקן מעשיה הראשונים ע"כ אמרה א"כ שעדיין לא נטרה העיסה א"כ למה זה אנכי על גלגול זה למה צפעס זה מרחס ילאתי הלא לא תקנה כלום כי כוונתה הי' לתקן טיפה קדמאה צה שחטאה צה חוה שהטיל נחש צה זוכמא, ע"כ.

The book, *Megaleh Amukoth* (On Torah - Toldoth) "God said to her" Because her *kavvana* - intent was only to have one pregnancy, therefore she had to conceive and carry both brothers in a single pregnancy. And as a result of her good *kavvana* - intent Esau was born together with Jacob and thus he will end up with a complete fixing in the future. "Two nations in your womb." Two nations as the Talmud teaches (Berachoth 57b) refers to the Emperor Antoninus and R. Judah the Prince who were colleagues. For were it not for that, Esau would have no salvation in this world for him or his descendents. And just as the Archangel Samael riding the camel brought Death to the world, - *Gamal* - *Gamal* - Camel, is a Notariqon of the phrase - *Garam Mita L'Olam* - *Garam Mita L'Olam* - Caused Death to the World. Rebecca's purpose in the world was to fix this damage Eve had caused, and thus she 'threw herself off the camel' upon catching sight of Isaac who was her soulmate, corresponding to the coupling of Adam and Eve. Her falling off the camel fixed her earlier fall, and that's why she said, "If so, why am I?" Meaning, "If I am not yet fixed and free, and my essence purified [of the corruption of the 'camel' injected into me by Samael] then why am I come into this cycle of *Gilgul* Re-incarnation; why have been born if I have not yet fixed anything?" Because her *kavvana* - intent was to fix that very first drop of Life in the DNA of Eve which had been corrupted by her interaction with the Serpent."

43. כן מוצא צילקוט ובעוד הרבה מדרשים, ועיין לעיל צפתחה לפרק צ' משנה א' ד"ה ואפשר.

This is a commonly quoted Midrash, brought many times in the Yalkut. See above, (preface to Ch. II Mishna 1 cit. loc. And it)

44. צתיקוניס תיקון י"ג (כ"ט סע"ב) יעקב מלצר משה מלגא.

Tikunei Zohar (*Tikun* 13 p.p. 29) "Jacob is on the outside, Moses is on the inside."

45. עיין לעיל פרק צ' פתחה למשנה א' ד"ה כדאיתא.

See above, (Ch. II. preface to Mishna 1 cit. loc. As we)

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(כא)

והא קיימת לן (כתובות ס"א). עולה עמו ואינה יורדת עמו, ר' אלעזר אמר מהבא כי היא היתה אס כל חי לחיים ניתנה ולא לזער, ע"כ. וזה עיקר הלימוד מחוה מצחי השם שקרא לה אדם. ואחר שהצינה רבקה שבאים לה יסורים מאותו צחי של יצחק היא השכינה אמרה אס כן למה זה אנכי דייקא, כי אין זה שייכת לי לצחינתי כי אני מרכזה למדת תפארת, ותלך לדרוש את יהו"ה צחי תפארת. ולא כתיב שהלכה לדרוש מיהו"ה אלא את יהו"ה, כי הא דאיתא⁴⁶ שמעון העמסוני היה דורש כל אחין שצורה כיון שהגיע לאת ה' אלהי"ך תירא פירש וכו' עד שצא ר' עקיבא ודרש את ה' אלהי"ך תירא לרבות תלמוד חכם. ורבקה שידעה שהוליד שורש כל הנשמות צחי תפארת, צחי יעקב וימשה, דרשה ג"כ את יהו"ה לרבות תלמוד חכם, ולא ידעה להוסיף צחי יראה וגבורה צחי שכינה, שכך עלה במחשבה לקבל יסורים כמו שדרשה רבי עקיבא.

This is the meaning of the verse, (Gen 25:23) "God told her, "Two nations are in your womb, etc." The text says " - ויאמר יהו"ה לה - *Va'Yomer Adonai Lab* - God said to her." It may be understood to mean that God was speaking - *Lab* - To [the letter] *Heb*, the final letter *H* in the Name, *YHV"H*, which represents the *Shechina* - Divine Presence. It was to Her specifically that this teaching was given, that the word - *Et* - *את* - *את יהו"ה* - *Et YHV"H* - The God, is an inclusive, meaning the embodiment of the Torah scholar. Because, what Rebecca did not realize was that she was also giving nirth to the body and soul Esau who contains within him sparks of the Supernal Torah, Torah which comes from Supernal *Chokhma* - Wisdom. That explains why Esau would find so much favor on his father Isaac's eyes, as it is written (Eccl. 10:12) "Words of the mouth of the wise are gracious." We learn in the Zohar, (*Midrash HaNe'elam - Vayetze*) "R. Yaakov opened thus: (Isai 26:10) "The wicked is shown favor, He does not learn righteousness; He deals unjustly in the land of uprightness." We learned, R. Yaakov taught, "Woe to the wicked for he finds favor in this world, this refers to the seed of Esau. And why does he find favor and compassion? Because the righteous does not learn; the seed of Jacob does not learn righteousness. He deals unjustly in the land of uprightness, this refers to Jerusalem which is a land of uprightness." The characteristics of - *Chen* - Grace & Favor and - *Rachamim* - Mercy & Compassion are aspects of *Tifferet* - Glory; aspects of Rebecca. Now, Esau also contained within himself aspects of

46. כן העיר צפי קול אליהו (בראשית כ"ה כ"ב) וז"ל יש לפרש עפ"י דרך רמז על פי מה דאיתא בגמרא דוכתי (פסחים כ"ג, ז"ק מ"א, קידושין ג"ז, זכורות ו'), שמעון העמסוני היה דורש כל אחין שצורה כיון שהגיע לאת ה' אלקיך תירא פירש וכו' עד שצא ר' עקיבא ודרש את ה' אלקיך תירא לרבות תלמידי חכמים, והנה רש"י ז"ל פירש כאן שצא המדרש על הפסוק ויתרוללו הבנים בקרבנה כשהיתה עוברת על פתחי ע"ז היה עשו מפרכם ללאח, וכשהיתה עוברת על פתחי שם ועבר היה יעקב רואה ללאח. והנה רבקה לא היתה יודעת שהם שני עוזרים והיתה סוברת שהוא עובר אחד א"כ היה מקום להרהר ח"ו שיש שתי רשויות, כיון שהוא עובר אחד ויש שני הפכים בנושא אחד ועל כן הרהרה ותאמר א"כ למה זה אנכי, ר"ל מה שכתוב בעשרת הדברות אנכי ה' אלקיך שהוא נגד מה שאירע לה ברצונא זו לכן ותלך לדרוש את ה' ר"ל לדרוש הפסוק את ה' אלקיך תירא, ויאמר ה' לה שני גוים בצטנך אחד זדיק ואחד רשע, ולא יעלה על דעתך כלל שיש ח"ו שתי רשויות. ע"כ.

Kol Eliyahu (Gen. 25:22) "It may be understood in the mystical sense, when interpreted together with something we read in the Talmud, (Pesachim 22b, Bava Kama 41, Kidushin 57, Bechoroth 6) "Shimon H'Amsuni was interpreting every time the word - *את* - *Et* - The, appears written in the Torah text, but when he reached the verse (Deut 6:13) " - *את יהו"ה אלהי"ך תירא* - *Et Adonai Eloheicha Tira* - The God your Lord shall you fear." He stopped his exegesis. Until R. Akiba came and taught, the word - *את* - *Et* - The, comes to include fear of the Torah scholar." Now, Rashi here in the text of Genesis (25:22) explains, quoting the midrash, that when Rebecca passed by a gateway to a pagan temple Esau was thrashing about to exit, and when she passed by the doorway to the Yeshiva of Shem and Eber Jacob was thrashing about to exit. Rebecca, however, was unaware that there were two fetuses in her womb, she thought it was a single child and so she might be forgiven for thinking there were two powers at work in the universe, as it was a single child drawn to good and evil, an individual containing diametric opposites. That is what moved her to ask the question, "If so, why - *Anochi* - *אנכי* - I?" meaning what is the meaning of the first of the Ten Commandments, - *Anochi* - *אנכי* - I am God your Lord, if the reality of my pregnancy contradicts the theology of monotheism. She went to study the meaning of the verse " - *את יהו"ה אלהי"ך תירא* - *Et Adonai Eloheicha Tira* - The God your Lord shall you fear." thinking that perhaps the inclusive word - *את* - *Et* - The God might mean another God. She was told, "You have not one but two children in your womb, one wicked and one righteous. Don't you think for a moment that there are two powers at work in the universe."

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(כב)

the - אנכי - *Anochi* - I mentioned above. And as Jacob remarked to his father Isaac, once he was clothed in the garments of Esau, (Gen 27:19) “- אנכי - *Anochi* - I am Esau your son.” And although Rebecca herself, in her aspect of *Tifferet* - Glory was not liable to suffer the thrashing about of her unborn children, nevertheless she could not protect her unborn son, Jacob, from the trauma because he and Esau were twins. Jacob was tied to Esau because of the - חן - *Chen* - Grace in Esau.

וזכו דכתיב (בראשית כ"ה כ"ג) ויאמר יהו"ה לה שני גיים בצטנך וגו'. פי' ויאמר יהו"ה לה היינו ל'ה אחרונה שצטנך, היינו השכינה, לה דייקא נאמרה דרוש זו של את לרבות תלמוד חכם. חולם סוד הדבר הוא כך, שצטנך נטמן נילוף תורה עילאה דנפקת מחכמה עילאה⁴⁷, ולכן מלא עשו חן צעיני יחזק אצוי צחיי (קהלת י' י"ג) דצרי פי חכם חן וגו'. ואיתא במדרש הנעלם (ויאל, מאמר הארץ אשר אתה שוכב עליה) ר' יעקב פתח, (ישעיה כ"ו י') יחן רשע כל למד לזק בארץ נכחות יעול וגו'. תניא, א"ר יעקב, ווי שהרשע יוחן צעוה"ז, זה זרעו של עשו הרשע. ומפני מה יש להם חן ורחמים. מפני שזרעו של יעקב לא למד לזק. בארץ נכחות יעול, זו ירושלים, שהיא ארץ נכחות, ע"כ. והנה חן ורחמים הם צחי תפארת, צחי רבקה. והיה עשו צחיי אנכי⁴⁸ כמו שאמר יעקב כשלבש בגדי עשו אנכי עשו צכורך, ואע"פ שרבקה צעלמה לא הות עלולה לרליאת הצנים צקרבא מצחינותה בתפארת, לא היתה יכולה להגן צעד יעקב כי שני תאומים צצטנה, גם יעקב וגם עשו מפני חן שצטנך.

Mishna 6

He enthroned the letter - ב - *Beit* and tied it a crown, combining them with one another and forming Jupiter in *Olam* - World, Sunday in *Shana* - Year, and Right Eye in *Nefesh* - Soul.

משנה ו'

⁴⁹המליך אות ב"ת וקשר לו כתר וצרפן זה עם זה, וצר בו צדק בעולם. ⁵⁰ואחד בשבת בשנה, ועין ימין בנפש.

47. ועל זה אמרו צאיכה רבה (צ' י"ג) אם יאמר לך אדם יש חכמה צגוים תאמן הדא הוא דכתיב (עובדיה א') והאצדתי חכמים מאדום ותצונה מהר עשו וגו'. יש תורה צגוים אל תאמן דכתיב (איכה ס) מלכה ושריה צגוים חין תורה וגו'.

It is concerning this that the midrash says, (Lam. Rabba 2:13) If someone tells you there is *Chokhma* - Wisdom among gentile nations, believe it. That is what the verse means when it says, (Obad. 1:8) “Shall I not in that day, say God, destroy the wise men out of Edom, and understanding out of Mount Esau? If someone says there is Torah among gentile nations do not believe it, as it is written (Lam. ibid) “Her kings and princes among the gentile nations without Torah.”

48. צספר פרי לדיק פרשת תולדות - אות א' וז"ל צא"ד צמה שאמר יעקב אצינו אנכי עשו צכורך, ואיך הוליא מפיו דבר שאינו וצזוכר הקדוש (קמ"ג א') איתא שהתפלל אז הוליא נפשי משפת שקר. אך צמה שלבש בגדי עשו הוליא כל הנילוין קדישין מעשו. זה שאמר לו שמה שמלא עשו חן צעינך הוא הנילוין קדישין שבו זה צבר צידי אנכי עשו צכורך ואיתא מהאריז"ל על מה שנאמר, כי ליד צפוי דקאי על גשמת רבי מאיר דנפק מנירון כמו שאמרו (גיטין נ"ו). והוא שורש תורה שצטל פה סתם מתניתן רבי מאיר. זה שאמר אנכי עשו וגו', שהקדושה ששא חן צעיניך מעשו זהו צידי ואנכי הוא.

In the book, *Pri Tzadik* (Toldot 1) Concerning Jacob's quote to his father, 'I am Esau your firstborn.' How could Jacob have uttered these spurious words from his mouth? In the holy Zohar (Vol. I. 143a) we read, “At that moment Jacob prayed (Psalm 120:2) “O God, deliver my soul from a lying lip; from a deceitful tongue!” but by donning Esau's clothing he took all the holy sparks away from Esau. This is the meaning of Jacob's speech with his father: “The fact that Esau found favor in your eyes ‘til now was because of all the holy sparks in him, but these are now in my hands, - אנכי - *Anochi* - I am Esau your son.” In the writings of the Ari we read about the verse (Gen 25:28) “Isaac loved Esau, because of his [Esau's] hunting in his [Isaac's] mouth.” the Ari says it refers to the soul of R. Meir who was descended from the Emperor Nero, as we read in the Talmud, (Gittin 56b) and R. Meir is the source of the Oral Torah, as every anonymous Mishna is attributed to R. Meir. This explains Jacob saying 'I am Esau your firstborn, because all the holiness that was in Esau which found favor in your eyes is already in my hands, and I am he.’

49. המליך אות ב' זו התיב צצין כתר ותפארת. צחי רבקה אם יעקב מרכבה לתפארת. וכתיב צה (בראשית כ"ד ס"ה) ותקח העיף ותתכס וגו'.

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(23)

וקשה הא למדנו דעל פי רוב צבנין ההתפעל יתואר דברים שאינם כן כמו מתכבד, מתעשר ומתרושש וכמו שפרש"י (משלי י"ג ז') מתעשר - מראה ע"ז עשיר ע"כ. אלא כמו שרגס ירושלמי (שם) ונסיצת רדיחא ואחלמלממת ציה ע"כ. שרצקה למלמה את עלמה. ולא עלתה לה הזמאום כמו דאיתא במדרש (בראשית רבה פ"ה ז') ותסר בגדי אלמנותה מעליה ותכס בצעיף, שתיס הס שנתכסו בצעיף תמר ורצקה ושתיס ילדו תאומים רצקה ותקח הצעיף ותתכס, תמר ותכס בצעיף ותתעלף ע"כ. ונ"ל שמה שזא יעקב אבינו למדה תפארת זא בזכות אמו שלא ראתה להסתכל בפני השכינה, שהי' פני יצחק פני שכינה כמו שהסברנו לעיל פרק א' במשנה ו' (ד"ה יחיד הוא) ובזכות שלמלמה את עלמה ותראה מתצית ילא זנה כשמש בגבורתו בחי' תפארת.

Enthroned the letter Beit: This is the pathway between *Keter* - Crown and *Tifferet* - Glory, associated with Rebecca, mother of Jacob who personifies *Tifferet* - Glory. About Rebecca it is written, (Gen. 24:65) "Then she took her veil and - ותתכס - *Vatitkas* - as it were covered." It is grammatically difficult to understand, because, as a rule, the imperative form of the verb only comes in a case of a dismissive negative, e.g. one might say about a dishonorable person that he is - מתכבד - *Mitkabad* - as it were honored. We find something like this in Rashi to (Prov. 13:7) "One is as it were rich, when he hath nothing." Rashi comments, 'מתעשר - *MitAsher* - pretends to be wealthy.' The real meaning of Rebecca's covering herself with the veil is revealed in the Targum Jerusalemi (Gen. 24:65), "She donned her shawl and went into *Tzimtzum* - Constriction with it." Because Rebecca constricted herself. Her *Tzimtzum* - Constriction was unsuccessful, however, as we read in the Midrash, (Gen. Rabba 85:7) "The verse (Gen. 38:14) reads, "And she put away the garments of her widowhood, and covered herself with her veil, and wrapped herself," there were two women who covered themselves with a veil, and both of them gave birth to twins, Rebecca, as it is written 'she took her veil and was covered,' and Tamar, as it is written, 'she covered herself with her veil, and wrapped herself.' It seems to me that Jacob succeeded to the spiritual levels he attained precisely because his mother refused to gaze upon the face of the *Shechina* - Divine Presence. Isaac was the face of the *Shechina* - Divine Presence, as has been explained above, (Ch. I Mishna 6 cit. loc Singular) and in the merit of her covering and constricting herself not to gaze upon the Divine her son was born, he who went out shining like the sun at full strength, at the level of *Tifferet* - Glory

50. אחד בשבת בשנה: יום א' בחי' חסדי חסדים והתפשטות הרלוונט שולדו זיום השבת בשעת המנחה, כדאיתא בזוה"ק (חלק ב' פ"ח:): תא חזי, ככל שיתא יומי דשבתא כד מטא שעתא דלגותא דמנחה, דינא תקיפא שלטא וכל דינין מתערין, אבל זיומא דשבתא כד מטא עידן דלגותא דמנחה, רעוא דרעוין אשתכח, ועתיקא קדישא גליא רלון דיליה, וכל דינין מתכפיין, ומשתכח רעותא וחידו ככלא, ע"כ. והאי רלון דהיינו הרלון הפשוט מתפשטת והולכת לתוך ששת ימי המעשה להשקות אותם מי רלון. וביום הראשון שיום השבת היא צבעבר אללה, ועוד מתפשטת מאורה וקדושתה הוי' כולה חסדים.

Sunday in Shana - Year: Sunday, as the first day of the week, is connected to *Hesed* - Lovingkindness, the expansion of and into the desires which are born of the Sabbath at the time of the *Mincha* - Evening Service, as we read in the Zohar, (Vol. II. 88b) "Come and see, on all six days of the week when the time of the *Mincha* - Evening Service comes around powerful *Din* - Judgment prevails, and all judgments are aroused. But on the Sabbath day when the time of the *Mincha* - Evening Service comes around Desire of Desire may be found to prevail. The Holy Ancient One reveals His will and all judgments are crushed. Only desire and joy prevail everywhere." That desire, which is really the Simple Desire we have been learning about, spreads and expands throughout the six weekdays, to irrigate them with the waters of desire. Sunday which has the Sabbath in its past still basks in the radiance of the Sabbath's Light and Holiness, all purest *Hesed* - Lovingkindness.

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

Preface to Mishna 7

Next is the letter - ג - Gimel whose position is in the pathway between the Sephiroth of *Chokhma* - Wisdom and *Hesed* - Lovingkindness. This is where Jocheved, and the secrets of wisdom and folly - fixing the damage to the coupling of male and female which occurred after Adam and Eve ate of the Tree of Knowledge of Good and Evil - are situated. There is a teaching in the book, *Bris Menucha* (*Haderech* 1) often quoted by the Ba'al Shem Tov: "*Simcha* - Joy is also a place called *Kivrot Hata'ava* - The Burial Place of Lewdness. Whoever has not reached the serenity of *Kivrot Hata'ava* has not seen light or acquired wisdom" We read something similar in the writings of Maimonides (*Yad, Hilchot Issurei Biah* 22:21) "And more than this, they said, 'Let him turn his mind and thoughts to words of Torah and his mind will expand with wisdom. Because lewd thoughts can only overwhelm a heart devoid of wisdom. About wisdom it is written, (Prov. 5:19) "A loving doe and a graceful deer. Let her breasts satisfy you always, and be ever intoxicated with her love." In the Midrash (*Tanchuma Pikudei* 9) we read, "These are the accounts of the Tabernacle, etc. and the copper of the *Tenufa* - Wave offering" Don't read it of the wave offering, rather, the copper of brides, for in the Greek they call brides *Ninfi*. We find that while the Israelites were enslaved to the Egyptians, who worked them with rigor, Pharaoh decreed that men and women should not sleep in one house together, so that they not have opportunity for intimacy and sex. R. Shimon b. Chalafta said, 'What did the Jewish women do? They went down to draw water from the river, and the Holy Blessed One prepared schools of tiny fish that swam into their pitchers when the women dipped them into the river. The women sold part of the catch and bought wine with the proceeds. They cooked the remainder of the fish and went out to the fields and fed it to their husbands, as it is written (Ex. 1) "With all the fieldwork the Egyptians made them do." Once the couples had eaten and drunk their fill, the women took out their mirrors and to look at themselves in it with their husbands. She said, "I'm better looking than you." To which he replied, "Not at all. Look here, see how much better looking than you I am." One thing led to another and thus they drew themselves into sexual arousal, and were fruitful and multiplied. God brought them to term immediately. Our sages disagree about the numbers. Some say that the women bore twins, others say they bore six offspring at a time. Others say they bore twelve at a time, while others say, six hundred thousand at a time. Those who say twins, derive it from the verse, etc. Whatever the number, all sages agree the mirrors were responsible for the population explosion, as it is written, (ibid) "And all the land was filled with them. And the more they oppressed them the more they multiplied and the more they exploded." It was in the merit of the mirrors they shared with their husbands; with which they coaxed them into sexual desire which led to the hosts of offspring - in spite of the rigor with which the Egyptians worked them - that the hosts of Israel were eventually brought out of Egypt, as the verse describes it, (Ex. 12:17) "For on this very day I brought your hosts out of the land of Egypt." And as it is also written, (Ibid. 41) "The selfsame day it came to pass, that all the hosts of God went out from the land of Egypt." Later, when God commanded Moses to construct the Tabernacle, all the Jews assembled to donate towards its building. Some donated gold or copper, some donated precious stones and gems. Everyone was eager to donate something. The women said, 'What do we have that we can donate to the building of the Tabernacle?' They gathered and brought their mirrors and stood before Moses. When Moses saw those mirrors he was wrathful. He said to Israel, 'Take sticks and break the thighs of these women. These mirrors, what purpose do they have?' Then God said to Moses, 'Moses, are you being contemptuous about the these mirrors? These mirrors caused all these hosts of Jewish children to be born in Egypt. Take them and fabricate the copper laver and its pedestal with them, for the Cohen - Priests to sanctify themselves.'" As it is written (Ex. 38:8) "And he made the laver of copper, and its stand of copper, of the mirrors of the hosts of women who crowded before the entrance of the tent of meeting." The word host is stressed again and again, to

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(כה)

emphasize the hosts of Israel who were born due to the mirrors. The mirrors are called the Mirrors of the Hosts. That's why the verse says "And the Copper of the *Tenufa* - Wave Offering seventy hundredweight, it hints at the Copper of *Ninfi* - Brides. God said, 'In this world you were donated to the Tabernacle which atones for you, but in the future I will atone for you and love you with willingness, as it is written, (Hos. 14:5) "God says, 'I will cure them of their unfaithfulness. I will love them freely.'" Israel says; 'We have neither Tabernacle nor Temple, let the prayers of our mouths be considered as the donations to the Tabernacle.' David said, (Psalm 119:108) "Free-will-offerings of my mouth, accept, I beg You, O God, and teach me Your judgments." This Midrash deserves a proper, comprehensive study. But for our purposes it will suffice to note that the woman whose idea it was for all the Jewish women to use the mirrors to arouse their husbands' desire - which led to them being fruitful and multiplying - was Jocheved in her wisdom.. And when the women brought the mirrors of the hosts to Moses, Miriam, Moses' sister also brought her mirror, the very mirror her mother, Jocheved had given her, the one into which she and her husband, Amram, had looked and played together. This was what enraged Moses so greatly, he could still perceive the impression their sexual desire had made in the mirror. He could see the sexual desire of his parents, through which he was conceived. Moses did not comprehend the simple fact that not everyone can see the residue of every previous viewer when looking into a mirror, even after a gap of eighty years. So, he pushed the mirrors away with both hands. God, however, explained to Moses that there are basics, fundamentals of great power and vital importance that the Jewish People need for their growth but which were not necessarily given to Moses. This is the secret of *Siluk Negia* - Divestment of Partiality at which the Copper Laver and its Pedestal point. (see The Kabbalist Haggadah p.p 34) Lust is like water that cleanses the body, but only when a person wipes himself dry, and does not try to hold onto the wetness. This is the meaning of *Siluk Negia* - Divestment of Partiality, as we read in the *Mei Hashiloach* (Vol. I *Ki Thisa*) on the verse, (Ex. 30:21) "The meaning in the washing of the cohen's hands and feet from the copper laver hints at the Divestment of Partiality. This is what washing means, as we see in the matter of the Beheaded Calf, as we read, (Deut. 21:6) "The elders of the town wash their hands and say, 'our hands did not shed this blood'." They are saying that they have nothing to gain from the unsolved murder, they have no bias or partiality because they are not in any way connected to the murder. Similarly, the Cohen Priest who performs an act of worship needs to wash his hands and feet; he needs to divest himself of his partiality and surrender his intellect and will to the will of God. Washing his hands and feet is a declaration that he wants to do no act of worship except that which God desires. The commandment to wash our hands in the morning and before eating has similar meaning, because before a person begins taking care of his physical needs, he needs to pray to God that if there comes to hand something in his dealings with the world which is against the will of God, he begs God to remove and take away the desire from him. Even if he's doing something that is permitted, there can still be good or bad in it. If a person eats something permitted, and then takes that energy and does a sin with it, then it's obvious that he didn't absorb the good energy in that thing. This is what washing the hands means: It's a prayer to God that in receiving, we receive only the good inherent in the thing we enjoy. Because a person can make a condition not to accept an inheritance from somewhere unless it meets certain conditions. That's why the Torah portion describing the Copper Laver has been included in the liturgy of the Siddur (prayer book) before morning and evening service, and before the portion of the sacrifices. Because we don't want to pray for what God doesn't want."

פתיחה למשנה ז'

ואח"כ אות גמ"ל ומקומה בנתיב אשר בין ספירת חכמה לספירת חסד, וזאת צחי' יוכבד סוד החכמה והאולת היא תיקון הפגם בזיווג זכר ונקבה שאירע אחר שאכלו אדם וחיה מעץ הדעת עוז ורע. כדאיתא בספר צרית מנוחה (הדרך

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(ב)

הראשונה) וז"ל השמחה מקום קצרות התאווה. מי שלא הגיע למנוחות מקום קצרות התאווה לא ראה אור ולא השיג חכמה, ע"כ⁵¹. וכן איתא ברמב"ם (יד החזקה - הלכות איסורי ביאה כ"ב כ"א) גדולה מכל זאת אמרו יפנה עלמו ומחשבתו לדברי תורה וירחיב דעתו בחכמה שאין מחשבת עריות מתגברת אלא בלב פנוי מן החכמה וזכמה הוא אומר (משלי ה' י"ט) אילת הבצים ויעלת חן דדיה ירווך בכל עת באבחתה תשגה תמיד עכ"ל. ואיתא במדרש תנחומא (פקודי ט') וז"ל אלה פקודי המשכן וגו' ונחשת התגופה ונחשת הכלות שכן בלשון יון קורין לכלה ניפי אתה מולא בשעה שהיו ישראל בעבודת פרך במצרים גזר עליהם פרעה שלא יהיו ישנים בצתיבהן שלא יהיו משמשין מטותיהן אמר רבי שמעון בר הלפתא מהו היו בנות ישראל עושות יורדות לשאוב מים מן היאור והקצ"ה היה מזמין להם דגים קטנים בתוך כדיהן והן מוכרות ומצטלות מהן ולוקחות מהן יין והולכות לשדה ומאכילות את צעליהן שם שגא' (שמות א') בכל עבודה צדקה משהיו אוכלין ושותין נוטלות המראות ומציטות בהן עם צעליהן זאת אומרת אני נאה ממך וזה אומר אני נאה ממך ומתוך כך היו מרגילין עלמן לידי תאוה ופרין ורצין והקצ"ה פוקדן לאלת⁵² רבותינו אומרינן יש מהן יולדות שנים צבת אחת וי"א ששה צכרם אחד וי"א שנים עשר צכרם אחד וי"א ששים רצוא מי שאומר שנים דורש פרו וישראו מי שאומר ששה פרו וישראו וירצו ויעלמו צמאד מאד הרי ששה מי שאומר שנים עשר פרו שנים וישראו שנים כו' הרי שנים עשר מי שאומר ששים רצוא שכתב דגים ישראו המים וכאן כתוב וישראו וכל המנין האלו מן המראות וכתב צהן ותמלא הארץ אותם (שם) וכאשר יענו אותו בן ירבה וכן יפרוץ בזכות אותן המראות שהיו מראות לצעליהן ומרגילות אותן לידי תאוה מתוך הפרך העמידו כל הצאות שנאמר (שם י"ג) ילאו כל הצאות ה' מארץ מצרים ואומר הוליא ה' את בני ישראל מארץ מצרים על הצאותם (שם) כיון שאמר לו הקדוש ברוך הוא למשה לעשות את המשכן עמדו כל ישראל ונתנדבו מי שהביא כסף ומי שהביא זהב או נחשת ואבני שוהם ואבני מלוואים הביאו בצריזות הכל אמרו הנשים מה יש לנו ליתן בנדבת המשכן עמדו והביאו את המראות והלכו להן אלל משה כשראה משה אותן המראות זעף בהן אמר להם לישראל עולו מקלות ושצרו שוקיבהן של אלו המראות למה הן לריכין ח"ל הקצ"ה למשה משה על אלו אתה מצזה המראות האלו הן העמידו כל הצאות הללו במצרים טול מהן ועשה מהן כיוור נחשת וכנו לכהנים שממנו יהיו מתקדשין הכהנים שנאמר ויעש את הכיוור נחשת ואת כנו נחשת צמראות הצאות אשר לצאו צאותן המראות שהעמידו את כל הצאות האלה לפיכך כתיב ונחשת התגופה שבעים ככר נחשת הכלות אמר הקצ"ה צעוה"ז נתנדבתם למשכן שהוא מתכפר עליכם ולעתיד לצא אני מכפר עליכם ואובצ אתכם נדבה שנאמר (הושע י"ד) ארפא משוצתם אובצם נדבה אמרו אין לנו לא משכן לא מקדש תבא לפניך תפלת פיגו נדבת המשכן אמר דוד נדבות פי רבה נא ה' (תהלים קי"ט) ע"כ. והנה המדרש הזה ראוי לו פירוש ארוך ונכבד. וללרכינו דע כי הענה היועלה לנשים ליטול המראות להביט בהן עם צעליהן וכו' שמתוך כך היו מרגילין עלמן לידי תאוה ופרין ורצין וכו', זו היתה עלת יוכבד ומחכמתה. וכשהביאו הנשים למשה את המראות הביאה גם מרים אחות משה אותה מראה שבה הביטו עמרם ויוכבד ושנתחממו וחמדו זה. ועל זה זעף משה שעוד היה נרשם בהמראה התאוה שלאציו ואמו צשעת זיווגם שממנו נולד משה עלמו. ולא הבין משה שאין לכל אדם עינים כאלו להביט ולראות צמראות עוד מה שנרשם בהם לאחר שמונים שנה וכו'. ודחפס צשתי ידים. אולם הסביר לו הקצ"ה שיש יש יסודות עלומות ועמוקות נכבדות וחשובות שמוכרחים כלל ישראל להם שלא נתנו למשה, וזה סוד סילוק נגיעה שעליה מרמזת הכיוור וכנו, כמו שציארתי צפירושי להגדה של פסח (סימן ורחץ) עי"ש. שהתאוה היא כמו המים המטהרים ומנקים את הגוף רק ובלצד כשהאדם מנגצ עלמו מהמים ואינו אוהב ומחזיק בהם. וזה ענין סילוק נגיעה. וכעין זה איתא צספ' מי השילוח (חלק א' פ' תשא) ורחלו ידיהם ורגליהם. ענין רחילת הכהנים מהכיוור הוא ענין סילוק והסרת נגיעה, כי רחילת מורה ע"ז כמ"ש אלל עגלה ערופה ורחלו זקני כו' ואמרו ידינו לא שפכו כו' והוא שאמרו שאין להם שום נגיעה וחלק צזה המעשה, וגם הכהן העובד הולרך לרחיילת היינו שיסיר נגיעתו ומצטל דעתו ורלונו נגד רלונו הש"י היינו שאינו עובד רק מה שהש"י חפץ, וכן אשר נלטינו לטול ידינו שחרית וקודם סעודה הוא ג"כ קודם שיתחיל האדם לעסוק בצרכי הגוף לריך תפלה להש"י צאם שיצא לידו דבר מעניני

51. וצספ' דגל מחנה אפרים פ' צראשית (ד"ה ויאמר צא"ד) וז"ל שמעתי מאח"ז גשמתו עדן רבי ישראל צעל שם טוב שאמר שכתוב צספר צרית מנוחה (דף 97 ז': דפוס וורשא תרמ"ד) שחכמה נקרא קצרות התאוה כי כשאדם צדוק צחכמה ממילא כל התאוות צטלין ממנו ולכן נקרא קצרות התאוה היינו שעל ידי החכמה הוא מקצר ומצטל כח התאוה מעליו, ע"כ.

In the book, *Degel Machane Efraim (Bereishith cit. loc. Vayomer)* "I heard from my sainted grandfather, may his soul rest in Eden, R. Israel the Baal Shem Tov, who quoted a saying from the *Bris Menucha* (p.p. 7b edit. Warsaw 1884) Wisdom is also called *Kivrot Hata'ava* - the burial place of lewdness. Because, when a person cleaves to wisdom all other desires disperse naturally. That's why the place is called *Kivrot Hata'ava* - the burial place of lewdness, because, through wisdom he buries and disperses the power that lewdness exercised over him."

52. עיין לקמן צחי' רות.

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(12)

עוב"ז שהוא ח"ו נגד רלון הש"י אז הוא מבקש מהש"י שיטול ויסיר את תאוותו מזה ואף גם צדבר היתר נמלא ג"כ טוב והיפכו כי זאת יאכל האדם דבר היתר וילך אח"כ זכח הזה ויעשה עזירה אז נגלה הדבר כי לא קבל כח הטוב שזכח הדבר, וע"ז הוא הרחיבה שהוא תפלה להש"י שזכל דבר לא יקבל רק כח הטוב שנמלא כי נחלה הזאה לו לאדם ממקום אמר מתנה עליה שלא ירשנה, ולזה קצבו לומר פרשת הכיור קודם התפלה וקודם פרשת הקרבנות היינו שלא נתפלל רק על מה שהש"י חפץ, עכ"ל.

An important general rule in the Sefer Yetzira is that Water hints at Desire and Longing. Because the desires themselves are like water which cleanses as it passes over and through a person; desires too can purify a person provided the person does not grasp or try to hold onto them as personal possessions. This is the meaning of Divestment of Partiality, and Wiping the Hands. For if a person does not dry his hands after washing them they will tend to get dirty much faster than they would if they were dry. Because dampness makes hands easier to soil and spoil. There is another point worth noting in the Midrash. Our sages teach that there were women who gave birth to twins etc. and some to 600,000 at one go. There is a similar Midrash (Cant. Rabba 4:2) "Rebbe sat and taught, but his audience slumbered. He tried waking them, saying, 'A single woman in Egypt had 600,000 children in one belly.' There was one student there named R. Yishmael b. R Yosi who asked, 'Who could that be referring to?' Rebbe said, 'Jocheved, it was who gave birth to Moses who was the equivalent of 600,000 souls of all Israel.'" Now, the Mirrors of Hosts the women brought to the opening of the tent hints at Moses who could be seen in the mirror that Amram and Jocheved peered into, with the *Kavana* - Intention to conceive Moses, who was the equivalent of the entire 600,000 Israelites who were later counted in the census. And so, God assured Moses, even if the *Cohen* - Priests were to look into the mirrors while sanctifying themselves from the Copper Laver before performing their Temple Service and catch a glimpse of all the lust and desire still present in the copper from the original mirrors, no harm would befall them. On the contrary, this, precisely, is the fixing that Jocheved performed, wherein she repaired some of the damage caused by Adam's sin and his subsequent loss of intimacy with Eve, for, as was mentioned previously, (Ch. III Mishna 4 cit. loc In the Year) Adam separated from Eve for 130 years, during which he gave both to demons and goblins.

ובהנה כלל גדול צספר יצירה כי המים מרמזים לתאוה ותשוקה. שהתאוות עלמם הם מים שיכולים לעבר את האדם עם ישתמש צם לנקיון ולא יאחזו צבם ח"ו כקנין הגוף, צחי' סילוק נגיעה וניגוב ידיים. כי עם לא ינגז ידיו היטב מן הרטיבות עוד ילוכלכו יותר כי נכשרים על ידי המים לקבל עומאה וזוהמא יתירה. ועוד הערה אחת צמדורש, רבותינו אומרין יש מהן יולדות שנים צצת אחת וכו' וי"א ששים רצוא דכתיב ישראו המים וכו', וכן איתא צמדורש (שיר השירים רבה ד' צ') רבי היה יושב ודורש ונתנמנס הציבור צקש לעוררן אמר ילדה אשה אחת צמלרים ששים רצוא צכרם אחת והיה עם תלמיד אחד ורבי ישמעאל צרבי יוסי שמו אמר ליה מאן הוה כך אמר ליה זו יוכצד שילדה את משה ששקול כנגד ששים רצוא שהם כל ישראל וכו' עיי"ש. ומראות הצצאות שהציאו פתח האהל מרמז למשה עלמנו שהיה צמראה שהציטו צו עמרם ויוכצד צכוונה להוליד למשה שהוא צעלמו צחי' ששים רצוא לצאות דייקא. ואמר לו הקצ"ה שאפילו אם יציעו הכהנים שמקדשים ידיהם ורגליהם קודם העבודה ויראו כל התאוה והחשק ההוא שעוד רשום צמראות הכיור וכנו לא יזיק להם. אדרבה זו היא התיקון שתקנה צו יוכצד את חטאו של אדם הראשון שפירש מחוה כל אותם ק"ל שנה והוליד רוחין וכו'.

We read in the Midrash (Gen. Rabba 23:5) "It is written, (Gen 4:25) 'And Adam again knew his wife.' this teaches that Adam had extra lust added to his lust. In the past when he wasn't was looking at her he had no lust, now whether looking at her or not, he had lust. R. Aba b. Yudan in the name of R. Acha said, 'It is a hint to the sailors and long distance travellers, so that they remember their homes and return there.'" After being separated from Eve for 130 years, sitting in a river and giving birth to demons, etc., Adam was no longer capable of going back to her, to woo and remarry and be intimate with Eve, because he was so changed and damaged by his long separation. And just as there

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(כה)

is the concept of natural and unnatural sex for a woman, so, similarly there is natural and unnatural sex for a man. There is sexual lust which comes from the body, naturally from a man's limbs, his endocrinal system and his proximity to a woman, a product of his body's health and fitness. As Maimonides (*Yad, Deoth* 4:19) writes, "A man should take care in this matter if he wishes to live a good life. He should not have sexual relations except that his body is in the right state to do so, when it is healthiest and strongest; when his sexual arousal persists whether he pays attention to it or turns his mind to other matters, when his limbs below his loins all feel heavy, when he can feel heaviness and pressure in his scrotum and his body temperature rises. Then is the proper time for sex, and the man owes it to his continued good health to take care of his body's need." But there exists another and unnatural sexuality, it is a arousal that springs from the mind, from sexual fantasy and the imagination. It goes from the mind to the rest of the body, forcing the endocrinal system to collude in physical arousal. This, second type of sexuality is the result of Adam's separation from Eve and his splitting of the sex act from the intimacy, human interaction and dialogue over a period of 130 years. It is the opposite of *Simcha* - Joy, for he who dwells without intimacy dwells without joy. It is sex without mirth or levity. Not only did Adam pollute and corrupt his capability for intimacy, but he then returned after 130 of separation, with his new-found capability, and gave it to Eve. He gave her his experience and made her a receptacle for his sexual fantasies and the arousal he found elsewhere. It is no wonder it is recorded in the Torah that this epoch was also the time Idolatry was invented as a substitution for the worship of God, as it is written in the very next verse, (Gen. 4:26) "And Seth, he also gave birth to a son he name Enoch. That's when people began to call on other gods." For Seth was born with the same proclivity Adam showed. The word - גַּם - *Gam* - Also always comes to teach us something added. Seth also had lust added to his lust, he had the faculty of fantasy built into his system from the outset. So he found it easy to objectify God and his relationship to the divine. To see God as the product of his imagination rather than the begetter of it. This is what Jocheved came to fix. Through use of the Mirrors of Hosts, as was taught above, she showed Amram how to simultaneously look at her and at himself. She said, 'See with your own eyes we are one, together, not distinct entities but part of a single, matched, pair of souls in union. Don't allow that separation to come between us again and damage our intimacy, don't allow your mind to arouse your body, make sure it is a body experience. This is the meaning of the verse, (Deut. 4:9) "Only, guard yourself, and protect your soul exceedingly, lest you forget the things your eyes have seen." A person has to take custody of those things he sees; to own them and not to allow himself to be led astray by the power of his fantasy and imagination that can damage his capacity for holy intimacy. This is how he guards his soul from harm.

ואיתא במדרש (בראשית רבה כ"ג ה') כתיב (בראשית ד' כ"ה) וידע אדם עוד את אשתו נתוסף לו תאוה על תאוותו לשעבר אם לא היה רואה לא היה מתאוה עכשיו בין רואה בין שאינו רואה הוא מתאוה רבי אבא בר יודן בשם רבי אחא רמז למפרשי ימים שיהיו נזכרים את צתיכם וצאים, ע"כ. אחר ק"ל שנה שפירש אדם מחוה אשתו ויש צנבר והוליד רוחין וכו', כבר לא היה אפשר לו לאדם לחזור לפקוד את אשתו ולהיות אללה כי כבר השתנה טבעו לגמרי. וכמו שיש באשה צחי' כדרכה וצחי' שלא כדרכה כן יש באיש שתי צחי' הללו. יש תאוה שצאה לו בדרך טבעי מתוך איבריו כמו שמבואר בדברי הרמז"ם (יד החזקה - הלכות דעות ד' י"ט) לריך אדם להזכר בדבר זה אם ראה לחיות בטובה ולא יבעול אלא כשימלא גופו בריא וחזק ביותר והוא מתקשה הרבה שלא לדעתו ומסוה עמנו לדבר אחר והקישוי צו כשהיה וימלא כובד ממתניו ולמטה וכאלו חוטי הביצים נמשכים וצשרו חס זה לריך לבעול ורפואה לו שיבעול ע"כ. ויש תאוה שצאה לו שלא בדרך הטבע, והוא תאוה שצא לו מתוך הרהוריו דווקא, שירד מן המחשבה שצמוח אל הגוף, והאצרים נמשכים אחר המחשבה, וזו היא הזוהמא הצסיסי שצא לו לאדם הראשון על ידי פרישתו מחוה ק"ל שנה, והיא היפך השמחה כיון שדר בלי שמחה. ולא די בזה שטימא את עלמו בק"ל שנה כנ"ל אלא שאחר כל זה בא וטימא את אשתו במחשבותיו והיכורויו וצרוגות שצאו לו בצלצול המוח ממקום אחר. ודייקא באותו תקופה פרעה עבודת הככבים ומזלות בעולם דכתיב (בראשית ד' כ"ו) ולשת גם הוא ילד בן ויקרא את שמו אנוש אז הוחל לקרא בשם ה' וגו'. כלומר שגם לשת היה אותו צחי', כי אחין וגמין רביון

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(כב)

הן, דהיינו אותו תאווה שנתוסף לו לאדם נתוסף לו לשת, לכן היה צניקל לו לחשב מחשבת פיגול דהיינו עבודה שהיא חוץ לתחום וחוץ לזמן. ועל זה זאת יוכבד על התיקון, על ידי מראות הלצחות כמוצא במדרש לעיל. שאמרה אל עמרם הסתכל עלי במראה וגם תראה את עלמך יחד עמי, ותראה צעיניך שנינו יחד כ אחד המאוחד ולא כאישים נפרדים, ולא יהיה לך עוד תאווה אחת צמוח ואחת בגוף, כד"א (דברים ד' ט') רק השמר לך ושמר נפשך מאד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך וגו'. שישמור רחיתו ולא יליית למחשבתו כלל וזכה יזכה לשמור את נפשו, ודו"ק.

Jocheved thus opens the pathway between *Chokhma* - Wisdom and *Hesed* - Lovingkindness.

וזו היא הגתיב צין חכמה לחסד. (ועיין לעיל פרק ג' משנה ד' ד"ה צנוה)

Mishna 7

He enthroned the letter - ג - *Gimel* and tied it a crown, combining them with one another and forming Sun in *Olam* - World, Monday in *Shana* - Year, and Right Nostril in *Nefesh* - Soul.

משנה ז'

⁵³המליך אות גמ"ל וקשר לו כתר וצרפן זה עם זה, וצר בו חמה בעולם, ⁵⁶ושני בשבת בשנה, ואף ימין בנפש.

53. המליך אות ג': זו הגתיב שבין חכמה לחסד. צחי' יוכבד אם משה ואהרן שתקנה ק"ל שנה שפירש אדם הראשון מחוה אשתו והוליד אדם ששים רבוא לילין ושדים (עירצין י"ח); צשגס הוא צשר הוא משה כדאיתא בשילבי חולין (קל"ט). והולידה יוכבד ששים ריבוא חסדים צכרם אחד צחי' יש מאין. וסוד ימין היא סוד העבר, לכן תקנה את העבר מ"ה שהיה כבר, כד"א (קהלת א' ט') "מה "שהיה "הוא שיהיה ר"ת משה, כמצואר בתיקו"ז (תיקון ס"ט קיא):

Enthroned the letter Gimel: This is the pathway between *Chokhma* - Wisdom and *Hesed* - Lovingkindness, the levels of Jocheved - mother of Moses and Aaron - who fixed the 139 years of separation between Adam and Eve, during which time Adam gave birth to 600,000 souls without real lives or souls or bodies (Eruvin 18b). In the Talmud, (Chulin 139b) we read, "Where is there a hint to Moses in the Torah? It is written, (Gen 6:3) "And God said: My spirit shall not remain in man for ever, - בשגם - *Beshagom* - Because He Is Also flesh, and his days shall be a hundred and twenty years." The word בשגם - *Beshagom* - Because He Is Also, has the *Gematria* - Numerical value of the word - משה - Moses. Jocheved gave birth to 600,000 *Heseds* - Lovingkindnesses in one go, at the level of *Creatio ex Nihilo* - Something from Nothing. This right side of the Tree of Life refers to the past, that's why she fixed the past. As we learn in the Tikunei Zohar (Tikun 69, 111b) It is written, (Eccl. 1:9) - מה שהיה הוא שיהיה - *Mab Shebaya Hu Sheyihye* - "That which has been is that which will be." The Hebrew acrostic of the first three words - מ"ה ש"היה ה"וא - *Moshe* - Moses.

54. אות גמ"ל: ע"פ המדרש (פרקי דרבי אליעזר בראשית י"ג) מה עשה סמאל לקח כח שלו ויורד וראה כל הצריות שצרא הב"ה בעולמו ולא מצא בהם חכם להרע כנחש שני והנחש היה ערום והיה דמותו כמין גמל ועלה ורכב עליו, עכ"ל. וכן איתא בשלחי ספר הבהיר (פרק ר') ירד [סמאל] עם כל חיילותיו וביקש לו צארץ חבר כמותו, ומלא הנחש, והיה לו דמות גמל ורכב עליו, והלך לו אל האשה וכו'. (ועיין לעיל בפתיחה לפרק צ') וצאת יוכבד לתקן הקלוקל שגרם הנחש צחי' גמ"ל.

Letter Gimel: we read in the Midrash (*Pirkei D'Rebbe Eliezer Bereshith* 12, also *The Bahir* 200) "What did Samael do? he took his entire sect and went down. He saw that among all the creatures God created in the world, none was as read y for evil as the serpent, as it is written, (Gen. 3:1) "And the serpent was more crafty than any other beasts of the field." His shape was that of a - גמל - *Gamal* - Camel upon which he rode." Jocheved fixes the Gimel with her guile.

55. חמה בעולם: איתא (זוה"ק חלק א' ר"ג): (מלאכי ג' כ') וזרחה לכם יראי שמי שמש זדקה ומרפא צנפיה, תא חזי זמין קצ"ה לאהרנא לון ישראל, הווא שמשא דגניז קצ"ה מיומא דאתצרי עלמא, (דגז קצ"ה) מקמי רשיעי דעלמא, כמה דכתיב (איוב ל"ח ט"ו) וימנע מרשעים אורם, והווא נהורא גניז ליה קצ"ה, דכד נפק צקדמיתא הוה נהיר מסייפי עלמא ועד סייפי עלמא, כיון דאסתכל צדריה דאנוש וצדריה דמזול וצדריה דהפלגה וצבל איגון חייביא, גניז ליה להווא נהורא. כיון דאתא יעקב ואתדבק צהווא ממנא רבצרא דעשו, ואכיש ליה צירכא דיליה וכו', כדון מה כתיב (בראשית ל"ב) ויזרח לו השמש, מאן שמש, הווא שמשא דגניז, בגין דאית ציב אסתא לאתפסא ליה מארכובתי, ולצתר אפסי צהווא שמשא, דכתיב (שם ל"ג י"ח) ויבא יעקב שלם, שלם בגופיה דאתסי. ועל דא זמין קצ"ה לגלאה הווא שמשא

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(ב)

ולאנכרא ליה לישראל, דכתיב זרחא לכם יראי שמי שמש לדקה, מאי שמש לדקה, דא שמשא דיעקב דאחסי ציה, ומרפא בכנפיה, דצההוא שמשא יחסון כלבו, בגין דהא בזמנא דיקומון ישראל מעפרא כמה חגריין וכמה סומין יחון צהון, וכדין קצ"ה ינהיר לון ההוא שמשא לאתפאה צה, דכתיב ומרפא בכנפיה, וכדין יתנהיר ההוא שמשא מסייפי עלמא עד סייפי עלמא, ולישראל יהא אסוותא, ועמין עטכו"ס ציה יחוקדון, אצל לישראל מה כתיב (ישעיה ג"ח ח') אז יבקע כשחר אורך וארוכתך מהרה תלמח והלך לפניך דקך כבוד יהו"ה יאספק, ע"כ. ומוכח שיסוד השמש היא לרפאות את העזר.

Sun in Olam - Universe: We learn in the Zohar, (Vol. I. 203b) "It is written, (Mal. 3:20) "But to you who fear my name shall the sun of righteousness arise with healing in its wings. You will go out, and leap like calves of the stall." Come and see what light God has prepared to shine for the Jewish People, that very sun which God hid on the day the world was created, to prevent the wicked from enjoying its light. As it is written, (Job 38:15) "Wicked people are deprived of their light," for that is the light God hid. When Light first was created it shone from one end of the world to the other. But, as God looked into the future and saw the generation of Enoch, the generation of the Flood and the generation of the Tower of Babel, and all those sinners, He hid that light. Then Jacob came into the world and struggled with that great Angel of Esau who smote him on his thigh and damaged it, so that Jacob was limping. What does the text say immediately afterwards, (Gen. 33:18) "And the sun shone for him." What sun was that? It was the hidden sun, because it is the sun which heals to cure Jacob of his infirmity. So, he was healed by that sunshine, as it is written, (ibid. 33:18) "And Jacob arrived - שלם - *Shalem* - Whole. He was whole in body, because he was healed. This is the sunshine God has prepared for the Jewish People, as it is written, (Mal. 3:20) "But to you who fear my name shall the sun of righteousness arise with healing in its wings, etc." What is meant by the expression 'sun of righteousness'? This is the sunshine which healed Jacob; that heals with its wings, for it has the power to heal all ills. For it will be necessary, when the Jewish People rise from the dust, how many halt and lame, how many blind will there be among them. So, God will cause the sun to shine upon them to heal them; while idol worshippers will be burned by the same sun. But for the Jews, it will be as it is written, (Isai. 58:8) "Then your light will break through like the dawn, and you will heal quickly. Your righteousness will go ahead of you, and the glory of God will gather you." From this reading in the Zohar it is apparent that the purpose of the Sun is to heal the past.

56. שני בשבת בשנה: חמה צחי חוס הבאה מן האור ולא האור עומה.

Monday in Shana - Year: The sun is heat and fire producing light. But the sun is not itself the Light. This is why it is second and not first.

Preface to Mishna 8

Next is the letter - ד - *Dalet* whose position is on the pathway between the Sephiroth of *Binah* - Understanding, and *Gevurah* - Might. This is where Ruth the Moabite is situated. In the writings of the Ari we read, (*Sha'ar Hap'sukim - Vayera*) "All the holy souls born to the royal House of David, all the way to the Messiah, were already included within Ruth, as is well known. They were mixed together with the *Klippoth* - Husks, and were not sorted, selected, purified and assayed until Ruth became a Jewess. She contained them all." We can understand how souls became caught up in the *Klippoth* - Husks with the sin of Adam, but first we will have to understand the meaning of death in general. There is a well known teaching of the rebbe, Reb Simcha Bunim of P'shischa concerning the greatness of Adam before the Fall. (*Kol Simcha - B'reishith*) "Before the sin Adam was in a state of the deepest meditation all the time, at every moment, there was utter unity within his *Nefesh* - Mind and *Chokhma* - Wisdom, as all parts of his mind alike were wrapped in contemplation of God's Wisdom. And thus, Adam had no knowledge, for all of his consciousness was wrapped in contemplation of God's wisdom all the time." In the book *Ramatayim Tzofim* (Rabba 3:10) The rebbe R. Bunim's student explains his teacher's words. "Because, before his sin Adam was so caught up in his perception of Godliness, he was not aware of himself as a thinker or perceiver. This was a continuous state for Adam, and his entire life; his senses and all his awareness was focused and wrapped incessantly. And this is the goal for every *Tzadik* - Saint, to be so focused, even if only for a short moment. And this state is really a state of being in the *Ain* - Nothing from which Adam fell after he sinned. He became aware of his own perception. This is the meaning of God's saying, (Gen 3:22) 'Behold man has become like one of us,' because prior to his sinning, Adam had been at the level of 'one of us,' not merely 'like one of us.' For now Adam was, in a sense, split into two; conscious and aware of consciousness." Adam before the sin did not know that he knew, nor was he aware that there exists such a thing as knowing; there is such a feeling as the state of 'knowing'. Because Adam was still included within the original Sephira of *Chokhma* - Wisdom at the level of *Ain* - Nothing, at the level of (Job 23:13) "He is in one," (see Ch. I Mishna 5 cit. loc. Is in them, Zohar Vol. III. 81a). After sinning Adam could not avoid being aware of his awareness and knowing what he knew. He went from being totally integrated and unified to having a split in his awareness, now he could only be 'like one of us' and not 'one of us'. And, the Rebbe, Reb Bunim continues, "The verse continues, "now, lest he stretch out his hand and eat also from the Tree of Life." What this means is that now Adam is conscious of Life as something added, something 'also', secondary to consciousness of awareness and knowledge. His primary consciousness is not of being alive, but of thinking. Now, should Adam live forever he will never, ever return to that state of *Ain* - Nothing, where, "He is in one," which is to say, he will never again reach the state of awareness of God without awareness of self dragging at his consciousness. For so long as a person knows that he is in a state of *Da'at* - Knowing; that he is an active intelligence he cannot reach the state described in Mishna 9, (the level of Tamar) where he allows his body to ignore his intellect altogether. As we read in the *Mei Hashiloach* (Appendix - *Emor*) "Frankly, what is rational man and what can he possibly achieve through his own intellect and with his own thoughts? On the other hand, what a person does with his natural inclination, his instincts, is being done with the power that God put in him. This is where Ben Zoma made his mistake, in perceiving a big gap between them [the water above and the water below Heaven]. So, in the future when God demonstrates how everything that happened came from Him, it will be apparent that there never was a separation between the waters above and the waters below." (see above, Ch. III. preface to Mishna 5 cit. loc. See *Mei*) After Adam's sin - ענג - *Oneg* - Pleasure and - נגע - *Nega* - Plague have become inseparable and cannot always be distinguished from one another. Because a person always knows that he is experiencing pleasure when in contemplation of God's Oneness, and that damages the experience itself very

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(ל"ב)

drastically. He never reaches the level of *Ain* - Nothingness, to forget himself and his sensations of pleasure, and when a person is aware of his own sensations then there is still a 'firmament' separating upper waters from lower waters. And so long as person experiences himself as an individual, a creature alone and unique, he has not achieved the level of *Ain* - Nothingness. And this is what is Evil about the Tree of Knowledge of Good and Evil, which makes it impossible to ever completely distinguish among and separate Good from Evil without physical death being involved somehow. So, death is the fixing of the consequence of eating of the Tree of Knowledge and not a punishment. For it is only through the experience of dying that one is able to return to the experience of the Oneness. But when the Messiah comes the world will be filled with knowledge as the water cover the sea (Isa. 11:9), meaning, the spreading outwards of *Da'at* - Knowing will happen in a way that does not increase the damage. And this is the meaning of the Talmudic dictum (Rosh Hashana 25a) "David King of Israel Lives and Exists." Because David does not have anything of Adam's sin in him; his life is a fixing of Adam's sin. And so, the Messiah scion of the House of David contains within himself both levels at the same time, for he will have reached the level of *Ain* - Nothingness, and will be able to connect Heaven and Earth without a break. In the Midrash we learn, (Gen Rabba 10:9) R. Shmuel b. Yitzchak said, the verse says (Gen 1:31) "God saw all that He had made, and behold, it was very good." Now, 'behold it was good,' refers to the Angel of Life, while 'behold it was very good,' refers to the Angel of Death." With this Midrash we can understand what Boaz told Ruth (Ruth 3:13) "Remain this night, and when morning comes, if he will redeem you, good; he will redeem. But if he does not wish to redeem you, then redeem you will I, God Lives." Boaz could simply have said, 'If he redeems you, good,' why add the phrase, 'he will redeem'? This thing was that Boaz understood that the affair of Ruth was something that stood at a fulcrum and pivotal point upon which the future of the whole world would turn. He knew that Ruth the Moabite contained within her all the souls and holy sparks that have the power and ability to fix the world until death is swallowed forever (Isa. 25:8), and this explains the phrase, 'If he will redeem you, good; he will redeem,' meaning, If my brother Ploni Almoni will redeem you, he will only be able to redeem the Good representing the Angel of Good. He does not have to power to redeem the Very Good, the Angel of Death, because this belongs at the level of - אנכי חי יהוה - *Anochi Chai YHVH* - I, God Lives. All this greatness comes to the Kings of the House of David because they are descended from Ruth the Moabite.

פתיחה למשנה ח'

ואח"כ אות דל"ת ומקומה בנתיב אשר בין ספירת צינה לספירת גבורה, וזאת צחי' רות המואביה, והנה איתא בכתבי האריז"ל (שער הפסוקים, פרשת וירא) כל הגשמות הקדושות של מלכות צית דוד, עד המשיח, כלם היו כלולות צרות כגודע, וכולם נתערבו בקליפות, ולא נתבררו משם, עד שנתגיירה רות, וזה היו כלולות כלם ע"כ. ונ"ל לבאר קצת ענין זה ואיך נתערבו הגשמות בקליפה בחטאו של אדם הראשון אצאר קודם ענין המיתה בכלל. ידועים הם דברי הר"ר שמחה צוניס מפרשיסחא צענין גדלות אדם הראשון קודם החטא, וז"ל⁵⁷ ומקודם החטא היה אדם מתצונן בכל עת ובכל רגע.

57. צספ' קול שמחה - פרשת צראשית (ד"ב) הן האדם היה כאחד ממנו וכו' ועתה פן ישלח ידו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם, צראשית ג' כ"ג) האור החיים הקשה, למה לא אכל אדם תחילה מעץ החיים. ועוד, מה לשון גם, וכמה דקדוקים. אכן נראה לפרש, כי הנה עיקר צריאת כל העולמות הוא האדם. שהצורה צרא את העולם צחמתו וצרא גם כן אדם שיתצונן האדם צמטשה הצורה ויראה גודל צחמתו לאין שיעור ולאין ערך, וישצח ויפאר וירומם וישא למי שצרא כל אלה. ומקודם החטא היה אדם מתצונן בכל עת ובכל רגע. והוא התיחדות החכמה צנפש, שכל חלקי הנפש היו מתצוננים צחמת השם יתעלה. ונמצא, שגם ידיעה לא היה לו. כי כל עלמות הנפש היה מלוצש צהצוננות הזה צכל עת ורגע. אכן אחר החטא, אף שאדם יכול להצונן לפעמים צגדולת השם, אין זה צתמידות. ומוכרח שיביח לו ידיעה מזה הצצונות שהוא יודע שהוא מתצונן. וזה פירוש, הן האדם היה כאחד ממנו, רצונו לומר, כאחד צפני עלמו שהוא יודע מהצצונות הזה. ועתה פן ישלח ידו ואכל גם מעץ החיים. פירוש, עץ החיים הוא העפל אליו, ואכל, היינו גשמיות (וחי לעולם - היינו רוחניות). ויהי הצערות טוב צרע שלא יפרד לעולם. וצברים אלו עמוקים ואי אפשר לפרש יותר, ע"כ.

In the book, *Kol Simcha - B'reishith 3:24* (cit.loc. *Hen Hadam*) we read, "The *Ohr Hachayim* on the Torah asks the

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(ב)

והיא התיחדות החכמה בנפש, שכל חלקי הנפש היו מתבוננים בחכמת השם יתעלה. ונמצא, שגם ידיעה לא היה לו. כי כל עולמות הנפש היה מלווה בהתבוננות הזו בכל עת ורגע, עכ"ל. ובספ' רמתיים לופים⁵⁸ מסביר דבריו קצת וז"ל לפי שקודם החטא היה תמיד דבוק בהשגת אלקות כ"כ, עד שלא היה יודע ומרגיש שהוא המחשצ ומשיג. והיה זה צלי הפסק כלל, וכל חיותו וחושיו היה מלווה בזה תמיד צלי הפסק. וכל עבודת הדיקים להגיע לזה המדרגה עכ"פ איזהו זמן. ונמצא, זה המדרגה היה באמת מדת 'אין'. ואחר החטא נפל מזה, והרגיש שהוא משיג. וזה פירוש 'כאחד ממנו', כי מקודם היה אחד ממש ועתה נעשה כשנים, עכ"ל. והענין הוא שאדם הראשון קודם החטא לא היה יודע שהוא יודע ושיש מושג של ידיעה ושאינו לדעת כלל, כי היה עוד נכלל בחכמה עילאה בחי' אין, בחי' והוא באחד דייקא. ואחר החטא היה מוכרח שיהיה לו ידיעה מזה התבונה שהוא יודע שהוא מתבונן, בחי' והיה כאחד דייקא ככ"ף הדמיון. וזה שאמר הר"ר צוניס פי' ועתה פן ישלח ידו ואכל גם מעץ החיים. פירוש, עץ החיים הוא הטפל אליו עכ"ל, שתהיה הרוחניות לעולם רק בצחי' גם, לשון הטפל, ולא העיקר, ובאם יהיה האדם לעולם לא יחזור אף פעם לאותו מדרגה של 'אין' שהוא באחד, בחי' התבוננות צלי בחי' ישות ועולמות. כי באם יודע האדם שהוא צדעת בחי' שכל המשכיל, אז אי אפשר לו לצא למדרגה זו שיצוה לקמן (משנה ט' צחי' תמר) שתסור ממנו לגמרי בחי' השכל, כדברי המי השילוח (גליון פרשת אמור) וז"ל כי באמת מה האדם ומה יוכל לפעול בשכלו חזל מה שיעשה בטבעו זה הוא כח ה' אשר בו. וזה אשר השיג בן זומא הבדל גדול, ובאמת לעתיד כאשר יזרר ה' כי הכל מאתו יתראה מפורש כי לא הופסק דבר בין מים עליונים למים תחתונים, ע"כ עיי"ש (ועיין לעיל פרק ג' פתיחה למשנה ה'). כי אחר החטא נשלצו השתי בחי' עג ונגע צבת אחת, ואי אפשר להפרידם או להבחין ביניהם. כי לעולם יצין וידע האדם שהוא בתענוג בהתבוננותו באחדותו ית' ויזיק לו הידיעה בהיא מאוד מאוד, ואף פעם לו יגיע למדרגת 'אין' לשכוח מעולמו ותענוגיו, וכשהאדם יודע מתענוגיו שמתענג בו אז עוד יש רקיע מצדיל בין מים עליונים למים תחתונים. וכשיש עולמות האדם, כשיודע שהוא בעולמו נמצא במציאות אז לא הגיע למדרגת 'אין', וזהו הרע שבצנן

following: Why did Adam not eat first of the Tree of Life? Another question he asks is: why does the text (Gen. 3:6) say - גמ - Gam - Also in describing how Adam also ate of the tree? And other points of exegesis. It seems the explanation is thus: The chief purpose in Creation of all worlds was the creation of Humankind. God fashioned the world in His wisdom and also created man so that man be able to contemplate God's works, so that man would be able to see all God's wisdom without end and without boundary. So that man be able to sing the praises and laud the achievements of the Creator of All. And so it was, prior to Adam's sin, he was in a state of constant appreciation of God, in communion with all of God's creation, in perfect harmony and resonance without a break or slip. Adam was aware through his own body all of all the splendors of Creation, so that his *Chokhma* - Wisdom was one with his Mind, meaning that Adams mind was completely and totally in appreciation of God's work. So much so, that Adam did not know that he had knowledge of God, he was unaware of his own awarenesses, because all of his consciousness and awareness was focused in God and not in himself. After the sin, however, although man was still capable of reaching a state of contemplation and awareness of God's greatness, it can no longer be of any duration. A person is forced to be aware of his awareness, to know what he is thinking and how he understands things. He cannot escape knowing what he knows. This is the meaning of the phrase, "now man has become like one of us!" meaning he is now become a separate 'one' from us (- ממנו - *Mimenu* - From Us) Because he has become self aware and can no longer be in awareness of God. The verse continues, "now, lest he stretch out his hand and eat - גמ - Gam - Also from the 'Tree of Life.'" What this means is that now Adam is conscious of Life as something added, something 'also', secondary to consciousness of awareness and knowledge. His primary consciousness is not of being alive, but of thinking. Now, lest he eat, meaning the physical aspects of it, and live forever, meaning the spiritual aspects of it. And there will be a mixture of Good and Evil that will never ever be able to be separated and sorted. This teaching is very deep and cannot be explained in greater detail. Understand."

58. בספ' רמתיים לופים (צ"ר פרק ג' אות י') וז"ל הענין, כמו ששמעתי מאדמו"ר זי"ע על הפסוק הן האדם היה כאחד ממנו כו'. לפי שקודם החטא היה תמיד דבוק בהשגת אלקות כ"כ, עד שלא היה יודע ומרגיש שהוא המחשצ ומשיג. והיה זה צלי הפסק כלל, וכל חיותו וחושיו היה מלווה בזה תמיד צלי הפסק. וכל עבודת הדיקים להגיע לזה המדרגה עכ"פ איזהו זמן. ונמצא, זה המדרגה היה באמת מדת 'אין'. ואחר החטא נפל מזה, והרגיש שהוא משיג. וזה פירוש 'כאחד ממנו', כי מקודם היה אחד ממש ועתה נעשה כשנים. ולשון 'ממנו' הוא לשון מעלמו. כמ"ש מזיל עני מחזק ממנו, וכמ"ש חז"ל (בוטב פ"ז) על הפסוק כי חזק הוא ממנו - מעלמו. כי אמרו אין צע"ב יכול להוילא כליו. ויאכל, היינו גשמיות. וחי לעולם היינו רוחניות. ויהיה תערובות טוב ורע ומשיח יהיה במדרגה הג"ל, כמו קודם החטא. וזה פירוש שם, אדם קודם החטא, היינו לשון רעיון ומחשבה. והנה צקבלת מהבזיל הכל וצעה"ש היפוך מזה. וכל הדיקים אינם יכולים להיות צשני המדרגות יחד, אך משיח יהיה לו שני המדרגות צלתי הפסק רגע, שהוא מדת 'אין'. ויהי מחבר עולם התחתון לעולם העליון צלי הפסק, עד כאן דבריו הקדושים. ולעוה"צ יהיה כל הדיקים צבחינה זו. ודהמע"ה שיהיה תיקון החטא של אדה"ר כמ"ש דוד מלך ישראל חי וקים כנ"ל, וזה להאיר פניהם צבלכה כמ"ש (סנהדרין ל"ג) וה' עמו, היינו צלי הפסק כנ"ל, ע"כ.

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(ד)

הדעת שאי אפשר להפרד ממנו אלא צמיתת הגוף. והוי' מיתה כמו תיקון ולא עונש, כי על ידי מיתה יכול האדם לחזור להבתצונות הבה. וכשיצא משיח תמלא כל הארץ דעה וכו' שתי' התפשטות הדעת צאופן שלא תזיק, וזה פי' דוד מלך ישראל חי וקים, שאין צו צחי' מיתה כלל שמתוקן חטא אדם הראשון על ידי דוד המלך, שמשיח יהיה לו שני המדריגות בלתי הפסק רגע, שהוא מדת 'אין'. ויהיה מחבר עולם התחתון לעולם העליון בלי הפסק. והנה איתא במדרש (בראשית רבה ט' י"א) אמר רבי שמואל בר יחזק הכה טוב מאד זה מלאך חיים והנה טוב מאד זה מלאך המות. וצדק מוצן מה שאמר בועז לרות (רות ג' י"ג) והיה צבקר אס יגאלך טוב יגאל ואס לא יחפץ לגאלך וגאלתיך אנכי חי יהו"ה וגו'. שהיה לו לומר רק אס יגאלך יגאל וכו' למה אמר אס יגאלך טוב יגאל. כי ידע בועז שדברים עומדים ברומו של עולם, שטמונים ברות המואציה כל הגשמות והנילוות שיכולים לתקן העולם עד שיבלע המות לגלח, וזה פי' טוב יגאל שאס יגאלך פלוני עלמוני לא יגאל רק הטוב, אבל מה שטוב מאוד היינו המיתה לא יגאל שזה שייך רק לצחי' אנכי חי יהו"ה. וכל זה צא להס למלכי צית דוד מצחינתם שיירשו מרות המואציה.

It is written (Ruth 1:20) She told them, "Don't call me Naomi, call me *Mara* - Bitter, for *Shaddai* has made me very bitter, indeed." Naomi did not understand that Ruth is the *Charoseth* which comes to sweeten and balance the *Maror* - Bitter Herbs at the Passover Seder. As we read in the writings of the Ari (*Shaar Hakavanot Pesach* 3). - *מרור* - *Maror* - Bitterness, has the *Gematria* - Numerical Value of - *מות* - *Mavet* - Death, 446. - *חרוסת* - *Charoseth* has the *Gematria* - Numerical Value of - *רות חיים* - *Ruth Chayim* - Ruth & Life, 674. Because Naomi was not aware there was something so extraordinary hidden within the soul of Ruth until Ruth encountered Boaz in the Field of the Harvesters (Ruth Ch. II.), when she had an inkling of the fixing which might be brought about through their marriage, that could be the *Tikkun* - Fixing if the life and death of her husband and two sons, as it is written, (Ibid. 2:20) "Naomi said to her daughter-in-law, 'Blessed is he to God, who has not abandoned his lovingkindness with the living or the dead.'" What she did not yet know was that Ruth was going to be the fixing of all death in general.

והנה כתיב (שם א' כ') ותאמר אליהן אל תקראנה לי נעמי קראן לי מרא כי המר שד"י לי מאד וגו'. ולא הבינה נעמי כי רות היא צחי' חרוסת כמו דאיתא בכתבי האר"י⁵⁹ שצא להמתיק את המרירות. והנה מרו"ר בגימטריא מו"ת, חרוסת"ת בגימטריא רו"ת חיים. כי נעמי לא הרגישה שיש עוד מופלא כמום בנשמת רות עד שנפגשו רות ובעז בשדה הקולרים, ואז התחילה להרגיש שחובל להיות תיקון על ידי זיווגם למיתה בעלה וצנה, כד"א (רות צ' כ') ותאמר נעמי לכלתה ברוך הוא ליהו"ה אשר לא עזב חסדו את החיים ואת המתים וגו'. אולם שתוכל להיות תיקון למיתה בכלל לא הבינה.

Ruth, herself, knew full well that the real mystery of the *Maror* and *Charoseth* representing Death and Life respectively can only be understood after it has been chewed and tasted until the last of its bitter shards are turned to sweetness in the mouth. As we read in the sacred writings, (*Shaar Hakavanot - Pesach* 12) Charoseth symbolizes clay. Clay, as was stated above, (Ch. I. Mishna 10 cit. loc. Mud) that the verse (Gen. 3:24) which says that Adam was expelled from the Garden of Eden uses the word - *ויגרש* - *Vy'Garesh* - Divorced to mean expelled, which is similar to the verse, (Isa. 57:20) "But the wicked are like the tossing sea, For it cannot be quiet, And its waters toss up mud and clay." The verse also uses the word - *ויגרשו* - *Vyi'Greshu* - Divorced to mean toss up. For, as we read in the Talmud, (Eruvin 18b) and in the Midrash, (Gen. Rabba 24:6) and in other writings that Adam sat in the river-water up to his nose, all those 130 years he was separated from Eve, giving birth to demons

59. שער הכוונות (דרושי הפסח דרוש ו') צא"ד, וז"ם אותיות רו"ת שצחרוסת שהיא צחי' לאה וצ' אותיות ס"ח שצחרוסת הנשארים הם צחי' המוחין דז"א שהם הנק' חיי המלך כמנין ס"ח כמבואר בענין התפלין שהם שלשה שמות אהיה בויה אהיה. והכוונה היא להמשך החיים הנז' מן המוחין דז"א אל לאה הנק' רו"ת כדי שיתמתקו דינים. וז"ם המרור שהיא בגימט' מו"ת שהם סוד דינים המרים שבה אשר בהם נאחזים הקל"ה הנק' מו"ת ולמתקה ע"י המשכת החיים הנז' שהם ס"ח. וזהו טעם שצריך שירגיש טעם מרירות ואס בלעו לא ילא ידי חובתו עד שילעסנו בשיניו כי ע"י עחינת השיניים מתמתקים ומתדקדקים כחות הדין שבה כמבואר אללנו בענין כונת האכילה ע"י ל"ב שיניים וע"ש בשער המלות פ' עקב.

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(ה)

and goblins, (another reading of the phrase, 'toss up mud and clay'). Because Adam's desires came from his depression and procrastination as he lived without joy, as has been explained in the previous Mishna. Charoseth has as its chief ingredient, apples, for, as it is written, (Cant. 8:5) "Beneath the apple tree, there I aroused you," referring to the Field of Holy Apples, one of the Names for the *Shechina* - Dwelling Presence.

אכן רות צעלמה ידעה והציגה שסוד החרוסת והמרור צחי' החיים והמות היא שדווקא על ידי לעיסת המרור וטעימת טעמו אפשר להצילו להמתקנות הגמלא צו, כדאיתא בכתבים⁶⁰. כי חרוסת זכר לטיט⁶¹. וטיט היינו התקררות כמו שפירשנו לעיל בפרק א' משנה י' (ד"ה רפש וטיט) שמה שכתוב אלל אדכ"ר ויגרש וגו' הוא דומה לפסוק (ישעיה נ"ז כ') ויגרשו מימיו רפש וטיט. כי גרושת אדכ"ר עשה רפש וטיט כמו דאיתא בש"ס (עירוצין י"ח): וצמדרש (צראשית רבה כ"ד ו') וצספרים שאדכ"ר יש צנהר עד חוטמו כל אותן ק"ל שנה שפריש מחוה והוליד רוחין ולילין צחי' רפש וטיט, שצאו לו

60. שער הכוונות (דרושי הפסח דרוש י"ג) מרור כורך ויתבאר עמם ענין החרוסת. דע כי הזוג הנעש' צליל פסח הוא עם רחל ואין זוג עם לאה צליל ז'. עוד מלאחי כתוב לזולתי וז"ל וסוד החרוסת רמז לטיט סוד לאה ואנו לריכין למתק דיניה והנה טיט היו"ד שצאמלע גרש לפניו ולאחריו ט"י"ט והוא מילוי מ"ה שהוא צגי' י"ט והוא צגימי' חו"ה וצ"פ י"ט הם לאה ורחל ואין זוג עם לאה צליל זה ועכ"ז אנו לריכין להמתיק את הדינין שצב ג"כ זה נעשה ע"י טיבול המרור בחרוסת ומלת חרוסת הוא חיבור רות"ת ס"ח ורות הוא צחינת לאה להיות כי שם אדנ"י צמילואו תרע"א וכשחסיר פשוטו שהוא ס"ה מנין אדני לרחל ישאר מילוי שהוא רות"ת אל לאה ושתי אותיות ס"ה הם המוחין של ז"א והם ג' שמות אהי"ה יכו"ה אהי"ה העולים צגי' ס"ח כמנין חיים הממתקין את דיני לאה הנק' רות"ת וזהו חרוסת רות"ת ס"ח. וז"ל המרור שהוא צגי' מות ולכן לריך למתק את המרור ואת רות"ת הנז' באותיות ס"ח שהם חיים הנז' שהם מוחין של ז"א. וצכורך נכנס פנימיות ת"ת דאצא שהוא מ"ה צ"ן צדעת דז"א גדלות צ' והוא ה' ציור ג' וי"ן, ע"כ.

(*Sba'ar Hakavanot Drushei Pesach 12*) Maror and Koraich, which will also include an explanation of Charoseth. Note; The *Zivug* - Coupling which happens on Seder Night is with Rachel; there is no *Zivug* - Coupling with Leah on this night. Furthermore, I have found in the writings of others, The secret of Charoseth which hints at clay is the secret of Leah. We have to sweeten her bitter judgments. The word - *טיט* - *Tit* - Clay has a - י - *Yod* in the middle. It can be read in either direction, forwards or backwards, - ט"י - or - י"ט - which has the *Gematria* - Numerical Value of 19. The inside of the Name of 45 is also 19. The *Gematria* - Numerical value of - *חווה* - *Chava* - Eve is 19. Twice - י"ט - equals Leah & Rachel, (36 +238). There is no *Zivug* - Coupling with Leah on Seder Night nevertheless we are obligated to sweeten her rigorous judgments within her. This is done by dipping the *Maror* - Bitter Herbs into Charoseth. The word - *חרוסת* - Charoseth is the joining of two other words, - *רות* - *Ruth*, and - *סח* - *Sach*. Ruth represents that aspect of Leah for the *Gematria* - Numerical Value of - *אדנ"י* - ADONA"Y when written out in full is 671, - *אל"ף דל"ת נו"ך* - *Ale"ף Dale"t Nu"n Yo"d*. When you remove the primal letters, - *אדנ"י* - which equal 65, (which belong to Rachel), the remainder which equals 605 the *Gematria* - Numerical Value of - *רות* - Ruth belong to Leah. The two letters - *סח* - *Sach* - represent the *Mochin* - Minds of *Ze'er Anpin* - Small Faces, they have the *Gematria* - Numerical Value of the three Names, - *אהי"ה יהו"ה אהי"ה* - EHY"Y, YHV"Y, EHY"Y - which together equal 68, the same as - *חיים* - *Chayim* - Life, which sweeten the harsh judgments of Leah, also known as Ruth. Hence we have the word - *חרוסת* - Charoseth, comprised of the two words - *רות סח* - *Ruth Sach*. This is the secret of - *מרור* - *Maror* - Bitter Herbs, which has the *Gematria* - Numerical Value of - *מות* - *Mavet* - Death. That's why the Maror must be sweetened, and so must we do to Ruth, as was mentioned, with the letters - *סח* - *Sach* which equals - *חיים* - *Chayim* - Life, which are the *Mochin* - Minds of *Ze'er Anpin* - Small Faces. When we perform the ritual of Koraich, then the inside of *Tifferet* - Glory of *Abba* - Father, which are the Names of 52 and 45 enters into *Da'at* - Knowing of *Ze'er Anpin* - Small Faces which grows to twice its size, that is a large - *ה* - *Heb* comprised of three letter - *ווי* - *Vavs*.

61. (פסחים קט"ז) רבי אלעזר צרבי לדוק אומר מלוב וכו': מאי מלוב רבי לוי אומר זכר לתפוח ורבי יוחנן אומר זכר לטיט אמר אבי הלכך לריך לקהוייה ולריך לסמוכיה לקהוייה זכר לתפוח ולריך לסמוכיה זכר לטיט תניא כוותיה דרבי יוחנן תצלין זכר לתפוח חרוסת זכר לטיט אמר רבי אלעזר צרבי לדוק כך היו אומרים תגרי חרץ שצירושלים צואו ועלו לכם תצלין למלוב, ע"כ.

Talmud (Pesachim 116a) R. Elazar b. R. Tzadok says [Charoseth] is a *Mitzva* - Obligation. What Mitzva? R. Levi says, 'in memory of the Apple.' R. Jochanan says, 'in memory of the Clay.' Abayye says, 'that's why the Charoseth needs to have some tartness in memory of the apples, and some thickness in memory of the clay. We learned a proof to R. Jochanan. Spices in memory of the straw, Charoseth in memory of the Clay. R. Elazar b. R. Tzadok says, 'This is how the spice merchants of Jerusalem used to cry their wares, "Come, buy spices for the Mitzva."'

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(ז)

התאוות צעלצו ובעללתו שדר שלי שמחה כמוצן. וחרוסת בא מן התפוחים כד"א תחת התפוח⁶², חקל תפוחין קדישין,

It was only due to Amram's re-marriage with Jocheved (see preface to Mishna 7) beneath the apple tree, with powerful desire engendered by the mirrors, and specifically with the undoing of their divorce, which mirrored Adam and Eve's divorce from the Garden of Eden and from each other, which undid the depression and coldness that resulted from their expulsion from Eden. This is the meaning of Ruth's saying (Ruth 1: 16-17) "For where you go, I will go, and where you lodge, I will lodge. Your people shall be my people, and your God, my God. Where you die, I will die, and there I will be buried. Thus may the Lord do to me, and more, because only death parts you and me." Ruth enunciated 5 levels of connectedness to Naomi, 1.) where you go, I go. 2.) where you lodge, I lodge. 3.) your people are my people. 4.) your God is my God. 5.) where you die I die. But there exists yet a higher level where Ruth stands alone, 6.) there will I be buried. Thus may God do to me, and more, because only death parts you and me. This is the level of Ruth who remained in a state of - שמחה - *Simcha* - Joy of cleaving to God even in her death, and with this she merited her great spiritual heights at the level of Life and Death.

ודווקא על ידי עמרם שנשא את יוכבד תחת התפוח צחשק גדול, ושהחזיר את גרושתו דייקא, ותיקן צחי' ויגרשו מימיו רפש וטיט, צחי' העלצות והקרירות שצא ממה שגרשו הקצ"ה לאדם הראשון. וזאת צחי' רות שאמרה (רות א' ט"ז - י"ז) כי אל אשר תלכי אלך ובאשר תליני אלין עמך עמי ואלהי"ך אלהי". באשר תמותי אמות ושם אקבר כה יעשה יהו"ה לי וכה יסוף כי המות יפריד ביני ובינך וגו'. שצחמשה מדרגות שהן עשר השוותה רות את עלמה לנעמי. (א. תלכי אלך ב.) תליני אלין (ג. עמך עמי ד.) ואלהי"ך אלהי". (ה. תמותי אמות. אצל למעלה מזו צמסתרים שם עומדת רות לצדה, צחי' ושם אקבר כה יעשה יהו"ה לי וכה יסוף כי המות יפריד ביני ובינך, והבן. וזו מדרגת רות שנשארה צשמחה של דביקות אפילו צמיתתה, ובזאת זכתה למדרגות גבוהות צחי' חיים ומות.

Mishna 8

He enthroned the letter - ד - *Dalet* and tied it a crown, combining them with one another and forming Mars in *Olam* - World, Wednesday in *Shana* - Year, and Left Eye in *Nefesh* - Soul.

משנה ח'

⁶³המליך אות דל"ת וקשר לו כתר וצרפן זה עם זה, וצר בו ⁶⁴מאדים בעולם, ⁶⁵ורביעי בשבת בשנה, ועין שמאל בנפש.

62. (סוטה י"א:) וז"ל וכיון שמתעצרות צאות לצחיכם וכיון שמגיע זמן מולדיהן הולכות ויולדות צשדה תחת התפוח שנאמר תחת התפוח עוררתין וגו' ע"כ. (ועיין לעיל צחי' יוכבד)

Talmud (Sotah 11b) Once they got pregnant they returned to their homes. When it was time for their confinement they would go and have their babies in the fields, beneath the apple trees, as it is written, (Cant 8:5) "Beneath the apple tree I aroused you etc."

63. המליך אות ד': זו הנתיב שצין צינה לגזרה. צחי' רות המואציאה שקמה צעוד לילה ותתן ערף לציתה. ואע"ג דאיתא צכתצי אריז"ל להיפק, עיין לקוטי תורה (פרשת וירא ד"ה ענין צנות לוט) וז"ל כבר הודעתך כי א' היא רות וצ' הי' נעמה והם צסוד צינה ומלכות, והענין כי כל דבר צצקליפה כשתפרד מן הקדושה מושך עמו ניולוי קדושה וכשנפרד לוט מאצרהם אז הוליא צ' טיפין וגולוין מן הקדושה א' נגד מלכות והיא רות, צ' מן הצינה והיא נעמה, אמנם מרות ילאו עוצד ודוד וכל שורש אמנות המלוכה עד משיח משא"כ צנעמה, והענין כי להיות נעמה מן הצינה לא היה כח ללוט להדבק שם הרצה להיותה מעלמא דאתכסי' אך מרות שהיא מלכות שם היה כח לקליפה להוליא כל אותן ניולאות וכל שרש הגדול ההוא, ואדרבה להיות צינה מקום נעלם לא נאחז צה כמו צרות, עכ"ל. עכ"ז ג"ל שרות כחה צנתיב זו, דכתוב אללה (רות א' י"ד) ורות דצקה צה וגו', צה דייקא צ'ה ראשונה צצשם צחי' צינה, ו'ה' אחרונה צצשם צחי' מלכות. ושמעתי ממורי ר' שלמה ז"ל שכשצמרה לצועז (רות ג' ט') אנכי רות אמתך ופרשת כנפך על אמתך כי גאל אתה וגו', הצזירה רות לצועז את העלית שלקחה תמר מיחודה צערצון. וזה שרש המנהג שהכלה שולחת עלית להחתן לפני החופה. וסוד שמאל היא סוד העתיד מ"י שעוד יצא, צחי' משיח.

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(ז)

Enthroned the letter *Dalet*: This is the pathway between *Binah* - Understanding and *Gevurah* - Might, associated with Ruth the Moabite who rose in the night to take care of her household. And although we read to the contrary in the writings of the Ari, (*Likutei Torah - Vayera* - re: daughters of Lot) "I have already taught you that one is Ruth and the other Na'ama, and they are the mystery of *Binah* - Understanding and *Malkhut* - Sovereignty. The matter is thus: Whenever the *Klipah* - Husk separates from holiness, it drags two drops or sparks of holiness with it. And when Lot separated from Abraham he took two holy sparks with him. One corresponding to *Malkhut* - Sovereignty i.e. Ruth. And one from *Binah* - Understanding corresponding to Na'ama. From Ruth descended Oved and David and the whole panoply of faith in the Kingdom until the coming of the Messiah, which is not the case with Na'ama. Because Na'ama corresponds to *Binah* - Understanding, Lot never managed to connect strongly to that source of holiness, as it is considered the *Alma D'Itkasya* - World of Hiddenness. From Ruth, however, who corresponds to *Malkhut* - Sovereignty, there the *Klipah* - Husk did [have to power to connect directly, to] bring all those sparks and that entire great root source [of holiness and faith] devolved upon Ruth. And because *Binah* - Understanding is such a hidden place, Lot had no power to reach into it as he did into Ruth." Notwithstanding the Ari's reading, I want to say that Ruth corresponds to the pathway between *Binah* - Understanding and *Gevurah* - Might, as it is written, (Ruth 1:24) "But Ruth - בה - *Davka Bah* - Cleaved unto her." cleaved unto - ב"ה - *Bah* into the - ה"ה - *Heb*, to the first - ה"ה - *Heb* in the Divine Name - יהו"ה - YHV" H, representing the Sefirah of *Binah* - Understanding. And to the second - ה"ה - *Heb* in the Divine Name - יהו"ה - YHV" H, representing *Malkhut* - Sovereignty. In addition, I heard from my master, Reb Shlomo that when Ruth told Boaz (ibid. 3:9) "I am Ruth, your maidservant; spread your wings over me, for you are the redeemer," she brought to him the Tallit which Tamar had taken from Judah as a pledge (Gen 38:18). That this is the source of the custom for the bride to send a Tallit to her bridegroom before the wedding. *Binah* - Understanding heads the left hand column, associated with the question "Who?" (*Chokhma* - Wisdom is associated with the question, "What?") Who comes from the future? I would say this is the Messiah.

64. מאדים בעולם: האדמימות מרמז לגבורה, לכן יין ודם הם צמוד הגבורות. וכן איתא בצפ"י מי השילוח (חלק א' פ' אמור) אמר אל הכהנים. כי איתא במדרש תנחומא [אמור א'] משל למלך שאמר לעצמו, צדקשה ממך שלא תראה את פני המת כל ימך שלא תעמא פלטרין שלי. כי עצת הוא האיש הממונה על הכנת שמחה למלך, ועי"ז הזכיר אותו המלך מאחר שעבודתך הוא להוסיף לי שמחה, ראה שלא תגרום עצבות, כי ראיות המת הוא היפך משמחה.

Mars in *Olam* - Universe: The redness hints at *Gevurah* - Might, hence wine and blood represent *Gevurah* - Might. Thus we learn in the *Mei Hashiloach* (Vol. I. *Emor*) "Say to the Priests. We learn in the Midrash, (*Tanchuma - Emor* 1)" A parable. A king says to his Butcher, Please, I'm asking you not to look upon the face of the dead, so as not to pollute my palace.'" The Butcher represents the man appointed to prepare the King's celebrations and joy. That's why he's commanded, 'Since your job is only to increase My joy, see to it that you do not cause sadness and depression.' Because looking upon the face of the dead is the opposite of joy.

65. רביעי בשבת בשנה: תחלת הגבורות, שיום רביעי מתקרב לצאת הצאה צהעתידי, והם שורש כל הפחדים והיראות כמו שהסבירו כמה פעמים, ועיין לעיל פרק א' משנה א'. ולעתידי (תהלים קכ"ו ז') אז ימלא שחוק פינו וגו', כי הגבורות הן הן השחוק הן הן הפחד.

Wednesday in *Shana* - Year: Wednesday is the beginning of the the days associated with *Gevurah* - Might, because Shabbat is on its future. The future is the source and repository of our fears as has been explained previously (see Ch. I. Mishna 1) In the future, (Psalm 126:6) "The will our mouths be filled with laughter." Because, *Gevurah* - Might is also the source of laughter which is the release of tension.

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

Preface to Mishna 9

Next is the letter - כ - *Chaf* whose position is on the pathway between the Sephirot of *Tifferet* - Glory, and *Yesod* - Fundament. This is where Tamar the daughter-in-law of Judah is situated. It is written (Prov. 16:7) "When a man's ways please God, even his enemies make peace with him." In a number of places in the Talmud it is said to refer to the *Yetzer Tov* - Good Inclination and *Yetzer Ra* - Evil Inclination, and so we read in the *Pesiqta D'Rav Kahana* (Piska 11:9) 'R. Shmuel b. Nachman said of the verse, When a man's ways please God, even his enemies make peace with him. This refer to the Evil Inclination.' The question requiring explanation is how to understand the making of peace with the Evil Inclination. Should not a person rather attempt to vanquish and destroy it altogether, as we read in the Talmud was done by King David. (Bava Bathra 17a) "Three people were not troubled by their Evil Inclination; Abraham, Isaac and Jacob, as it is written concerning them, [God blessed them with] (Gen. 24:1) 'with everything', (Ibid. 27:33) 'of everything' and (Ibid. 33:11) 'everything'. Some include David, who said, (Psalm 109:22) "My heart is hollow within me." To understand the whole notion we must first understand what is meant when we talk about making peace with the Evil Inclination and what we mean when we talk about killing it. In the book, *Noam Elimelech* (Num. *Beha'alotecha*) we read, "King David said 'And my heart is a hollow within me.' about which our sages taught that he killed his Evil Inclination. Now, the question is this. The Evil Inclination is an angel, and how could David have killed the angel? What killing it means is diverting and removing it from its avocation. Previously it had been David's adversary, trying to tempt and divert him. And it is the same with every *Tzadik* - Saint, they kill their Evil Inclination, removing it from its job preventing it from trying to tempt and divert them from their worship. The way of the Evil Inclination is this; if a person succeeds in changing and diverting it away from its avocation and renders it incapable of tempting him to transgress, it changes its approach completely and starts acting as a preacher and admonisher to the *Tzadik* - Saint; forever pointing out his faults and shortcomings, showing him how far short of his objectives and goals he falls. The Evil Inclination's intent is to embarrass the *Tzadik* - Saint so that he becomes afraid to pray." Rebbe Elimielech's teaching points to one salient factor; when a person fights their Evil Inclination, he may possibly kill it the way King David did, but, as a consequence, the angel changes and mutates, becoming a craftsman of another sort. It metamorphoses into an arbiter, detractor and critic. From the *Noam Elimelech* it would appear that no peace has been made between *Tzadik* - Saint and Evil Inclination, at all. Their hatred for one another has only grown stronger, and they would gladly kill one another, as before. When peace breaks out among them, however, as King Solomon originally said in his book of Proverbs, (Prov. 16:7) "When a man's ways please God, even his enemies make peace with him," it means a real, warm peace, where the Evil Inclination becomes a well-wisher and friend to the *Tzadik* - Saint. The next question is this; how does such a change-about occur, and is it permissible to make peace with ones Evil Inclination? Obviously, this is what it means, where there is Peace, Evil cannot co-exist, because they are mutually exclusive states as will be explained in the Mishna; like Life and Death. Previously, (preface to Mishna 1, cit. loc. Peace) we explained that making peace means bringing an individual person or the entire world to its desired objective. And this is the secret of Tamar, as we learn in the midrash of R. Nechunia b. Hakana, also known as the Book *Bahir*, (Mishna 197) "R. Amorai sat and expounded; 'Why did Tamar merit that Peretz and Zerach come from her, because her name was - תמר - *Tamar* - Date Palm'. In the next mishna, (198) it is explained thus; "Why is the date-palm called *Tamar* and not some other name; because it is a female. Do you really think [a tree can be solely] Female? Rather, because it incorporates masculinity and femininity, as all date-palms comprise both sexes. How so? The - לולב - *Lulav* - Palm Branch is entirely masculine, but the fruit is only masculine on the outside. It is feminine on the inside. Howso? The seed inside the date is cleft like a woman." (See above, Ch. I. Mishna 4 cit. loc.

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

With them) We learn in the Zohar (Vol. III 81a) “Therefore is it written (Job 23:13) “He is in one, and who can oppose Him.” God only dwells and may only be found in One. Question: Ought not the text to have said, He is One, why does it say, He is in one? What does it come to teach us? It means God only dwells in one who is so established in holiness that they have become one. That’s what the verse means when it says “He is in one,” and nowhere else. And when is someone called one, only when he is a balance of male and female.” Now, there are two aspects of the Messiah. 1.) The Spirit of Messiah which is connected to our Matriarch Leah. (See above, Ch. III. preface to Mishna 2, cit. loc. Why) 2.) The Light of Messiah which is connected to the Matriarch Tamar. And it was concerning the story of Judah and Tamar that the Midrash (Gen. Rabba 85:8) R. Jochanan said, ‘Judah wanted to pass by her, but God prepared the angel, in charge of lust, to meet him. “Where are you going, Judah?” the angel asked him. “Where will kings come from and where will redeemers come from?” Therefore the verse continues, “And he bent towards her on the road.” It was against his will, without his consent.” We read in the book, *Mei Hashiloach*, (Vol. I Levit. *Emor* cit. loc. In your land) “Really, his [ben Zoma’s] chief mistake was perceiving a great gap between the waters below and the waters above the heavens. As we learn in the Talmud (Chagiga 15a), Ben Zoma said ‘The gap between the waters below and the waters above is three fingers breadths wide.’ His colleagues responded, saying, ‘Ben Zoma is still on the outside.’ Because his perception of the gap was really the consequence of believing there is a big difference between evil desire and good desire.” In the Appendix to the *Mei Hashiloach* (ibid.) the following is added. “The reason for Ben Zoma’s mistake is his perception of a wide gap between the ‘waters above and waters below’, whereas, in reality, they come from one source. Water is a metaphor for desire. Now, a person has two kinds of desire: The first is instinctual, nonrational, and is a consequence of being born human, (see the Midrash (Genesis Rabbah, 8) “The world is full of *Hesed* - Lovingkindness.”) But, if a person’s responses spring only from their instinctual, human *Hesed* - Lovingkindness they may, for example, have mercy upon the merciless [which is an evil]. Desire or compassion reached in the mind after being considered rationally is flawless. However, if a person can direct his natural *Hesed* - Lovingkindness and make it congruent with the Will of God, he is far greater than someone whose responses are purely rational and logical. That’s why Psalm (148:4) does not say that the Waters below Earth will praise God, as it says about the Waters above Heaven. For if it is in praise of God, it is by definition, ‘Waters above Heaven’. Frankly, what is rational man and what can he possibly achieve through his own intellect and with his own thoughts? On the other hand, what a person does with his natural inclination, his instincts, however, is being done with the power that God put in him. This is where Ben Zoma made his mistake, in perceiving a big gap between them. So, in the future when God demonstrates how everything that happened came from Him, it will be apparent that there never was a separation between the waters above and the waters below. This is why Rabbi Akiba warned his students, ‘When you reach the place of pure marble, do not say “water, water”.’ The chief warning he gave them was not to repeat the word ‘water’ twice, for at their source, they are one. Understand this.” (see above, Ch. III. Preface to Mishna 5, cit. loc Mei) Judah could not enlighten his actions sufficiently to fulfil even the primary Torah command to be fruitful and multiply. And thus there were born unto him Er and Onan, as was explained in the *Mei Hashiloach*; ‘Frankly, what is rational man and what can he possibly achieve through his own intellect and with his own thoughts?’ So long as Judah attempted to fulfil the Commandment with his rational mind he achieved nothing and failed. Until the angel in charge of lust came and forced him into submission, into mindless self abandonment, to follow his will blindly and do what he did. For it was only when his rational mind ceased controlling his behavior and he was left obeying the imperious commands of his instincts that he approached Tamar, who had really been destined his true soul-mate since the six days of creation, as we read in the Zohar, (Vol. III 71b) “R. Abba said, ‘This chapter proves the Torah is both hidden and revealed, for I have looked through the entire

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(2)

Torah but have not discovered another mention of a place named - פתח עינים - *Petach Enayim* - Doorway of Eyes, [but here]. Obviously it is all hidden, a mystery of mysteries. We learned the following: What was it is Tamar saw which convinced her to act that way? In her father-in-law's house she knew the ways of the Holy, Blessed One, and the stratagems with which God leads this world and its people. And because she was the one who knew it, God fulfilled His plan through her. And so it went, for just as we learned that Batsheba had been prepared since the six days of creation to be King Solomon's mother, so too, Tamar had been prepared since the six days of creation for this very act." It was Tamar who gave Judah a taste of the Light which had been hidden away for the righteous for the future, in order that he interrupt his journey to connect with her, as I explained elsewhere, (*Sod Hatamar*). This explains the verse (Gen. 38:14) "She sat in - פתח עינים - *Petach Enayim* - Doorway of Eyes," meaning, she opened his eyes. How did Tamar perform these great deeds, obliging even an angel to act on her behalf, and as we learn in the midrash, (Eccl. Rabba 10:17) R. Shmuel b. Nachmani says, "Three times the Quality of Justice had to cry out. Once in the court of Shem, once in the court of Samuel and once in the court of Solomon. It happened in the court of Shem when it is written, (Gen. 38:26) "Judah recognized them and said, 'She's more righteous - ממני - *Mimni* - than I am!" And the Holy Spirit cried out saying " - ממני - *Mimni* - From Me! These things came from Me." The secret is this. Tamar's actions were at the level of Peace which can contain no flaw or evil. This is the secret of the quality of the Sefira of *Yesod* - Fundament, as it is written, (I Chron. 29:11) " - כי כל - *Ki Kol* - For Everything in heaven and Earth," which the Targum translates as; That is unified in heaven and on earth. (See *Tikunei Zohar* - *Tikun* 22 p.p 66, *Tikun* 47 p.p. 86b) And because Tamar contained the unification of Male and Female as was stated in the Bahir, and because she contained both the Spirit and Light of the Messiah, at the level of "The act is - רז - *Raz* - Mystery, while the *Binah* - Understanding is - אור - *Ohr* - Light. And because in Tamar the two souls - of King David who was the mouth of All Israel and Isaiah b. Amoz the Prophet who was the heart of All Israel - were unified. This is the secret of a unified soul, i.e. where the heart and mouth speak in one voice. And because in Tamar the Upper Water and Lower Waters were also unified, as was said above, we find she personified the wisdom of King Solomon who said, 'When a man's ways please God,' meaning, when he follows his Good Inclination, then, 'even his enemies make peace with him,' meaning, then even his Evil Inclination makes peace, i.e. Peace in the sense of the Sefira of *Yesod* - Fundament which unifies the waters above and the waters below, through Tamar the source of Shalom - Peace.

פתיחה למשנה ט'

ואח"כ אות כ"ף ומקומה בנתיב אשר בין ספירת תפארת לספירת יסוד, וזאת צחי' תמר. כתיב (משלי ט"ז ז') צרלות יהו"ה דרכי איש גם אויביו ישלם אתו וגו'. ודרשוהו בגמ' בכמה דוכתי על הילה"ט וילה"ר וכן צפסיקתא דרב כהנא (פסקא י"א ט') ר' שמואל בר נחמן אמר צרלות יהו"ה דרכי איש זה יצר טוב גם אויביו ישלם אתו זה יצר רע וכו' ע"כ. ולריך ביאור מה זה עשיית שלום עם הילר הרע, למה לא ישתדל להרגו כמו שעשה דוד כדאיתא (צבא צתרא י"ז) שלשה לא שלט בהן יצר הרע אלו הן אצרהם ילחק ויעקב דכתיב זהו בכל מכל כל ויש אומרים אף דוד דכתיב ולצי חלל בקרצו"כ וכו' ע"כ. ולהבין הענין נקדים הפירוש מה בין עשיית שלום עם הילר הרע והריגתו. הנה איתא בצפספ"ק נועם אילימלך פי' בהעלותך (ד"ה וזהו ואתה) וז"ל דוד המלך עליו השלום אמר ולצי חלל בקרצו ודרשו חז"ל שברג הילר הרע ולכאורה הלא הילר הרע הוא מלאך ואיך אפשר שהרגו אלא פירוש שהעבירו מאומנתו שהיה מסית אותו וכן לדיק ולדיק הורג הילר הרע

66. וז"ל גם תמר לא שלטה בה יצר הרע, שהיתה צחי' שלום, צחי' כי כל דמתרגמין דאחיד, כדלקמן.

In my opinion Tamar is also counted among those over whom the Evil Inclination had no power, because she was the personification of Peace, at the level of - כי כל - *Ki Kol* - For All - which the Targum translates as That which is Unified, as will be explained below.

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(נב)

היינו שמעצרו שלא להסיתו ודרך היצר הרע כיון שאינו יכול לאדם להתגבר עליו באיזה דבר שמסיתו אז הוא מתהפך לאומנות אחרת ונעשה מוכיח להלדיק תמיד ומראה לו תמיד חסרונות ואיך שמעשיו אינו עולין כהוגן וכוונתו צרה למען יבוש הלדיק ויירא מלהתפלל, עכ"ל. וזה כשאדם עושה מלחמה אם ילרו אפשר שיברגבו כמו שהרגו דוד המלך, אך כשיעשה בן אז מתהפך המלאך לאומנות אחרת, להעשות מוכיח ומצקר וקריטיק, ונראה מדברי הנועם אלימלך שלא נעשה שלום זיניהם כלל ועוד שונא לו ומצקס המיתו כבתחילה. אולם כשנעשה שלום זיניהם כמו שאמר שלמה המלך בספר משלי, גם אויביו ישלים אתו, ופי' שלום ממש, שנעשה אוהבו. ואיך זה ובאיזו אופן אפשר לעשות כן, האם מותר לו לאדם להיות דובר שלום עם ילרו הרע. אלא וודאי הכא פירושו, עם יש שלום אינו שייך שתקיים שם באותו מקום גם הרע, כי תמורת הנה כמו שיתבאר במשנה, או שלום או רע, כמו החיים והמות. ועיין לעיל צפי' למשנה א' ד"ה שלום, שפירשתי שעשיית שלום הוא הצאת האדם והעולם להמטרה המצוקה דווקא. וזו סוד התמר, דהא איתא במדרש נחומיא בן הקנה (ספר הבהיר משנה קל"ז) וז"ל ישב רבי אמוראי ודרש מפני מה זכתה תמר וילאו ממנה פרץ זרחה מפני שהיה שמה תמר עכ"ל, ובמשנה קל"ח כתיב ומאי טעמא אקראית תמר ולא שאר שמות מפני שהיא נקבה, נקבה סלקא דעתך, אלא מפני שכוללת זכר ונקבה, דכל אילני תמרים כוללים זכר ונקבה. והאיך, שהלולב הוא זכר והפרי מצחוץ הוא זכר ומצפניו הוא נקבה, והאיך, בגרעיני התמר שהיא סדוקה כעין אשה, עכ"ל עיי"ש. (ועיין לעיל בפרק א' משנה ד' ד"ה זבן) וכן איתא בזוה"ק⁶⁷ (ג' פא.) ובגיני כך כתיב (איוב כ"ג י"ג) והוא באחד ומי ישיבנו, לא שארי קודשא צריך הוא ולא אשתכח אלא באחד, באחד, אחד מצעי ליה, אלא במאן דאתתקן בקדושה עלאה למבוי חד, כדין הוא שריא באחד, ולא באחד אחרת: ואימתי אקרי בר נש אחד, בשעתא דאשתכח דכר ונקבה, עכ"ל עיי"ש. והנה יש שתי בחינות, בחי' אחת רוחו של משיח⁶⁸ היינו בחי' לאה⁶⁹, ובחי' שנית אורו של משיח היינו בחי' תמר. ועל מעשה דיבורה ותמר איתא במדרש פ' וישב (ב"ר פ"ה ח') אמר ר' יוחנן בקש לעבור וזימן לו הקצ"ה מלאך שהוא ממנה על התארה אמר לו יהודה היכן אתה הולך מהיכן מלכים עומדים מהיכן גואלים עומדים, ויט אליה אל הדרך, צע"כ שלא צטוצתו, ע"כ. ואיתא בספ"ק מי השילוח (חלק א' פ' אמור ד"ה ובארלכס)⁷⁰ וז"ל ואם יכוון האדם בהסד שצטצעו לראון השי"ת זה גדול יותר ממה שיעשה בשכלו, ולכן לא נאמר (תהלים קמ"ח) שהמים אשר מתחת לארץ יכללו את שם ה' כמו שנאמר על המים אשר מעל השמים, כי באמת אם יכלל את שם ה' זה נקרא מים אשר מעל השמים, כי באמת מה האדם ומה יוכל לפעול בשכלו אזל מה שיעשה צטצעו זה הוא כה ה' אשר צו. וזה אשר השיג בן זומא הבדל גדול, ובאמת לעתיד כאשר יצרה ה' כי הכל מאתו יתראה מפורש כי לא הופסק דבר בין מים עליונים למים תחתונים, וזה שהזכיר ר"ע לתלמידיו כשתגיעו לאחזני שיש טהור אל תאמרו מים מים, כי עיקר הזכיר שלא יאמרו שני פעמים מים כי צשורשם אין בלתי אחד והבן, עכ"ל. ולא הלליה יהודה להאיר מעשיו באופן שיקיים מלוא ראשונה בתורה באמת לאמיתו, ונולדו לו ער ואונן ומתו גם שניהם וגם אשתו, כי כמו שמבואר בספ' מי השילוח, באמת מה האדם ומה יכול לפעול בשכלו, וכל זמן שיבורה פעל לעשות המלוא בשכלו לא הואיל ולא כלום, עד שבא מלאך הממונה על התאוה והכריח לו לעשות צשכחה בכליון נפש, שנפשו אותה ויעש. כי כאשר נתבטל ראונו השכלי ונשארו רק ראונו הטבעי אז נפגש בתמר שהיתה זוגתו מששת ימי בראשית כמבואר בזוה"ק (חלק ג' ע"א:) אמר רבי אבא, פרשתא דא דאורייתא סתים וגליא, והא אסתכלנא באורייתא כלא, ולא אשכחנא אתר דאקרי פתח עינים, אלא כלא סתים ורזא דרזין הוא: ותינא, מאי חמאת לדקת זו לעובדא דא, אלא ידעת בביתא דחמוכי ארחי דקודשא צריך הוא, היך מדבר האי עלמא עם בני נשא, ובגין דהיא ידעת, קודשא צריך הוא חוקים מלה על ידהא: ואזלא הא, כמה דתינין אדמנת הות צת שצט מששת ימי בראשית למהוי אמיא דשלמה מלכא, אוף הכא אדמנת הות תמר לדא מיומא דאתצרי עלמא, ע"כ עיי"ש. ותמר הטעימה ליהודה מאור הגנוז ללדיקים לעתיד לבא כדי שיזדקק לה, כמו שפרשתי במקום אחר (קונטרס סוד התמר). לזאת כתיב (בראשית ל"ח י"ד) ותשב צפתח עינים פי' שפתחה לו את העין. ואיך עשתה תמר כל אלו הגדולות, שהטריחה למלאך הממונה על התאוה, וכדאיתא (קהלת רבה י' י"ז) אמר ר' שמואל בר נחמני בג' מקומות צווחת מדת הדין צבית דינו של שם וצבית דינו של שמואל וצבית דינו של שלמה צבית דינו של שם מנין שנאמר (בראשית ל"ח כ"ו) ויבר יהודה ויאמר לדקה ממני ורוח הקדש צווחת וואמרת ממני היו כל הדברים וכו' ע"כ. אלא זו היא בחי' השלום שלא נמלא צו שום דופי ורע, והוא סוד מדת יסוד כד"א (דה"א כ"ט י"א) כי כל צשמים ובארץ דתרגומו דאחיד צשמיא ובארעא (כמובא בתק"ז תיקון כ"ב, ס"ו, ובתיקון מ"ז, פ"ו): ומשום שבתמר עלמה היו אהדים זכר ונקבה סוד התמר כדלעיל מספר הבהיר, ומשום שבתמר היו אהדים רוחו ואורו של משיח, בחי' המעשה רז והצינה אור⁷¹, ומשום שבתמר היו

67. העתקנוס לעיל בפרק א' משנה ד' (ד"ה זבן)

68. דכתיב (בראשית א' צ') ורוח אלהי"ם מרחפת וגו', ואיתא במדרש (בראשית רבה צ' ד') זו רוחו של מלך המשיח.

69. עיין לעיל בפרק ג' פתיחה למשנה צ' (ד"ה וקשה)

70. העתקנוס לעיל בפרק ג' פתיחה למשנה ה' (ד"ה עיין מי השילוח)

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(כב)

אחדים נשמתו של דוד המלך צחי' פה של כלל ישראל, וגם נשמת ישעיה בן אמוץ הנביא⁷², צחי' לב של כלל ישראל⁷³, באחדות הפה עם הלז⁷⁴, ומשום שצחמר היו אחדים מים עליונים ומים תחתונים כדלעיל. וזה פי' צרקות יכו"ה דרכי איש זה יאר טוב גם אויביו ישלי' אהו זה יאר רע, שנעשה שלום צחי' יסוד, איחד מים עליונים ותחתונים על ידי תמר מקור השלום.

Mishna 9

He enthroned the letter - כ - *Chaf* and tied it a crown, combining them with one another and forming Venus in *Olam* - World, Tuesday in *Shana* - Year, and Right Ear in *Nefesh* - Soul.

משנה ט'

⁷⁵המליך אות כ"ף וקשר לו כתר וצרפן זה עם זה, וצר בו נוגה בעולם, ⁷⁶ושלישי בשבת בשנה, ואזן ימין בנפש.

71. דברי האגרת הקדש שכתב מרן אדמו"ר הרבי ר' שמחה זונס מפרשיסחה נ"ע לאחד מתלמידיו ונדפס האגרת בספיק"ק קול שמחה וז"ל בא"ד הבניה תגדל מהמעשה כי המעשה רז והבניה אור ושניהם דומים ע"כ, עיי"ש כל האגרת באריכות.

Quoted from the letter written by the rebbe, R. Bunim of P'shischa to one of his disciples. Printed in the book, *Kol Simcha*. "Binah - Understanding is greater than action, because the act is - רז - *Raz* - Secret, but the Binah - Understanding is - אור - *Ohr* - Light, and the two are similar."

72. (מגילה י:) אמר רבי יונתן כל כלה שהיא לנועה בצית חמיה וזכה ויולאין ממנה מלכים ונביאים מגלן מתמר דכתיב ויראה יהודה ויחשבה לזונה כי כסתה פניה משום דכסתה פניה ויחשבה לזונה אלא משום דכסתה פניה בצית חמיה ולא הוה ידע לה זכתה וילאו ממנה מלכים ונביאים מלכים מדוד נביאים דאמר רבי לוי מסורת בדינו מאבותינו אמוץ ואמליה אחים היו וכתבי חזון ישעיהו בן אמוץ ע"כ.

(Megilla 10b) R. Yonatan said, 'Any bride who is modest in her father-in-law's house will merit having kings and prophet descendents. How do we know this, but from Tamar, for it is written, (Gen. 38:15) "Judah saw her and mistook her for a prostitute, for her face was covered." Just because a woman covers her face Judah mistakes her for a prostitute? The reason the text is giving means that because she covered her face in her father-in-law's house he never knew what she looked like. SO she merited giving birth to kings and prophets. Kings, from the lineage of David. Prophets, as R. Levi said, 'We have a tradition from our fathers that Amoz and Amaziah - King of Judah, (II Kings 14:1-4) were brothers. And it is written (Isa. 1:1) "Vision of Isaiah son of Amoz."

73. וז"ל ספיק"ק מי השילוח פי' האזינו איתא צמדרש [ספרי האזינו פיקא א'] משה ע"י שהיה קרוב לשמים נתן האזנה לשמים, וישעיה שהיה קרוב לארץ נתן האזנה לארץ, (שמעו שמים והאזינו ארץ כי ה' דבר. [ישעיה: א', צ']) פי' דמשה רבינו ע"ה הוא המוח והחכמה של כל ישראל וזה נקרא שמים, ובמוח יש לו יכולת לקבל אף דברים הקשים לאדם כגידין. וישעיה הוא הלז של כל ישראל וענין הלז שזועקת תמיד לישועה ואינה יכולה לקבל רק דבר נייחא, וזה ענין שמו של ישעיה ע"כ עיי"ש.

This is how the *Mei Hashiloach* (Vol. I. Deut. *Ha'azinu*) describes it: We read in the Midrash (Sifri *Ha'azinu Piska* 1) "Moses because he was close to heaven, gave ear to heaven. Isaiah, because he was close to earth, gave ear to earth, (Isa. 1:2 Listen heaven, give ear O earth)" Because Moses was the mind of all Israel, and mind is called Heaven. The mind is capable of taking on all sorts of rebuke, and words tough as sinews. Isaiah was the heart of all Israel, and the thing about the heart is that it is crying out all the time for help, and is incapable of taking on anything but gentle speech. This explains much about the prophet and his name, Isaiah.

74. (בראשית ל"ד) וישנאו אהו ולא יכלו דברו לשלום וגו'. וזהו שפרש"י - מתוך גוהס למדנו שצחם שלא דברו אהת צפה ואהת בלז, ע"כ ופי' שמתוך השלום שהיה צחם מדרגות גבוהות לכך לא יכלו לדבר אהו, שצחי' שלום מכריח כן שהיא איחוד פה ולז.

(Gen. 37:4) "They hated him and were unable to speak peacefully with him." Rashi comments, "Out of their disgrace we can learn their superiority. They refused to speak to him counter to their feelings thoughts

75. המליך אות כ': זו הנתיב שבין תפארת ליסוד. צחי' תמר שכתבה פניה צחי' לימאום, כמו שמוכר לעיל אלל רבקה.

Enthroned the letter *Chaf*: This is the pathway between *Tifferet* - Glory and *Yesod* - Fundament, associated with Tamar who covered her face, as was explained above concerning Rebecca, (Mishna 6).

(ג)

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

76. שלישי בשבת בשנה: סוף ימי החסדים.

Tuesday in Shana - Year: Tuesday is last of the days of *Hasadim* - Lovingkindnesses.

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(כד)

Preface to Mishna 10

Next is the letter - פ - *Peh* whose position is on the pathway between the Sephiroth of *Hesed* - Lovingkindness, and *Netzach* - Victory. This is where the Matriarch Leah is situated. We read in the Talmud, (Shabbat 31a) Reish Lakish said, What does the verse, (Isa. 33:6) hint at when it says "And the faith in your times shall be the strengthening of salvation, wisdom and knowledge." Faith refers to the Order of Plantings. Your Times refers to the Order of Festivals. Strengthening refers to the Order of Women. Salvation refers to the Order of Damages. Wisdom refers to the Order of Sacred. Knowledge refers to the Order of *Tabarot* - Brightnesses. These are the Six Orders of the Mishna. In his work, *Pri Tzadik* - R. Tzadok Hakohen of Lublin, (*B'reishith* 2) explains that the sages tied the sanctity of the Mishna to the verse from Isaiah, And your faith etc. They connected faith with planting, because he who plants his seed into the ground has faith in God, the Life of Worlds, as the Tosefot (Shabbat 31a) explains. But the question is obvious; every farmer, even a pagan who has no faith in God, plants his seeds in the faith that they will sprout and grow? The real teaching here is that although every farmer knows that when you plant seeds in the ground nothing could be more natural than that they germinate and flourish, the Jew knows that there is nothing natural about nature and agriculture. That although seeds produce crops, he knows that every seed is watched by God, even things that were left to man to do, are still supervised by God. From where does such faith come to us, but from our mother Leah who planted it within us. Real faith is the belief that everything which happens, even if it is the most natural event where the world seemingly operates automatically, it is all God's divine and singular providence. God watches and guides the germination and growth of every single seed in the universe from the beginning of the year until the end of the year. And it is with this faith that we draw down lovingkindnesses to all worlds, showing that there never was nor ever will be such a thing as despair in this world. Our belief in God extends so far that it even becomes possible to change the past, that even intentional, premeditated wickedness can be overturned in retrospect to be made good and meritorious. So far so, that God in His glory will come and thank a person for the very deed - once considered a vile sin. "Thank you, for the premeditation, malice and vice with which you transgressed My commandments. Here, take your full reward!" For this is the meaning of the teaching of our sages, (Yoma 86b) "Great is repentance for it can even change sins into merits."

פתיחה למשנה י'

ואח"כ אות פ"ה ומקומה בנתיב אשר בין ספירת חסד לספירת נחל, וזאת בחי' לאה. הנה איתא (שבת ל"א) אמר ריש לקיש מאי דכתיב (ישעיה ל"ג ו') והיה אמונת עתיד חוסן ישועות חכמת ודעת וגו'. אמונת זה סדר זרעים עתיד זה סדר מועד חסן זה סדר נשים ישועות זה סדר נזיקין חכמת זה סדר קדשים ודעת זה סדר עהרות ע"כ. ומסביר בספר פרי לדיק (פ' בראשית אות ב') והנה קדושת סדרי משנה אסמכוה חכמינו ז"ל (שבת לא) על פסוק והיה אמונת עתיד חוסן ישועות חכמה ודעת. אמונת, זה סדר זרעים שמאמין בחי עולמים וזרע (כמ"ש תוספות) ולכאורה גם העכו"ם זרעים אף שאין להם אמונה. רק זהו דייקא הרבותא מאמונת ישראל הגם שעושה מעשיו שעל פי דרך הטבע מחייב כן כענין הזריעה שהוא מלמיה שעולם כמנהגו נובג. עם כל זה יודע צטח שהכל הוא מהשגחת הצורא אפילו דבר הנעזב לפעולת האדם, עכ"ל. ומאין לנו האמונה הזאת, אלא האמונה צא לנו מלאה אמנו ונשתרש בנו על ידה. ופ"י האמונה השלימה היא שכל מה שעובר עליו אפילו ממה שהולך דרך הטבע ועולם כמנהגו נובג, הכל בהשגחה פרטית מדויקת ממנו ית'. וכל זרע זרוע משגיה עליו הקצ"ה צעינא פקחא מראשית השנה ועד אחריתו. וזאת האמונה ממשיך חסדים אל כל העולמות, ומראה שאין ייאוש מעולם ובעולם כלל. ומאמין ככה הקצ"ה עד שאפשר לתקן את העבר ואפילו הזדונות יעשו זכויות, עד שהקצ"ה כצבדו צעלמו יגיד יישר כחך שעצרת בפשיעה על דברי, עול גמולך ומשכורתך שלימה, כי זה עיקר כוונת חז"ל באמרם (יומא פ"ו:) גדולה תשובה שזדונות נעשות לו כזכויות.

And this is all because the distinction between planting seed and sowing chaos is a very fine

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(כה)

distinction indeed. There is, in fact, no way to plant without some creating desolation as well. The secret of planting seed expresses the need for decay and rot; all germination must be preceded by some decay. And it precisely there that we see how little control we have over the process, that everything remains in the hands of heaven. That everything is in the hands of heaven, even fear of heaven. This is the meaning of the verse, (Gen. 29:17) "But Leah's eyes were beseeching." The word is - רכות - *Rachot* - Soft. It is an expression of prayer as we read, (Job 40:27) "Will he make prayers to you, or say soft words to you?" Leah does not share the job of shepherdess with her sister, Rachel, because her eyes are too weak. So says the Rashbam in his commentary to Gen. 29:17. It seems to me that the meaning of this is that Leah's eyes were always filled with entreaty for she was always looking into the darkness where all our trials and tribulations lay. And, as it is written, (Micha 7:8) "Do not rejoice over me, O my enemy. Though I fell I rose; Though I dwell in darkness, God is a light for me." Though I fell, I rose, is expressed in the past tense. it is a reference to Leah and her vision of the world before Creation, before God said "Let the be Light." That's where Leah's eyes were filled with entreaty, as we explained above in Ch. III (Preface to Mishna 2) Leah's power was what saved the Spirit of the Messiah from drowning when the Spirit of God hovered over the waters. We also read in the Zohar, (Vol. I. 158a) "All Leah's actions were done in concealment, for the Upper World is concealed, not revealed. That's why Leah's death is not mentioned in the Torah like the death of Rachel. Come and see, it is most definitely so, everything about the upper world is concealed which everything about the lower world is revealed. That's why Leah is interred within the Machpelah Cave, while Rachel is in public, on the road."

והוא כי החילוק בין זרע לשממה הוא דק דק מאוד, ואין זריעה שאין בה שממה כי עיקר סוד הזריעה הוא הריקצון אשר קודם לזרעה, ושם מוכרח שאין בה האדם שולט כלל, אלא הכל בידי שמים. והכל בידי שמים ואפילו יראת שמים⁷⁷, וזה פי הפסוק (בראשית כ"ט י"ז) ועיני לאה רכות וגו', לשון תחנונים כד"א (איוב מ' כ"ז) הירצה אליך תחנונים אם ידבר אליך רכות וגו'. ולאה איננה רועה בלאן אביה עם רחל אחותה משום שעיני רכות וכן פי' הרשב"א (בראשית שם). וי"ל הסברו שלאה אמנו תמיד עיני מלאות תחנונים ומציטה בהן לתוך החושך שם בהתחלות כד"א (מיכה ז' ח') אל תשמחי איצתי לי כי נפלתי קמתי כי אשב בחשך יהו"ה אור לי וגו'. ופי' נפלתי קמתי לשון עבר דווקא, דהיינו קודם מעשה בראשית, לפני מאמר יהי אור, שם עיניה של לאה רכות בתחנונים כמו שהסברנו לעיל בפרק ג' (פתיחה למשנה ב') שכוחה של לאה גדול ברוחו של משיח, בחי' ורוח אלהיים מרחפת וכו'. וכן איתא בזו"ק (א' קנ"ח). וכל עוצדוי דלאה באתכסיה אינון, בגין דעלמא עלאה איבו באתכסיה ולאו באתגליא, ובגין כך לא אדכר מיתתה דלאה כמיתתה דרחל, ותא חזי דכבי הוא ודאי, בגין דעלמא עלאה כל מלוי באתכסיה, ועלמא תתאה כל מלוי באתגליא, בגין כך אתכסיה לאה במערתא דכפלתא, ורחל בגלוייא דאורחא, דא באתרא ודא באתגליא, ע"כ.

Mishna 10

He enthroned the letter - פ - *Peh* and tied it a crown, combining them with one another and forming Mercury in *Olam* - World, Thursday in *Shana* - Year, and Left Ear in *Nefesh* - Soul.

77. בספ' דקת ה'דיק (אות רנ"ז ד"ה והנה באמת) וי"ל בא"ד ובאמת כל שורש המעשה והשתדלות שהוא מלך הבחירה הוא רק בעולם הזה. דלגבי אמיתות ידיעות השם יתברך אין מקום לבחירה והשתדלות במעשה כלל והכל בידי שמים ואפילו יראת שמים. רק דבאחי עלמא שהוא עלמא דשיקרא הבחירה נגלית דהיינו חוץ מיראת שמים וזה אמת בשעתו דהיינו בעולם הזה שכך רצה השם יתברך בעולם הזה, ע"כ.

In the book, *Tzidkat Haatzadik* (257 cit. loc. *V'hinei*) The truth is that the entire root of an act and the effort which stem from a person's choices exist only in this world. In the context of the reality of God's knowledge there is no place for autonomy of choice and effort in any act whatsoever. Everything is from heaven, even 'fear of heaven.' It is only that in this world, the 'world of illusion' it appears as though free-will is real. That's what the Talmud means when it says, (Berachoth 33b) "Everything is from Heaven, but Fear of Heaven." It is true while it is true, meaning, in this world; because that what God wants it to be in this world.

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

משנה י'

⁷⁸המליך אות פ"ה וקשר לו כתר וצרפן זה עם זה, וצר בו כוכב בעולם, והמישי בשבת בשנה, ואזן שמאל בנפש.

78. המליך אות פ': זו כתיב שבין חסד לנחם, בחי' לאכ.

Enthroned the letter Peh: This is the pathway between *Hesed* - Lovingkindness and *Netzach* - Victory/Eternity

79. חמישי בשבת בשנה: שני לגבורות.

Thursday in Shana - Year: Thursday is the second of the days of *Gevurot* - Fears.

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

Preface to Mishna 11

Next is the letter - ר - *Resh* whose position is on the pathway between the Sephirot of *Gevurah* - Might, and *Hod* - Beauty. This is where the Matriarch Rachel is situated. We read (Gen. 31:16) "Surely all the wealth which God has taken away from our father belongs to us and our children;" In the book, *Mei Hashiloach* (Vol. I. Genesis - *Vayetze*) we learn about this text; 'It is written 'Now Jacob heard the words of Laban's sons, saying, 'Jacob has taken away all that was our father's, and from what belonged to our father he has made all this wealth.' Jacob saw the face of Laban, and behold, it was not toward him as formerly. Then the LORD said to Jacob, 'Return to the land of your fathers and to your relatives, and I will be with you.' So Jacob sent and called Rachel and Leah to his flock in the field, and said to them, 'I see your father's face, that it is not toward me as formerly, but the God of my father has been with me... Rachel and Leah said to him, 'Do we still have any portion or inheritance in our father's house? 'Are we not reckoned by him as foreigners? For he has sold us, and has also entirely consumed our purchase price. Surely all the wealth which God has taken away from our father belongs to us and our children. Now then, do whatever God has said to you.' The reason these verse are connected follows from the fundamental teaching of the rebbe Reb Bunim of P'shischa. The chief reason for Jacob's sojourn with Laban was in order to gather all Laban's good ideas and any other virtues he showed to bring them into holiness. For so long as the virtue is among them it is trapped in exile, because with their virtue they act in ways that God does not desire. But once a virtue has been brought into Israel the pagan retains nothing of it, and continues to act as though they still possess it, much as an ape copies a human act. As long as the virtue is in their possession they appear more connected to the divine characteristic expressed by that virtue than Israel are. This is what is meant by the expression, 'the virtue is in exile'. But once it is absorbed into Israel they fulfil God's desires with it, for they are instruments wherewith God acts out His desires. As long as the virtue is still among the pagans they appear to have grace in the world, it shines out of their face and manifests in their possessions and acquisitions. Now, once Jacob overheard the sons of Laban saying that he had taken everything belonging to their father, although they themselves did not understand the full depths of what they said, Jacob understood they were only saying what God had put into their mouths, notifying him that he had absorbed everything of value and power from Laban that it was time to leave. That all those things we refer to as Holy Sparks were already among Israel and that Jacob had no more business with Laban, and no longer any reason to be there. Jacob realized immediately, as the text says: 'Jacob saw the face of Laban, and behold, it was not toward him as formerly,' meaning that Laban no longer had the grace that Jacob had formerly seen in his face; it was time to flee. For Laban no longer possessed even a spark of the virtue which had previously prevented him from harming Jacob. So, Jacob sent for Rachel and Leah and explained the situation. They understood exactly what he was saying and agreed to the plan, saying, 'Surely all the wealth which God has taken away from our father belongs to us and our children,' meaning that whatever we have taken from our father has been an act of salvage, snatched it from his grasp. For all these virtues really belonged among Israel." The ability to absorb holy sparks, to pick the treasure out of dross was something that Rachel brought to Jacob as her gift to the marriage. Rachel's genius and power was to recognize potential and possibilities in things not yet actualized. Rachel was given mastery over the Future and the variety of permutations of the possible, as was explained above, in Ch. III. (preface to Mishna 2) And we find a similar trait among the children of Rachel. With Joseph it is written, (Gen. 47:15) "And Joseph gathered all the silver to be found in the Land of Egypt and the Land of Canaan." In the Talmud, (Sanhedrin 110a) we read, "R. Chama b. Chanina said, 'Joseph buried three treasure-troves in Egypt. One was revealed to Korach, one to the Emperor Antoninus b. Severus, and the third will be revealed to the righteous in the world to come.'" Concerning the verse, (Gen 49:27) "Benjamin is a ravenous wolf; In the

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(מב)

morning he devours the prey, while in the evening he divides the spoil," we read in the book, *Mei Hashiloach* (Vol. I. Genesis - *Vayechi*) 'Benjamin is the one who gathers all the goodness from among the nations and assimilates it into Israel.' All the wealth coming to Israel only does so through the power of Rachel who has the ability to recognize what is worthwhile for us to absorb into our culture, and what does not belong with us.

פתיחה למשנה י"א

ואח"כ אות רי"ש ומקומה בנתיב אשר בין ספירת גבורה לספירת הוד, וזאת בחי' רחל. הנה כתיב (בראשית ל"א ע"ז) כי כל העשר אשר הניל אלהים מאזינו לנו הוא ולזנינו וגו' ואיתא על זה בספ' מי השילוח (חלק ב' פ' וילא) וישמע את דברי בני לזן לאמר לקח יעקב את כל אשר לאזינו וגו' וירא יעקב את פני לזן והנה אינו עמו כחמול שלשום וגו' וישלח יעקב ויקרא לרחל וללאה וגו' כי כל העושר אשר הניל אלהים מאזינו לנו הוא ולזנינו וגו'. ענין סמיכות הפסוקים האלו, על פי מה שציאר צזה רבינו ר' זונס זללה"ה מפרשים, שיעקר ישיבת יעקב אלל לזן היה ללקוט ממנו כל הדיעות טובות ומדות טובות ולהכניסם לקדושה. וכל זמן שזה המדה הוא אלל, אז היא בגלות כי עושים עם המדה היפך מרלון השי"ת. אבל כשתכנסו זו המדה לתוך ישראל, לא נשאר עוד אלל העכו"ס שום כח במדה זו כי הם רק כקוף צפני אדם. וכל זמן שהמדה היא עוד אלל נתרחה על הגוון שהם לבוש למדה זו של השי"ת יותר מישראל, וזה נקרא שהמדה היא בגלות. אבל כשתכנסו לישראל אז הם יקיימו זה רלון השי"ת, כי הם כלי פעולה לרלון יתצרך. וכל זמן שהמדה היא עוד בין העכו"ס, יש להם גוון חן צעוב"ז, וזורה זאת צפניו, וילא לפועל על רכוש וקניינים. וכאשר שמע יעקב מצני לזן שאמרו לקח יעקב את כל אשר לאזינו, אף על פי שהם צעמם לא הבינו מה שהיו אומרים, אך יעקב אזינו הבין שהשי"ת שלח זאת לפיהם כדי שהיא יצין שכבר קיבל ממנו כל כחו. וכל המדות טובות שנקראו ניולות קדושות נכנסו כבר לישראל, ולכן אין לו עוד שום עסק עמו. ומיד וירא יעקב את פני לזן והנה אינו עמו כחמול שלשום והבין מזה שניטל ממנו כל הגוון חן שהיה לו ואין פניו עוד כראשונה. ולכן היה לריך לצרוח ממנו, שכבר לא היה בלזן שום ניולן טוב שיעצור צעדו מלהרע ליעקב. ושלח לקרא לרחל וללאה, והם הבינו כוונתו והסכימו לדבריו ואמרו כי כל העושר אשר הניל אלהים מאזינו לנו הוא ולזנינו, היינו כי מה שקבלנו מאחת הטובות היה כמיל מידו. שכל הטובות שייכים צשורש לזרע ישראל, עכ"ל. וכל הכח הזה להוליא יקר מזולל צא ליעקב משנשא את רחל, כי רחל כחה וגבורתה היא לראות כח האפשרי, מה שצכה ועוד לא צפועל, מה שאפשר להיות ועתיד להיות, בחי' להצא, כמו שהסברנו לעיל צפרק ג' (פתיחה למשנה ב' ד"ה והנה להבין סוד) וכן מלאינו צצני רחל, גצי יוסף כתיב (בראשית מ"ז ע"ו) וילקט יוסף את כל הכסף הנמלא צארץ מצרים וצארץ כנען וגו'. ואיתא (סנהדרין ק"י) אמר רבי חמא צרבי חנינא שלש מטמוניות הטמין יוסף צמצרים אחת נתגלתה לקרחה ואחת נתגלתה לאנעונינום צן אסוירוס ואחת גנוזה לצדיקים לעתיד לצא, ע"כ. וכן איתא צמי השילוח (חלק א' פ' ויחי) צנימין אצא יערוף. כי צנימין הוא מקצן כל הטובות מצין האומות ומכניסם לישראל⁸⁰ ע"כ. וכל העושר הצא לכלל ישראל אינו צא אלא ע"י כח רחל להכיר מה כדאי לנו ללקוט מצין האומות ומה אין שייך לנו.

Mishna 11

He enthroned the letter - ר - *Resh* and tied it a crown, combining them with one another and forming Moon in *Olam* - World, Friday in *Shana* - Year, and Left Nostril in *Nefesh* - Soul.

משנה י"א

⁸¹המליך אות רי"ש וקשר לו כתר וצרפן זה עם זה, וצר בו⁸² לבנה בעולם, ושישי בשבת בשנה, ואף שמאל בנפש.

80. ועיין לקמן פרק ד' ענין צנימין.

See Ch. IV. Mishna 4, concerning Benjamin.

81. המליך אות ר': זו הנתיב צצין גבורה להוד. בחי' רחל. ועיין לקוטי תורה (פרשת וירא ד"ה לוט עולה) וז"ל וכן מה שלקחה קליפת מואצ הוא רות המואציה והוא כי שם אדני צרחל ומילוויו גימי' תרע"א תסיר ממנו שם אדני תשאר רות המואציה, עכ"ל. וזהו הקשר צצין אות דל"ת בחי' רות ואת רי"ש בחי' רחל שניהם עניים צמקומם ועשירים צמקום אחר. שהאותיות דל"ת ורי"ש פירושו עניות ודלות וגם אין להן תקומה צלי תמיכה מאחר שעומדות על רגל אחת.

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(בט)

Enthroned the letter Resh: This is the pathway between *Gevurah* - Might and *Hod* - Beauty, the level occupied by Rachel. See *Likutei Torah* (*Vayera* cit. loc. *Lot*) "This explains why Ruth took the *Klippah* - Husks of Moab, because the Sacred Name - אדוני - *Adon"ai* - Lord, when written out in full, has the *Gematria* - Numerical value of 671. Now, remove the actual Name of *Adon"ai* and the remainder, 601, has the *Gematria* - Numerical value of - רות - Ruth the Moabite." This explains the connection between the letter - ד - *Dalet* and Ruth, as between the letter - ר - *Resh* and Rachel, since both contain the very essence of poverty in one place as well as the essence of wealth in other places. For the two letters words, - דלת - *Dalet*, and - ריש - *Resh*, translate to mean poverty. They are also unable to stand up on their own without support, for they are unbalanced and top heavy.

<i>Adon"ai</i> written in full	Numerical value of fully written Name	<i>Adon"ai</i> fully written minus initial letters	Numerical value of Name minus initial letters	Ruth written normally	Numerical value of Ruth
א	1	א		ר	200
ל	30		ל	ו	6
ך	80		ך	ת	400
ד	4	ד			
ל	30		ל		
ת	400		ת		
נ	50	נ			
ו	6		ו		
ן	50		ן		
י	10	י			
ו	6		ו		
ד	4		ד		
	671		606		606

82. לבנה בעולם: ללזנה אין לה אור עצמי, וכל אורה שופע לה מן השמש, בחי' לית לה מגמרה כלום.

Moon in Olam - Universe: The moon is also poor, for she has no light of its own. All it light is but a reflection of the Sun's light. At the level of having nothing of its own at all.

83. ששי בשבת בשנה: התאמנות הנצורות והיא הכנה לשבת כד"א (שמות ט"ז כ"ט) על כן הוא נתן לכם ציוס הששי לחם יומים וגו'.

Friday in Shana - Year: The greatest gathering of *Gevurot* - Judgments happens on Friday. It is in preparation for the Sabbath. As we read, (Ex. 16:29) "Therefore He gives you on Friday, bread for two days etc."

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(3)

Preface to Mishna 12

In this chapter the first, and chief letter we encountered was the letter - ב - *Beth*. Written in full, it spells the word - בית - *Beit* - House. Now the concept of House has a special meaning for the dwelling of the *Shechina*. As we read in the Talmud, (Pesachim 88a) 'Not like Abraham with whom it is called a 'Mountain', as it is written, (Gen. 22:14) "Abraham called the name of that place God-Will-See, as it is said to this day, 'On the mountain of God it will be seen.'" Nor like Isaac who with whom it is called a field, as it is written, (ibid. 24:63) "Isaac went out to meditate in the field toward evening." But like Jacob who called it a house, as it is written, (ibid. 28:19) "He named that place - בית אל - *Beth El* - House of God." As the letter - א - *Alef* represents the number 1 it is not suited to become the vehicle for words in general. A word cannot consist of less than two letters, (see Ch. II, preface to Mishna 4) - בית - *Beit* - House, also constitutes the - תיבה - *Teiva* - Word/Box or housing within which the all words have existence. Like the *Chayot Hakodesh* - Holy Living Creatures mentioned above, (Ch. I. Mishna 11) R. Issac of Acco says the *Chayot Hakodesh* are the words formed out of the letters. *Chayot Hakodesh*, therefore, strongly resemble *Serafim* in that they have voice and speech. This is what was being referred to when the liturgy was stated "They make heard, in fear, together in voice, the words of the Living God." Since the letter - ב - *Beth* signifies the number 2, it also encompasses the idea that every word requires at least two letters for its existence. Letters which can be rearranged into a minimum of two 'houses' or words. Here, in this Mishna we finally come to the understanding of how the houses are built of letters and how many houses are possible.

פתיחה למשנה י"ב

הנה צפרק זה מדבר על אות זי"ת, ובית הוא הצחי הנבחר להשראת השכינה. כדאיתא (פסחים פ"ח.) לא כאברהם שכתוב בו הר שנאמר אשר יאמר היום זהר ה' יראה, ולא כאלה שכתוב בו שדה שנאמר וילא יחק לשוח בשדה, אלא כיעקב שקראו בית שנאמר ויקרא את שם המקום ההוא בית אל ע"כ. ובשזיל שאות אל"ף פי' מספר אחד, אינה ראויה להיות המרכזה למילים, כי כל שאין לה שתי אותיות אינה מלה. (עיין לעיל פרק ז' פתיחה למשנה ד') ופי' זי"ת הוא המלה היינו התיבה, צחי חיות הקודש כמו שפרשנו לעיל (פרק א' משנה י"א) שפירוש הר"י דמן עכו אלו המילים הנאמרים מן האותיות, ואלו החיות דומות במקלט לאופנים, כי יש להם קול ודיבור, עליהם סדרו בתפלות ומשמיעים זיראה יחד קול דדברי אלהי"ם חיים, עיי"ש. וכיון שיש אות זי"ת יש צחי' שתיים, וכשיש שתי אותיות אפשר להרכיבם ולבנות מהם, לא בית אחד אלא שתי צחים היינו שני מילים. כאן צאה משנתנו על הסדר הצחים ואיך בונים וכמה צחים אפשר לבנות.

Mishna 12

How did He combine them. Two stones build two houses. Three stones build six houses. Four stones build twenty four houses. Five stones build one hundred and twenty houses. six stones build seven hundred and twenty houses. From here onward go and calculate what the eye cannot see, the mouth cannot speak and the ear cannot hear.

משנה י"ב

כיצד צירפן, ⁸⁴שתי אבנים בונות שתי בתים, ⁸⁵שלש בונות ששה בתים, ⁸⁶ארבע בונות עשרים וארבעה בתים, ⁸⁷חמש בונות מאה

84. שתי אבנים בונות שתי בתים: כגון אב - בא.

Two stones build two houses: Such as the words - אב - *Av* - Father, and - בא - *Bo* - Come.

85. שלש בונות שש בתים: של שלשה אותיות נעשית 6 צחים, כגון מחל-מלה, חלם-חמל, למח-לחם, ששם 3 פעמים 2. וכן מאלו בשלהי פרק ג' אמש - אשם, משא - מאש, שאם - שמא.

Three stones build six houses: Six letters can form six words, such as - מחל - *Machal* - Pardon, - מלח - *Melach* - Salt,

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(ט)

ועשרים בתים,⁸⁸ שש בונות שבע מאות ועשרים בתים,⁸⁹ מכאן ואילך צא וחשוב מה שאין העין יכולה לראות ואין הפה יכולה לדבר ואין האזן יכולה לשמוע.

	Letter - ב - <i>Beth</i> Grace - Ugliness	
Letter - ד - <i>Dalet</i> Life - Death		Letter - ג - <i>Gimel</i> Wisdom - Folly
	Letter - כ - <i>Chaf</i> Peace - Evil	
Letter - ר - <i>Resh</i> Wealth - Poverty		Letter - פ - <i>Peh</i> Seed - Desolation
	Letter - ת - <i>Tav</i> Dominion - Slavery	
	Rebecca between <i>Keter - Tiferet</i>	
Ruth between <i>Binah - Gevurah</i>		Jochved between <i>Chokhma - Hesed</i>
	Tamar between <i>Tiferet - Yesod</i>	
Rachel between <i>Gevurah - Hod</i>		Leah between <i>Hesed - Netzach</i>
	Esther between <i>Yesod - Malkhut</i>	

End the Fourth Chapter תם פרק רביעי

- חלם - *Chalom* - Dream, - חמל - *Chamol* - Pity, - למה - *Lamoach* - To The Brain, - לחם - *Lechem* - Bread. Or in the permutations we encountered at the end of Ch. III, - אמש - אשם, משא - מאש, שאם - שמא.

86. ארבע בונות עשרים וארבע בתים: של ארצטע אוטיות נעשית 24 צתים שזכס 4 פעמים 6.

Four stones build twenty four houses: The sum of each permutation is calculated by multiplying the new number by the sum of the previous stones. Thus, $6 \times 4 = 24$.

87. חמש בונות מאה ועשרים בתים: ומחמש אוטיות נעשית 120 צתים שזכס 5 פעמים 24.

Five stones build one hundred and twenty houses: $24 \times 5 = 120$

88. שש בונות שבע מאות ועשרים בתים: ומשש אוטיות נעשית 720 צתים שזכס 6 פעמים 120.

Six stones build seven hundred and twenty houses: $120 \times 6 = 720$

89. מכאן ואילך צא וחשוב: ומשצב אוטיות נעשית 5040 צתים שזכס 7 פעמים 720.

From here onward go and calculate: $720 \times 7 = 5040$